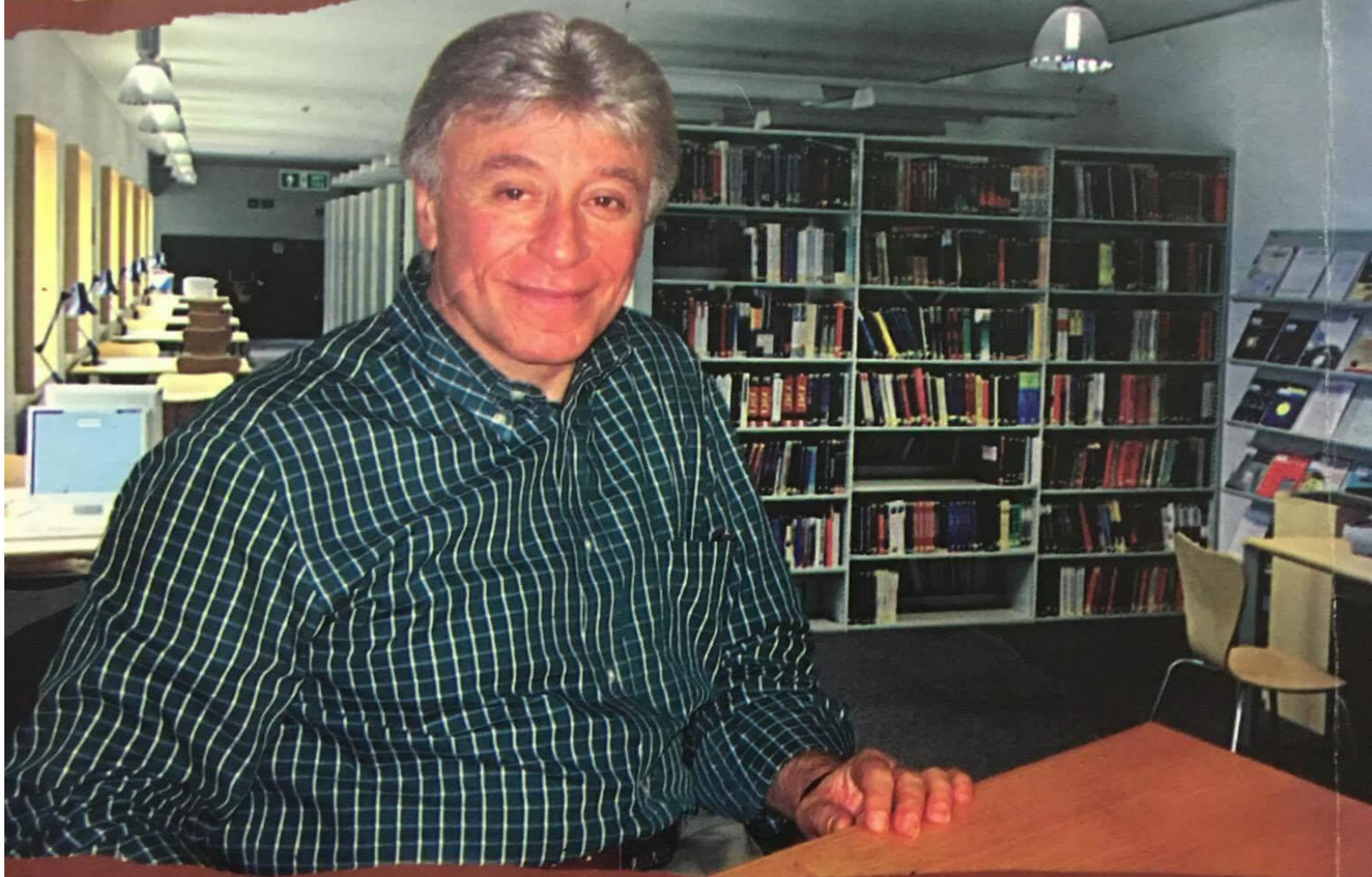

ژيانت بگوره

له ماوهی 30 رۆژدا

THE SAYINGS DR. IBRAHIM AL FAQE

15 و ته و ستراتیجیه تی بیر مه ند و
نوسه ری گه وره و وانه بیژی جیهانی

دکتور: ئیبراهیم فهقی

و. گهر میان محمه د ئه بمه د

ئەم كىتپە بۇ يەكەم جار لە لايەن پەيجى گەنجىنە كرا بە شۆوہى PDF

بۇ دەست كەوتنى چەندىن كىتپى بەسود و باش
و خوئندنەوہى چەندەھا بابەتى بەسود و ھەمەجۆر
و سەرنج ڤاكيڭش سەردانمان بكن لە ھەر سى
تۆرى كۆمەلایەتى ئىنستاگرام و سناپ چات و
يوتیوب بەم ناوئىشانەى خوارەوہ

Ganjyna

Ganjyna

Ganjyna

ئەم كىتپە بنیرە بۇ ھاوړى و خوښەوېستانت
تا ئەوانىش سودى لى بېينن

ژيانت بگوره له ماوهی 30 پوژدا

CHANGE YOUR LIFE IN 30 DAYS

15 گوته و ستراتیجیه تی بیرمهند و نوسه ری گه وره و

وانه بیژی جیهانی

THE SAYING OF DR. IBRAHIM EL Faqe

دکتور: ئیبراهیم فهقی

وهرگیپرانی

گه رمیان محمد احمد

بہ ناوی خواہی ناکانہ

پیناسی کتیب

ناوی کتیب ژیانٹ بگورہ لہ ماوہی 30 رۆژدا

ناوی نوسەر: د. ئیبراہیم فہقی

ناوی وەرگیر: گہرمیان محمد احمد

نۆبہتی چاپ: چاپی یەکەم

شوین و سالی چاپ: سلیمانی - 2013

کۆمپیوتەر: وەرگیر

تیراژ: 1000

لەبەرپۆەبەرایەتی گشتی کتیبخانە گشتیەکان ژمارە (2744) ی سالی 2012 ی

پیدراوە

به ناوی پهروه رینی به خشنده و میهره بان

﴿پهروه رندهم کارزانیم زیاد بکه و بمگه یه نه ریزی پیاوچا کانه وه،
زمان پاراو و پاستگوم بکه له پروژی هه ستانه وه دا﴾ (الشعراء ۸۳-۸۴)

﴿په ند و نیتییه که برواداران و هه رکه سیك گوئیستی بوو وه ری
ده گریت به بی ئه وهی بزانییت له چ قاپیکه وه سه رچاوهی گرتووه﴾
محمدی په یامبه ر (د-خ).

پيشكه شه

به هه موو ئه و زانا و هوشمه ند و بيريارانهي له پيره وهي ژيانمدا له سه ر
دهستي ئه وان فيري زورش ت بووم، جا به شيويه كي راسته خو بيت يان
له ريگهي خويندنه وه و سوود و هرگرتنه وه بيت له نوسين و قسه و په راوه
زانستيه كانيان،

به هه موو ئه وان هشي به شدار بوونه له بووني ات ناني ئه م كاره بوئه وه ي
به پشتيواني خوا بيته پيره ويك به ره و پو شنايي.

بالیٲ پیرسم

بوچی پریاری کرینی پەرتووکی لەگوتەکانی د. ئیبراهیم فەقیەت
داوہ؟..... *هونە دەمەت و عەت یەم یە کە مەتە...*
کە زەر... یەم... یەم... یەم... یەم... یەم...

وہ لآمدانەوہی ئەم پرسیارە یارمەتی دەرت دەبیٲ بۆ وروژاندنەوہی
زانیااریەکانی نیو دۆسیە داگراوہکانی ئاوەزت لە سایەیی ئەزموون و
لیھاتووویەکانی رابردووتەوہ، ئەو بەھایەشت بۆ دەخاتەرۆو کە بەھۆیەوہ ئەم
کتیبەت کرپوہ، بەمەش ھەست و سۆزەکانت کارکردەیی ئەم کارەت دەبن،
ھەرکە ھۆکاریک ھاتە پێشەوہو ناچاری کردی دەست لەخویندنەوہی ئەم کتیبە
ھەلبگریت ئەوا دووبارە ئەو ھۆکارە یادی خۆت بخەرەوہ کە ھاندەرت بووہ لە
کرینی ئەم پەرتووکەدا، بەمەش ھەست و جۆش و ئەو بیرکردنەوہ بەبەھایانەت
بۆ دەگەریتەوہ کە دەتوانیت بۆ خۆبەھیزکردن بەکاری بینیتەوہو سوودی
لیوہر بگریت.

دەت ھوٲت بەزانیاارییە نوٲیەکانت چی
بکەیت؟..... *یەم... یەم... یەم... یەم... یەم...*
یەم... یەم... یەم... یەم... یەم...

بەوہ لآمدانەوہت بۆ ئەم پرسیارە یارمەتی دەرت دەبیٲ بۆ گرتنەبەری
رێوشوینی گرنگ و پیویستی شیاو بەرەو داھاتوو، لەو دەمەشدا دەبینیت
تواناداریت بۆ بەدیھینانی ئاواتەکانت، ئەمەش خرۆشەریکی گەورەیی ھیما
ھاندەرەکانت دەبیٲ بۆ سوود وەرگرتنی تەواو لە زانیااریەکان و بەکردارانسانی
ئەو زانیااریانەش بەئامانجی گەیشتن بەو ئامانجەیی لە کرینی ئەم کتیبەدا کاتی
خۆت بۆ تەرخان کردوہ.

بیرمەندی گەورەو پەسپۆری جیەانی دکتۆر ئیبراھیم فەقی لە چەند

دیریکدا

- دامەزرینەر و سەرۆکی ئەنجومەنی کارگێڕی کۆمەڵەیی کۆمپانیاکانی

ئیبراھیم فەقیە جیەانی... کە پیکدیت لە:

- ناوەندی کەنەدی بۆ گەشەپێدانی مرۆیی (CTCHD)

- ناوەندی کەنەدی بۆ ھیزی وزەیی مرۆیی (CTCPHE)

- ناوەندی کەنەدی بۆ خەواندن بەنیگا (CTCH)

- ناوەندی کەنەدی بۆ پروگرامسازیی زمانەوانیانەیی دەمار (CTCNLP)

- دامەزرینەر و سەرۆکی ئەنجومەنی کارگێڕی دامەزراوەیی عەرەبی-کەنەدی

بۆ پراھینەرائی سەرکەوتووی بەتوانا و پشت پێ بەستراو.

- دامەزرینەر و سەرۆکی ئەنجومەنی بەرپۆبەردنی یانەیی سەرکەوتن.

- نوسەر و دامەزرینەری زانستی " دینامیکیەتی خوگونجانەیی

دەماری (NCD)"

- نوسەر و دامەزرینەری زانستی ھیزی وزەیی مرۆیی (PHE)

- پەسپۆری جیەانی و پراھینەری پشت پێبەستراو لە: گەشە پێدانی مرۆیی

- بەرنامەیی زمانەوانیانەیی دەمار-خەواندنی بەنیگا-ریکی-تییفکرین

بەھیمی-یادگە.

- پراھینەری لیھاتوو بۆ گەشەپێدانی کۆمپانیا و دامەزراوە و دەزگا

حکومیەکان لە حکومەتی کیوبیکی کەنەدا.

- دکتۆرا لە زانستی میتافیزیک لە زانکۆی لۆس ئەنجلوسی ویلائیەتە

یەگرتووکانی ئەمریکا.

- وەرگری خەلاتی شەرەف مەندی پلە یەکی پەوشتی مرۆییە لە دامەزراوەیی

ئەمەریکی بۆ میوانخانەکان.

- وەرگى خەلاتى شەرەف مەندى پلەيەكە لە بواری بەرپۆهبردنى فرۆشەكان
و بازاركارى لە دامەزراوەى ئەمەرىكى بۆ ميوانخانەكان.
هەلگى ۲۲ پروانامەى دېلۆم و سى پروانەمەى باشتىن پىسپۆرى لە بواری
گەشە پىدانى مرۆيى و كارگىرى و فرۆش و بازاركارىيدا.
- وەك بەرپۆه بەرى گشتى چەندىن ئوتىلى پىنج ئەستىرەيى لە مونتريال -
كەندا كارى كردووه.

- چەندىن نوسىنى هەيە و وەرگىردراوەنەتەسەر پىنج زمان (ئىنگلىزى،
فەرەنسى، عەرەبى، كوردى و ئەندونىسى) و فرۆشى كىتەبەكانى مليۆنان تىراژى
تىپەركردووه لەجىهاندا.

- لەهەموو جىهاندا زياتر لە ۸۰۰ هەزار كەسى رايىناوہ لە رىگەى وانە و
خول و گەشت و پىاسەكانى بەسوورى جىهاندا.

بەهەرسى زمانى ئىنگلىزى و فەرەنسى و عەرەبى وانەى وتۆتەوہ.

- خاوەن بىرۆكە و پىشكەشكارى چەندىن بەرنامەى تەلەفزیۆنى
سەرکەوتووى مليۆن بىنەريى بووہ لەوانەش: "ژيان هيوايە، وزەى مرۆيى،
هيزى خود، سەرکەوتنى بىسنور، رىگای سەرکەوتن، يانەى سەرکەوتن،
چاوپىكەوتن لەگەل كەسى سەرکەوتوودا، رىگايەك بەرەو تايبەت مەندوبوون،
كۆرى خۆت بە، بانگەشە بۆ گەشبینى و بانگەواز بۆ خوشبەختى".

- پالەوانى پىشوووترى ميسرە لە تىنسى سەر مېز و، لەسالى ۱۹۶۹دا وەك
نوینەرى ميسر بەشدارى پالەوانىتى جىهانى تىنسى سەر مېزى لەئەلمانى
پۆژئاواى كردوہ.

- د. فەقى بىرمەند و وانەبىژ و مامۆستاو رايىنەر، بە يەكێك لەگرنگرتىن
زاناکانى كارىگەر بەسەر كەسايەتى مرۆقەوہ و يامەتى دانى بۆ سەرکەوتن و
بەدى هينانى ئامانجەكانە، سەربارى گەيشتن بەهاوسەنگى و هيمنى دەرونى و
ئاشتى بەرقەرارى هەناوى و نزيك بوونەوہ لە خواى تاك و بەتوانا.
- لەنيوان مونتريال و ميسردا ژياوہ.

له ئەر شىفى د. ئىبراھىم فەقى ۋە

له ئەر شىفى نوسەر و وانەبىژ و پىسپۇرى جىھانى د. ئىبراھىم

فہقی:

ہہ لگری پلہ و ہروانامہی دکتورایہ لہ زانستی میتافیزیکیا لہ زانکوی لوں
ئہنجلوس لہ ویلایہ تہ یہ کگرتوہ کانی ئہ مریکا و خاوهنی زیاتر لہ ۲۳ دبلوہ
لہ زانستی گہ شہ پیدانی مرویی و بہرترین ناست و پسپوری لہ کارگیری،
فروش، بازارکاری، دہرون ناسی، پاراسایکولوجیا، ریکی و خہواندن بہ
نیگای نیکلینیکی.

زیاتر لہ ۱۱۰۰۰ کتیب و سہرچاوهی خویندوتوہ لہ ہوارہ کانی گہ شہ پیدانی
مرویی، فہلسفہ، دہرون ناسی، کارگیری، بازارکاری، فروشہ کان،
پاراسایکولوجیا، میتافیزیکیا و فہلسفہی ئایینہ کان. لہم وینہیدا بہ شیکی
کہمی کتیبخانہ کہی ئیبراہیم فہقی دہبیینیت کہ، بہ دہولہ مہندترین و بہ ہیزترین
کتیبخانہ تاییہ تہ کانی جیہان دادہ نریت.

دامہ زینہرو نوسہری زانستی ہیژی وزہی مروییہ Power Human
Energy کہ لہ حہوت بہش پیک دیت و بہرہمی ۳۵ سال لیکولینہوہو
پسپوری و تویرینہوہیہ

کہ بہ بہ ہیزترین زانستی وزہی مرویی لہ جیہاندا دیتہ ئہ ژمارکردن.
دکتور فہقی توانیویہ تی لہ ریگہی سی زمانہوہ زانستہ کانی بہ جیہاندا بلاو و
بتہ نیتہوہ.

دامہ زینہر و نوسہری زانستی دینامیکیہ تی خوگونجانندی دہماریہ
Neuro-Coditioning Dynamic کہ لہ چوار بہش پیکدیت و، دہستہاتی
۳۵ سال خویندہوہو لیکولینہوہو تویرینہوہی چر و فرہجورد.

کہ بہ بہ ہیزترین زانستی گہ شہ پیدانی مرویی جیہاند دادہ نریت، دکتور فہقی
توانیویہ تی لہ ریگہی سی زمانہوہ زانستہ کانی بہ جیہاندا بلاو و بتہ نیتہوہ.
لہ ریگہی خول و وانہ و شہودانیشتنہ کانیہوہ توانیویہ تی لہ ۲۳ ولاتی

ژیانت بگورہ لہ ماوہی ۵۵ رؤژدا ۱۲ لہ کوتہ کانی دکتور ئیبراہیم فہقی

جياوازدا زياتر له مليونيك كەس مەشق پيىكات، تاوھكو ئىستا زياتر له ۱۰۰۰۰ پراھىنەرى ئەم بواریه پيگە ياندووه بەتايبەت له بواری گەشە پيدانى مرویى و پيشهیی و كۆمەلایهتی و پەروەردە پيدا و، بەھەرسى زمانى ئینگلیزى و فەرەنسى و عەرەبى ژىرى و زانىارىه كانى خوئى بە بينەران و خوینەران و بيسەران و شەيدايانى گە ياندووه.

هەزاران جەماوهرى خووشەويستى دكتور ئىبراھيم فەقى دەو، وو خوئى مامۇستا كە ياندووه بە خووشحالیه وه، پاش تىپەركردنى شەويكى پەلە نامۇرژگارى له جيهانى عەرەبیدا.

پالەوانى مىسرىبووه بۇ ماوهى چەند سالیك له تینسى سەر میزدا، له زۆر پالەوانیتی نیوده و له تیدا نوینەرایه تی مىسرى کردووه، له وانەش پالەوانیتی جيهانى ۱۹۶۹ ی ولاتی ئەلمانیا ی پوژئاواو پالەوانیتی دەریای ناوړاست ۱۹۷۰ و پالەوانیتی ئەفەریکا و پالەوانیتی جيهانى عەرەبى.

هەلگری پشتینی رهشی (۴ دان) ه له (کۆنگ فو کيوکسیل) له مستەر (لیم کيو نو) له مۆنتریالی کەنەدا و، ئىبراھيم فەقى له بواری کاراتیه و کۆنگ فودا له م بوارانەدا خویندووویه تی (چوتوکان، وادوړیو، چوتوړیو، تاي کواندوو، ئیکیدو، کيوکینچنکای و کوچیدی کاراتی) له سالی ۱۹۸۰ وه تاوھكو ئىستا. داوا له دایک و باوکان دەکات مندالەکانیان بخەنەبەر فیربوونی کاراتیه وهكو ئامرازیکى خو کۆنترۆلکردن له پرووی دەروونی و میشکی و جەستەییه وه و، هەر وهها وهكو ئامرازیک بو پاریزگاری کردن له خود، داواش له وه کەسانە دەکات کە ئارەزوومەندی چالاکى و زیندەیی و وزه ی شیاون ئەوا خویمان بە (کۆنگ فو) وه سەرقال بکەن، یان هەولئى فیربوونی بدەن.

خەلکی چى دەلین لەبارەى ئىبراهیم فەقى وە

((د.فەقى بەخششیکی خودایە بۆ یارمەتی کردنی ھەموو مروقاتیەتی))

کریم سلیمان - بەرپۆوەبەری دارایی - دۆزدەری ئیسلامی جەزائیری - جەزائیر

((لوتکەى زانست و لیھاتوویى و دەھینانە... و د.فەقى گەورەترە لەوھى ئیمە

پیشبینیمان کردووە لە بەخشش و ھاندان بۆ یارمەتی و سەخى بازى))

غنیم عبدالرحمان نایف عبدالرحمان الھاجری - کەرتى پراگەیاندى دەرهکی -

کویت

((د.فەقى زانا و بیرمەند و مامۆستایەکی بەتوانایە بپروای تەواوی

بەقسەکانى خۆی ھەیە و ئەو دەمەى دیتەگۆ قسەکانى راستەوخۆ پۆدەچیتە

نیو دلمانەو))

ئیمان صبری عوسمان - بەرپۆوەبەری خویندنگەى میرگی زمانەکان لە مەقتەم

-قاھیرە- کۆمارى میسرى عەرەبى

((د. فەقى دانا و فیڕکاری بەتوانا، ھەرچەندە بەباشى باسى بکەین زیاتر

ھەلدەگریت)) حسن علی کیال - ھیلى ئاسمانى سعودى - جدە - سعودیا

((د.فەقى وزەییەکی ھزری و دەروونی و ئافراندن و پەوشت و گیانکاری نوێ

بۆوھیه)) نەدا علی عبداللہ غلوم - مامۆستا - بەحرین

((خالى گۆپانکاری ژیانى مروقتە، بەتایبەت ئەو مروقتانەى دەیانەوئیت تاییبەت

مەند و جودابن و، د. ئىبراهیم فەقى ئامادەبوونیکی بەھیز و شیوازىکی

ناوازەى ھەیە و باوکیکی بەسۆزە)) کمال محمد عمارە - سەرۆکی دەرامەتی

مرویی و کاروباری کارگیپری - دبی - ئیماراتی عەرەبى یەکگرتوو

((د.فەقى لە بەهێزترین زانا و وانەبێژەکانی جیهانە)) حمد بن محمود بن سلیمان الفاخری-سەرۆکی بەشی چالاکیەکان-زانکۆی پادشا قابوس-مەسقەت-سولتان نشینی عەمان

((د. ئەبراهیم فەقی پسیپۆری ۲۰ سالی لەیەك شویندا پیبەغشیم... زانا و مامۆستا و وانەبێژیکی بەهێز و باشە، پۆدەچیتە نیو دل و دەروون و ئاوەزەو)) ریبوار محمدامین رەشید-مامۆستا و وتارییژ و خویندکاری ماجستیر لە ئسولی ئاین-عیراق

((د.ئبراهیم فەقی هۆشمەند و وانەبێژیکی ئەوەندە بەتوانایە وشەکان ناتوانن ئاماژەى تەواوی پیبکەن)) أحمد علی محمد سعید-ئەندازیار-ئەمستردام-هۆلەندا

((بەروام نەدەکرد ئەم هەموو زانست و زانیاری و لیھاتوویی و شارەزاییانە یادبگرم... و د.فەقی زانایەکی ئەوەندە بەهێز و بەتوانایە لەپیشبینی بەدەرە)) محمد أحمد العتن-ئەندازیار-کۆمپانیای نیل بو کاوچوک و پلاستیک-ئیسکەندەریە

((د.ئبراهیم فەقی دیاری و بەخششیکی خواوەندی گەرەو بەتوانایە)) سامی غەتاس-پزیشک-تونس

چون ئەم كتيبە دەخوینیتەو

بەناوی پەرورینی گەرەو دلوقان
بوئەوہی بتوانیت ئەو پەری سوود لەم كتيبە وەر بگریت ئەوا پیویستە ئەم
رپوشوین و ستراتییەتانه لەپیش چا و بگریت:
لەپشتی ھەر پەندیكەوہ دوو پەرە دەبینیت : پەری یەكەم تاییبەت، بەو
شتانە ی لەم پەندەوہ فیری بوویت، بوئەمەش ببە بەشوینكەوتە ی
ستراتییەتەکانی رۆژی یەكەم و، پەری دووہمیش : تاییبەتە بەو کردارانە ی
ئەنجامت داو، بوئەمەش ستراتییەتەکانی رۆژی دووہم بگرە بەر.

رۆژی یەكەم:

- ۱- لەسەرەتاوہ دەست پیبکە و پەندی یەكەم بخوینەوہو ئەوہی لیوہی فیری
بوویت بینوسەوہ یان لی دەرینە و دیاری بکە.
- ۲- ئەو بریارە بنوسەوہ کە داوتە و ئەو کردارەشی لەرۆژی دووہمدا ئەنجامی
دەدەیت.
- ۳- نیگا و خستنەدلەوہ بەکاربینە.
- ۴- بەقولی سی جار ھەناسە بدە و بوئەوہی ھەست بە ئاسودەیی بکەیت
ھەناسە دانەوہت بالە ھەناسە وەرگرتنت دریزتریی.
- ۵- چاوہکانت داخە و خۆت لەشوینی ئەنجامدانی کارەکت ببینەوہ، با
وینەکت بەھیزیی و ببەستەوہ بەھەستەکانتەوہ، ئەمەش سی جار دووبارە
بکەوہ
- " بەپشتیوانی خوا من لەخۆم دلنیام "
- ۶- چاوہکانت بکەوہ.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is very faint and difficult to read.

Handwritten title or section header, possibly indicating the subject matter of the document.

Handwritten text in a cursive script, continuing the document's content. The text is very faint and difficult to read.

۱- ئهوهى له پۆژى يه كه مدا ئه نجامت داون دووباره ي بكه ره وه.

۲- خۆت له شوینی کاره کهدا ببینه وه.

۳- ئهوهى ئه نجامت داون بيقه بلینه و ئه وهشی پئویستی به راست کردنه وه

ههیه راستی بکه وه.

۴- هه ناسه دانی قول و وادانان جاریکی تر دووباره بکه وه.

۵- جاریکی تر خۆت له جیکاره که تدا ببینه وه بۆ ئه وهی ئامانجه که ت له یه که م

په ند و وانهدا به دی بییت.

له بیرتبییت بۆ هه موو شتیك ئه و په ری هه ولی خۆت بده به پشت به ستن به

خوا- گه وره و میهره بان- هۆکاری هۆکاره کان، تیشك بخه ره سه ره هه موو

ئه نجامدراوه کانت تاوه کو ئه م ساته، نه وهك له سه ره ئه و شتانه ی که هیشتا که

ئه نجامت نه داون.

هه رگیز به راوردی خۆت مه که له گه ل که سیکی دیکه دا، یان له نیوان ئیستا و

پا بردووی خۆتدا، یان له گه ل ئه وهی تو ده ته وییت له داها توودا به ده ستی بییت.

په یمان به خۆت بده

بۆ ئه وهی به ته واوه تی خۆت له کاره که دا ببینیته وه ئه و، ئه م په یمانه له گه ل

خۆتدا بنوسه وه و واژوی بکه، باشتین په یمان به ستنه له ژیانندا؟ چونکه ئه وهی

ده ته وییت له گۆران به دی دیت، به مه ش ده توانیت به ژیانکی باشت بریت-

به پشتیوانی په روه رین :

به یارمه تی خوا وه ند من به لین ده دم - گه وره و میهره بان- خۆم ئاماده بکه م بۆ

به کاره یانی هه موو گوته و نوسراوه کانی نیو ئه م کتییه به مه به ستی به دیه یانی

هه موو گۆرانکاریه ک له ژیانندا، به ته واوه تیش پابه ند ده بم به ماوه ی ئه م

په یمانه وه که (۳۰) پۆژه، به و په ری توانا وه هه ولی به کاره یانی ناواخنی ئه م

كتيپه دەدەم بۇ يارمەتى دانى خۆم و زۆرتىن خەلكى دى.....

سۆز دەدەم

من كەناوم

.....

سۆزدەدەم كە بەباشى وبەپيى سنورى وانه و پەندەكان لييان تيپگەم،
بەتەواوتى فيريان بىم، دواتر هەولى بەكارهينانيان بدەم لە كردارەكانمدا.
يارمەتى ئەوانى دەورويشتەم بدەم لەوەى فيرى بووم، بۆئەوەى زۆرتىن كەس
فيرى ئەم پەندانە بيىت، سوپاسى خواوەنديش بىم-گەرەو ميهربان- لەهەموو
ئان و كات و ساتيكدە ئەوم لەبىرم بيىت، پيوى پەيوەست بىم-گەرەو بەتوانا-
بە پەيوەستەكيبەكى بەهيز.
بەلى..... بەليني پابەندبوونم لەوەوە دەدەم-بەهاوكارى خوا- بارودۆخەكە
هەرچونيك بيىت و كيشەكانيش هەرچەندە زۆر و فراوانيش بن هەر پيوى
پابەندىم، ئەمەش بىلان نانى منە بەمەدا :

واژۆ...
بەروار

ناوہزت به دانایى و نہ زموون تیربکہ

دلت به میہرہ بانى و سۆز پربکہ

هۆنەر قەرەوى

به ناوى پەرورینى به سۆز و میہرہ بان

ئايا دەگونجیت تورہ بیت و گوئیستی پەند و رینمایى گەلیك بیت كه وات
لیبكات به شیوهیهكى جیاواز له شتەكان پروانیت و هەست به ئاسودەیی و
هیمنى بکەیت؟

ئايا دەگونجیت هەست به وونیتی خۆت بکەیت و پرسىار له کەسیك بکەیت
یان کتیبیک بخوینیتەوه یان له بەرنامەیهكى گیانکاری تەله فزیۆنى پروانیت و
هەست به جۆش و خرۆش و متمانه به خۆبوون بکەیت؟
ئايا دەگونجیت مروّف هەست به شکستی خۆى بکات ولى یەوه فیرى
سەرکەوتن بیت؟

ئايا دەگونجیت کەسیك له کارەکەى دەربکریت و بەتییەربوونى کات هەست
بکات كه هۆکاری دەرکردنەکەى لهو ئیشەدا سەرچاوهى سەرکەوتنى دواترى
بووه؟

ئايا دەگونجیت ئافرەتیک له میردەکەى جیاپیتەوه - که توند و چاوچنۆک
بووه - هەست به بزریتی خۆى بکات، به لأم دواتر هەست به وه بکات که ئەم کارەى
سەرەتایەکی خوشگوزەرانى ژيانى هاوسەرگىرى بووه له گەل میردیكى به سۆز
و میہرەبانى دیکەدا؟

ئايا دەگونجیت کەسیك به پروداویكى ئۆتۆمبیل برینداربیت - بریندارییەکی
ترسناک، چونکه به خیرایى لیى خوړییە - ئەمەش بیتە هۆکاری ئەوهى
له داها توودا به هیمنى و ژیرانه ترهوه ئۆتۆمبیلەکەى لیبخوریت؟

ئايا دەگونجیت کەسیك كه دووچارى نه خوشى شیرپەنجەى سیەکانى

ببیته وه بههوی جگهره کیشانه وه و بزانیّت له ماوهی که متر له سالیکیدا دهمریّت،
که چی ههولی یارمه تی دانی خه لکی دیکه بدات بوئه وهی واز بیّنن له جگهره
کیشان ؟

له راستیدا، بوئه وهی گۆران پروبدات له ژیاننی مروّقددا پیویسته شته کان به
رینگه و وینهی جوودا ببینریّت، له پرابردووی فیبریّت و ههولی سوود وهرگرتنی
تهواوی لیبدات بوئه وهی ببیته یارمه تی دهری له ژیاننیدا...

که واته بالیّت بپرسم : ئایا ئەمه پهنه و داناییه ؟

* په یامبهری خوا محمد (د-خ) دهفه رمویّت: " دانایی و پهنه بروادار له
گومرایی تیپه پرده کات، هه وشه یهک ئامۆژگاریت بکات بو کاری باش و شیاو و
دوورخستنه وهت له کاری خراپه و قیزه وهن نه وه دانایی وپهنه "

ئاوھزت بە دانايى و ئەزمون تىربكە
دلت بە مېھرەبانى و سۆز پربكە
ھۆنەر قەرھوى

*پيشهوا عەلى - خواى لى قايل مەند بىت دەفەرموئىت :

" ھەركەس لە زرنكى و لىزانى پوانى دانايى و پەندى بۆ ئاشكراو دەست
دەكەوئىت "

كەواتە پەند دیدگا و بینینه، وشەیهكە لىزانين و مانايەكى بەرفراوانى
ئاسومان پیدەبەخشىت، والەمرؤفە دەكات بەشيوەیهكى باشتر ببىنىت،
بیروكەكانى دەگورین و ھزرەكانى باشتر دەبن و ھەستەكان ئارام و پەوشتى
باشتر دەبىت.

بەلام لەكوى وە داناییمان دەست دەكەوئىت ؟

*گەرھى پەيامبەران محمد(د-خ) دەبىژئىت:

(دانايى وەر بگرن تەنەت لەسەر زوبانى بىباوەرانىش بىت).

ھەر وھا ئەو كەسايەتییە گەرھى فەرموویەتى: (ئەو دانایىەش وەر بگرە

كە من پىم بەخشىوئىت).

ھۆنەر قەرھوى دەلئىت :

ئاو لەو لەپەندە وەر بگرە كە بەو چاوكەوھى سەر قالت ناكات لى ھەلقولاًوھ

ئاو دیر

تیشکی خۆر ئاوپرەنگ دەمژیت لە دەمی گۆل و قوپی سەر پێگا
گوتەیهکی عەرەبی ھەیه و تیایدا ھاتوو: "ئەگەر دیتتان دانایی و پەندیک
لەسەر پێگایەك فریدراوھەكە ھەلی بگرنەوھو ببینە".

كەواتا دەتوانین دانایی و پەند لە ھەموو شتێكەوھ وەر بگرن! لە سوربوونی
میروڵەیهك، پابەندی جالجالۆكەیهك، لە دەرچوونی بازێك، جریواندنی
چۆلەكەكان، گەرمی خۆر، لە پێكەنینی مندالیکی پاك و بیتاوان.
لەپراستیدا... پەند لە دەورووبەرماندا لە ھەمی جیگەیهكدا لەبووندایە،
لەسروشندا، لە وەرزەكان و گۆران و یەكبەدوای یەكدا ھاتنیان، لەجیاوازی شەو
و پۆژ، لە خوودی خۆماندا، لە ھەموو وشە و تیروانینیك، لە ھەناسەو ھەرگرتن و
داناوھیهك، لە تیفكرین، لە كاتی چەلەمە و تەنگانەو كاتەكانی ئاسودەیی و
ھیمنیشدا لەبووندایە.

بە ساكارییەکی زۆرەوھ... دەتوانین پەند لە ھەموو شتێكدا ببینین، تەنھا لەو
كاتەي كە پێگە بە ئاوەز و ھزریان دەدەین بۆ گەران و دۆزینەوھەي ئەو پەندەي
كە دەمانەویت و مەبەستمانە.

لە گەشتی ژيانمدا، زیاتر لە چل سال لەگەشت و تووژینەوھو لیکۆلینەوھ و
ئەزموون و ھەرگرتن توانیومە _ بەپشتیوانی خواوھندی ئالەمیان _ زیاتر لە ۲۳
بڕوانای دبلۆم لەبابەتی جودا و لێك جیاوازا بە دەست بێنم، لەوانەش: بوارى
ئوتیل كاری و گەشت و گوزار و بازاركاری و فرۆش و كارگێپری و سەركردایەتی
و ھەروون ناسی كلاسێكى و نوێ و ھەروون ناسی كۆمەلایەتی و پرۆگرام
سازیی زمانەوانیانەي دەمار و خەواندن بە نیگا و، ھەلگری بڕوا نامەي
ماجستیر و دكتورام لە میتافیزیکیا - زانستی پشت سروشت - ئەو شتانەي
لیوھ فیرووم كە ھەرگیز بڕوام نەبوو فیریان بێم، فەلسەفەي ئاینەكان و
شەریعەتي ئیسلامیشم خویندووھ، لەگەل زۆریك لە زاناکاندا راستەوخۆ
لەبوارەكانی ئاین و گیانكاری و گەشەپیدانی مرویی و كارگێپریدا زۆر شت
فیرووم، لەگەل ماكل بۆشماندا فیری ھونەري چاوپێكەوتن و وتاردان بووم -
كە بە بەھیزترین زانای وتاردان و چاوپێكەوتنی جیھانی دادەنریت، ھەر ئەم

كەسەش پراھىنەرى سەرۆكى پېشووئى ئەمىرىكا "پىچارد نىكسون" بوولەم بوارەدا- ، ھونەرى نواندن و كۆمىدىاشم خويندووھ بوئەوھى لە پېشەكەمدا يارمەتى دەرم بىت، ئامادەى زياتر لە دوو ھەزار خول و بەرنامەى زانستى جورا و جور بووم، زياتر لە ۱۱۰۰۰ پەرتووكم خويندوتەوھ، زياتر لە ۱۰۰۰ لىكۆلېنەوھ، زياتر لە ۱۵۰۰ وتەو فەرموردەى پەيامبەرى مەزىم كىادگەمدا داكردووھ، سەربارى وتەكانى پىاوچاكان و ھاولان و پەيامبەرانى دىكە، سوودىشم لە فدىلەسووفانى يونان و ئغرىق و چىن و يابانى و ھندىيەكانى پوژھەلات و مىسرىە كۆنەكان وەرگرتووھ - تا ئەم ساتە و دوا ساتى ژيانىشم- بەپشتىوانى خواوھندى دلۇقان- ھەمىشە خويندكارى قوتابخانەى ژيان دەم، لە زياتر لە ۲۲ ولات لە جىھاندا مەشقم وەرگرتووھ و بەھەرسى زمانى عەرەبى و ئىنگلىزى و فەرەنسى، زياتر لە يەك مىيۇن كەسم فىرى بەرنامەكانى خوم كردووھ و پام ھىناون لەسەرى- بەپشتىوانى خوا- دەرنەنجام گەلىكى ناوازەشى ھەبوو، ئەوھش واى كرد، كە گەورەترىن پاىەدارانى ولاتان داواى پراوئىژ و دىتنم بكەن.

بەيارمەتى خواى خاوەن پاىە توانىم زانستى "دىنامىكىەتى خوگونجاندى دەمارى" ماركەى تۆماركراوى جىھانى (NCD^{TM}) و زانستى "ھىزى وزەى مرۆيى" (PHE^{TM}) بنافرىنم.

بەيارمەتى خواوھندى كاركردەى ھەموو شتەكان توانىم زانستى - گەشەپىدانى مرۆيى- لە جىھانى عەرەبىدا لەپرىگەى ھەموو جورە دەزگايەكى پراگەياندنەوھ بتەنمەوھ، بەجورىك زياتر لە ۱۸۰۰ بەرنامە و چاپىكەوتنم ئامادە و پىشكەش كردووھ، ئەم بەرنامانە جىگەى دەست خوئى بوولەلاى مىيۇنان خەلك لە جىھاندا، ئىستاكەش دەبىنن بەروونى زانستى گەشەپىدانى مرۆيى بلاوھ و بەروونى لەسەر پەرەكانى پوژنامە و گوڤارەكاندا دەبىنن.

تا ئەم ساتەش زياتر لە ھەزار و ھەشت سەد گوتەم نوسىوھتەوھ، ھەمىشە و بەبەردەوامى لە بەرنامە تەلەفزیوونى و نوسىنەكاندا بەكارم ھىناون، بىرۆكەى نوسىنى ئەم كىتیبەم پىشكەشى كۆمپانىياىەكى بلاوكار كرد و ئەوئىش بەخوش

حالیه وه پیی قایل بو، پرس و رای چه ندین زانای عه رب و ئیسلام و
فیرخوانی بوار و بهرنامه کانیشم و هرگرت و دیتم هاندرمن، بویه بریارم دا
پانزه گوتهی ناوازه له بواری داناییدا که به وردی هلم بژاردون پیشکشی
خوینهرانی بکه م بوئه وهی بتوانن گۆرانیکی ئهریین له ژیاناندا بیننه ئاراه و
ئوه بن که خویمان دهیانه ویت.

ئیستاش پوختهی گوته کانم له نیو دهستی تۆدان، ئه و گوتانهی یارمه تی
دهیان هزار کهسی داوه بو به دیهینانی گۆرانکاری له ژیاناندا، سه رباری
به دهست هیئانی هاوسهنگی و گهیشتن به سهرکه و تنیکی پته و هاوسهنگ
له نیوان دوونیا و پۆژی دوا ییدا - به پشتیوانی خواهنده.

بروام وایه ئه و ده مهی له پهندهکانی نیو ئه م پهرتووی دهگهیت و کاری
پیده کهیت به چاوانی خۆت ئه و گۆرانکارییه ئهرییانه ده بینیت که ده ته ویت
له ژیانندا به دی بیته - به یارمه تی خواهنده - ههر پۆژه و گوته یه که بخوینه وه و
به باشی لیی بکۆله وه و به پلان وه به کاری بیئه، پاشان و له پۆژی دواتردا
بیکه ره کردار و ئه مجا له دهرئه نجامت بروانه، پاشان گووته و پهنده کهی دوا ی
وی به کاری بیئه و به رده و امبه له سه ری تا وه کو هه مووی ته و او و جیبه جی
ده کهیت.

ئیستاش وهره با پیکه وه له قولایی دهروونی مرو قدا مه له بکهین، هه ولی
دۆزینه وهی دانایی و چو نییتی به کارئانینی له ژیانی پۆژانه و په یوه ست بوونمان
به خودا وه بدهین و، ئامانجه کانت به دی بیئه و جی په نجهت جیبه یله له دوونیا دا
و هه ولی یارمه تی کردنی زۆرتین ژماره ی مرو قده.

ئاوهزت به دانایی و هه لبراردنی شیوا پر بکه تا وه کو دلت پر ده بیته له سۆز و

به زه یی

د. ئیبراهیم فهقی

قاهیره یه کی یه نایه ری سالی ۲۰۱۰

"دهیبینین ئەوەی نامانەویت،

دەمانەویت ئەوەی نایبیین،

بەهای ئەوانە لە دەست دەدەین کە دەیبیین،

وون دەبین لە سەرابی ئەوەی نایبیین،

ئاگادار و راستگۆبە لە دُنیا بوون لەوەی دەیبینیت"

"دهیبینین ئەوەی نامانەویت، دەمانەویت ئەوەی نایبیین،

بەهای ئەوانە لە دەست دەدەین کە دەیبیین، وون دەبین لە سەرابی

ئەوەی نایبیین، ئاگادار و راستگۆبە لە دُنیا بوون لەوەی دەیبینیت"

ئایا شتیك ههیه له ژيانندا ئیستا بتهویت؟

شتیك ههیه له ژيانندا ئیستا نەت بیٔ بەلام خوازیاری بیٔ ؟

* ئەحمەد ئەندازیاریکی سەرکەوتووی تەمەن ٤٢ ساڵ بوو، لەگەڵ

کۆمپانیایەکی نەوتی جیهانی بە پلە و پارەیهکی زۆر کاری دەکرد، دەساڵ

هاوسەرگیری لە خەدیجەیی کچە مامی کردبوو خواوەنی سی مندال بوون.

لهدهرهوه ژيانی زور خوښ دياربوو-لهتيروانين و پيوانه‌ی هر مروقيکي ديدا-ژن و منډال و کار و پارهي هه‌بوو، به‌لام له‌ناوخواو له‌هه‌ناودا نه‌حمه‌د کيشه‌ی زوري له‌گه‌ل خه‌ديجه‌ی خيزانيدا هه‌بوو، هه‌ميشه سکالای نه‌وه‌ی ده‌کرد له ناخوشي و داپوخواوی به‌رده‌وامی پوژانهدا ده‌ژيټ.

سکالای سهره‌کی نه‌و پياوه نه‌وه‌بوو که ناتوانيټ به‌و شيويه‌ی پيشبيني ده‌کرد هاوسهره‌که‌ی خوښ بوټ، هه‌ست و سوزيکي نه‌وتوی له‌به‌رامبه‌ردا نييه، به‌ته‌واوه‌تی له‌هه‌موو شتيکدا جياوازن، گرنگی به‌شيوه‌و پروخسار و خانوه‌که‌شي نادات، به‌هيچ شيويه‌ک حه‌ز و هيوايه‌کی نييه، ناخوينيټه‌وه‌و حه‌زی ليی نييه و گرنگيشی پينادات، ته‌نانه‌ت به‌رنامه‌کانی وهرزشی وپياسه‌کردنیش به‌نه‌قليدا نه‌ده‌چوو، هه‌ستی به‌کورتبيني‌ه‌کی زور و ژيانيکي پوتيني بي‌مانا ده‌کرد، هه‌ربويه زوربه‌ی کاته‌کانی به‌کارکردن به‌سهرده‌برد يان له‌ته‌نیشټ و نزیکي دايکيه‌وه ده‌بوو، گرنگ نه‌وه‌بوو دور له‌خه‌ديجه کاته‌کانی به‌سهر به‌ريټ.

تاده‌هات بي‌زاربوون ليی زياتر و زياتر ده‌بوو، نه‌وده‌مه‌ی له‌کاتيکي دره‌نگدا له‌ئيشکرنددا ده‌گه‌رايه‌وه مال‌ه‌وه به‌هوی چهندين هوکاره‌وه له‌گه‌ل خه‌ديجه‌دا به‌شهر ده‌هات ! نه‌حمه‌د نه‌وه‌ی ده‌يويست له‌خه‌لکی دیکه‌ی ده‌بيني به‌لام هيچی له‌خويدا نه‌ده‌بيني، هيواخوازبوو خوازييني نافرته‌تيکي دیکه‌ی کردبا. نه‌حمه‌د ناماده‌ی گوپرانکاری بوو به‌لام نه‌ی ده‌زانی چونی نه‌نجام بدات تا نه‌و ده‌مه‌ی به‌ساميه گه‌يشټ که سکرته‌يري بوو له‌ئيشکرنددا، جوان و خان و مان و ژير و پوښنير و گرنگی پيده‌ری پروخساری بوو، نه‌حمه‌د وای هه‌ست ده‌کرد حه‌زی لييه‌تی و سهره‌نجی پراکيشاوه، کاتيکي زوري له‌گه‌لدا به‌سهر ده‌برد و حه‌زی ليبوو هه‌موو سات و ئانه‌کان له‌گه‌لدا بيټ، باسی زور شتی له‌گه‌لدا ده‌کرد، کاته‌کان زور به‌خيرايی له‌گه‌لدا ده‌پوشتن به‌جوړيک پيشتر دگه‌ل ژنه‌که‌ی خويدا خيرا پوشتنی کاتي وه‌های به‌خووه نه‌ديبوو.

نه‌حمه‌د به‌راوردی ژنه‌که‌ی و ساميه‌ی ده‌کرد، به‌رامبه‌رکيکه هه‌ميشه له‌به‌رژه‌وه‌ندی ساميه‌دا ده‌بوو، برياری دا پيوه‌ی په‌يوه‌ست بيټ، هه‌رواش بوو

باسه‌که‌ی له‌گه‌لدا کرده‌وه و هه‌ردووکیان پێی قایل بوون و په‌یوه‌ندیان به‌ست. ئه‌حمه‌د پێوه‌ی په‌یوه‌ست بوو پاش دووریه‌کی دووردریژ خه‌دیجه‌ به‌م په‌یوه‌ندییه‌ی زانی و داوای جیا‌بوونه‌وه‌ی لێ‌کرد، لێ‌روه‌ ئه‌حمه‌د هه‌ستی به‌ ئاسووددیی ده‌کرد، به‌ داواکاریه‌کانی هاوسه‌ره‌که‌ی قایل بوو و لێ‌ی جیا‌بوویه‌وه، هه‌واله‌که‌ی به‌سامیه‌ دا و پێی راگه‌یاندا ئاماده‌یه‌ بێته‌ خوازبێنی، به‌لام ئه‌حمه‌د توشی شوکی بوو ئه‌و ده‌مه‌ی سامیه‌ پێی راگه‌یاندا باوکی به‌ کوره‌ گه‌نجی‌کی که‌شخه‌ و ده‌وله‌مه‌ند و پۆشنبیری داوه‌ و لێ‌روه‌ ئه‌حمه‌د هه‌ستی و هۆشی هاته‌وه‌و زانی له‌ چ چالێکی قولدايه‌، بۆیه‌ به‌ناچاری پرووی کرده‌ نه‌خۆشخانه‌ی ده‌روونی و وه‌رگرتنی ده‌رمانی پزیشکی.

لێ‌روه‌ ئه‌حمه‌د بیری له‌وه‌ کرده‌وه‌ که‌ هاوسه‌رگیری له‌گه‌ل خه‌دیجه‌دا زۆر گرنگ بووه‌ و، خه‌دیجه‌ ئافرتی‌کی ژیر و پۆشنبیر و ده‌رچووی زانکۆ بوو له‌پێناو به‌خێوکردنی مندا‌له‌کانیدا وازی له‌هه‌موو شتی‌ک هێنا‌بوو، به‌لام ئه‌حمه‌د ئه‌وه‌ی نه‌ده‌بینی، ته‌نها هه‌له‌ و کاره‌ خراپه‌کانی ده‌بینی و ئه‌مه‌ش وای لێ‌کردبوو چاکه‌ و باشه‌کانی نه‌بینیت.

قایل نه‌بوو به‌وه‌ی هه‌یه‌تی قایل بوو به‌وه‌ی خه‌لکی هه‌یانه‌، ئه‌وه‌ی هه‌یبوو پشت گوێی خست بوو شوینی سه‌رابی بیابانه‌کان که‌وتبوو سزاکه‌شی به‌دبه‌ختی و بێدادی خۆی بوو! بیری کرده‌وه‌و په‌یوه‌ندی به‌ خه‌دیجه‌وه‌ کرد به‌لام دیتی می‌ردی به‌ پیاوی‌کی دیکه‌ کردوه‌، ئه‌حمه‌د به‌هه‌نسکه‌وه‌ ده‌گریا و بیری له‌خۆی ده‌کرده‌وه‌و ده‌یگوت: ژیا‌نی من به‌هایه‌کی گه‌وره‌ی هه‌بوو به‌لام پیم نه‌زانی تاوه‌کو له‌ده‌ستم دا، به‌دوای شتی‌کدا ده‌گه‌رام که‌ ده‌مه‌ویست به‌لام نه‌م زانی ئه‌وه‌ی هه‌مه‌ و ئه‌وه‌ی ده‌مه‌ویت هه‌ردووکیان له‌ده‌ست ده‌دم.

ئێستاش با لێت بپرسم :

شاره‌زای ئه‌م چیرۆکه‌یت ؟

که‌سی‌ک ده‌ناسیت به‌م ئه‌زمونه‌دا له‌ژیا‌نی هاوسه‌رگیریدا تیپه‌ر‌بووبیت؟
یاخوود که‌سی‌ک ده‌ناسیت له‌ژیا‌نی پیشه‌ییدا ئه‌مه‌ی لێ‌به‌سه‌ره‌تیبیت،

سەربارى ئەوھى كاريكى باشى ھەبووھ كەچى وازى لىھىناوھو پۇشتووھو پووى
كردۆتھ كاريكى ديكھ، بەلام پاش ماوھيەك ئەم كارھشى لەدھست داوھ ؟
ياخوود ناشناى كەسيكىت كە بو دۇزىنەوھى ھەلى كار پووى لە ولاتىكى
ديكھ كردووھ بەلام سەركەوتوو نەبووھو گەراوھتەوھ، ديسانەوھ لە ولاتەكەى
خۇيشيدا لە بيكارى و دارووخواويدا پۇچووېت ؟
ياخوود خوئندكارىك لە كۆليجىكدا لە قۇناتى سىدا بىت و واز لە و بەش و
خوئندنەوھ بىنىت، كەچى لەو كۆليج و بەشەى ديكھش شكستى ھىناوھو لە
شكستدا پۇچووھ ؟

"دەيبىنين ئەوھى نامانەوېت، دەمانەوېت ئەوھى نايىنين،
بەھاي ئەوانە لەدھست دەدەين كە دەيبىنين، وون دەبين لە سەرابى
ئەوھى نايىنين، ئاگادار و راستگۆبە لە دۇنيابوون لەوھى دەيبىنىت"

من بۇخۇم خاتمىك دەناسم ھەموو ئامانج و خەونەكانى بەجىھىشتووھ
لەپىناو ژيانى ھاوسەرگىرى و پەرورەدوكردى كور و كچەكانيدا، ئەو دەمەى
مندالەكانى گەيشتنە تەمەنى ھەرزەكارى بېرىارى تەواوكردى خوئندنى دا
تەنانت پلەى دكتوراشى بەدەست ھىنا، پۇژىكيان مېردەكەى تىلى بۇكردوو
پىيى راگەياند كە ئەو كورەيان تەمەنى شازدە سالە لەروداويكى ھاتووچۇدا
برىندار بووھو ئىستاش لە بەشى فرىاكەوتنى نەخۇشخانەيە، بە گريانەوھ
كۆبوونەوھكەى بەجى ھىشت و بەخىرايى خۇي گەياندە نەخۇشخانە،
حەپەسابوو لەوھى بىستى كورەكەى بەھۆكارى پروداوى ھاتووچۇى ئاسايى
مردووھ، پرسىارى لە دكتورەكەى كرد و پىيى گووت : ھۆكارى مردنى ئەم كورەم
چىيە؟ ئەويش پىيى گووت كە، كورەكەى لەژىر كاريگەرى تلياكدا بەخىرايىيەكى
زۇر ئۆتۆمبىلەكەى بەدژە سايد ليخوريوھو خۇي كىشاوھە حوشترىكى گەرەدا
و مردووھ. لەو ساتەدا دايكەكە دانىشت و بەدەم گريانەوھ دەيگووت : مندالەكانم
بەجى ھىشت بوئەوھى سەركەوتنىكى دى بەدەست بىنم، ئەوھتا كورە تاقانەكەم

له دهست داوه و مردووه ئیستا ته نانهت کیرۆله که شم ناناسم، ئیستا ئیشه کهم
بۆمن هیچ مانا و چیژیکی نییه، ئیستا من له کویم و چی له مندا له کانم کردووه؟
هه موو شتیکم له دهست دا.

له راستیدا ژیان پره له م جوړه نمونانه که سه رچاوه و ره گه که ی ده گه پیتته وه بۆ
دوو وشه ئه ویش ناقایلی یه !

به لام ئایا ئه مه مانای ئه وه یه مروؤ قایل بیست به وه ی هه یه له هه ر
بارودۆ خیکدا؟

قایل بیست به په یوه ندییه کی نه شیوا و بیکه لک بۆ ماوه یه کی دوور مه ودا؟ یان
به کار و فه رمان به رییه ک که مافیکت ناداتی و له گه ل توانا داریتدا نا گونجیت؟ یان
به هاوړییه تییه ک که ژیانته پرده کات له کیشه و ته نگه ژه و تا قیکردنه وه ی
جوړا و جوړی ئالۆز؟ یان به تو یژی نه وه یه ک که هیچ هه ست و سوژ و هیوا و
خروشییه کت له ژیاندا پینا به خشیت؟ یان به سه رمایه گوزارییه ک که جگه له
زیان و داړووخانی دهروونت هیچی دیکه ی لینا بینیت؟ یان به هاو به شیکی
کارت که هه ق و مافه کانت بخوات و هیچ حیسابیکت بۆ نه کات؟ به دلنیا ییه وه نا،
به لام پیویسته له سه ره تا وه ئه و په ری هه ولی به دیهینانی خوشگوزهرانی و
ره زامه ندی خوا وه ند بدهیت، ئه گه ر دوو چاری ژیانکی هاو سه رگیری پرله کیشه
بوو یته وه هه ولی به راورد کردنی ژیان خوت له گه ل ئه وانی دیکه دا مه دا،
بوئته وه ی هه موو لایه نه باشه کانی ئه و ژیا نه له پیش چاوان ون نه که هیت و ته نها
خراپه و ناخوشیه کانی نه بینیت و نه که ویتته ژیر کاریگه ری باری دهروونی
نه رینی و که وتنه نیو ئه ندیشه ی پوچگه را و سه رابی ئه وانه ی نیته. ئه و ده مه ی
ویستت له په یوه ندییه کدا برۆیتته ده ره وه ره وان به له گه ل خوت و که سی
به رامبه رتدا، هیچ شتیکی وه ها به جی مه هیله له داها تا وودا په ژیوانی بۆ
بکیشیت.

هه مان شتیش بۆ باری فه رمان به ریتییه ک که رقت لیی ده بیته وه، هه موو
هه ولیکی خوت بده بوئته وه ی خوت وه گه ل ئه و ئیشه ی بگونجینیت، ئه گه ر بۆت
ده رکه وت به ته واوی برۆا و متمانه وه هه ولی خوت دا وه به لام سه رکه وتوو نه بویتته

بۆيە بېريارى گۆراني ئيشهكەت لەم كاتەدا شتېكى پيويست و بەجى يە،
بەمەرجىك بەشيۆهيهكى نەريىي ئيش و كارەكەت بەجى بهيلىت، بەو جورەى
پاش پوشتنت ئەوانى ديكە نيگەرانى دوورى و پوشتنت بن....

هەربۆيە زور ورد و بەئاگابە لە كەس و شتەكاندا، دلنيا بەلەوى ئاوهزى مروڤ
يەك لەسەر يەك بېركردنەوه كەلەكە دەكات، ئەگەر خوتت ديت لەوهى
بەشيۆهيهكى نەريىي لەكەسيك يان تشتىكى دەروانيت ئەوا زياتر لىي وورد
بەرەوهو لايەنە باشەكانيشى بدۆزەرەوهو بيبينه. دلنيا بەلەوى ئەو شتەى
دەيبينيت بەهاكەى لەدەست بەدەيت لەسەرابى ئەو شتانەدا وون دەبيت كە
نايبينيت.

ئەم قسەيهى خواوەنديشت لەبيريىت كە دەفەرمويىت: ﴿پەرنگە پقتان لەشتىك
بيت ئەوەش چاك بيت بوئۆه﴾.

هەموو ساتىك وەها بژى كە دوا ساتى ژيانته،

بەخۆشەويستى خواوە بژى - گەورەو بەدەستەلات - بەسروشتى
رەوشت و ئاكارى پەيامبەر (د.خ)، بەنەبەردى و زانستەوه بژى، بە
كاركردهو پابەندييه وەبژى، بژى بە ئارامگرى و نەرمونيانى، بژى
بەخۆشەويستى،

پريز لە بەهاى ژيان بگرە.

ستراتیژیەتی کار

پۆزی یەكەم :

ههستکردن و کاری نیوخۆی

- ۱- پهندهکه بخوینهوهو بهباشی لیی تیبگه.
  - ۲- ئەو وانەیهی لیی فیروویت به شیوازی تایبەتی خۆت بینوسهوه وانەکه بریتیه له .....
۳- ئەو بریاره بنوسهوه که داوهته بریارهکه بریتیهله:.....
۴- ئەو کاره بنوسهوه که ئەمڕۆ ئەنجامی دهدهیت کارهکه بریتیه له:.....
۵- بهشیوازی (۴ ، ۲ ، ۸) ههناسه بده (۴ ژماره ی ههناسهوه رگرتنه ، ۲ هیشتنهوهی ئوکسجینه ، ۸ ژماره ی دانەوهی ههوا ی ههناوته بۆدەر هوه). تاوهکو ههناسه دانەوهت له ههناسه وه رگرتن زیده تریت ئەوا زیاتر ههست به حهسانهوهی جهستهی دهکهیت.
  - ۶- چاوه کانت دابخه و خۆت له نیو ئەو ئیشه دا ببینهوه که دهتهویت به یاریدهی ئەوهی فیرو بویت ئەنجامی بدهیت.
  - ۷- وینهیهکی خۆت بونیات بنی لهوهی تو به به کارهینانی وانەکان متمانهی تهواوت به خۆت ههیه ، وینهکه با لیوهت نزیک وگهوره بییت و ههست به هیزه که ی بکه و له ههناویدا سی جار ههناسه بده تائهو دهمه ی ده بینیت له سهرووی خۆت و دهو روبرتدا هه لده قولیت.
  - ۸- ئەم ناماژانه سی جار دووباره بکه رهوه :
((من له خۆم دلنیا م ، من تهواو هاوسه نگم ، سوپاس بۆخوا))
  - ۹- چاوه کانت بکه رهوه
  - ۱۰- تاقیکردنهوه :
- بیر له خۆت بکه رهوهی بهوشیوهیهی له داها تودا هه مان کیشهت دووچار ده بیتهوه ، ببینه چون ههسته کانت یارمهتی دهرت دهن بۆ زالبوون به سه رییدا.

ههنگاوی یه کهم بنوسه وه و هه رئیستا جیبه جیی بکه ....
 له دواوهی خوۆت مهروانه، مه هیله هیچ شتیك له نهجامدانی کاره کهت دورت
 بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - گه وه و میهره بان - دلنیا به له م گووته یه ی
 خوا: ﴿ نه وهی کاری چاکه بکات پاداشته که ی و ون ناکهین ﴾

ستراتیژییه تی کار

رۆژی دووهم

کاری ستراتیژی

(1) نه مپۆ چیت کردووه بینوسه وه:

نه وهی نه مپۆ کردوومه بریتیه له:

-1

-2

-3

-4

(2) نه وهی نه مپۆ نهجامتداوه بینوسه وه:

نه وهی نه مپۆ نهجام داوه:

-1

-2

-3

-4

(3) نه وهی نه مپۆ نهجامت داوه بیخه ملینه :

خه ملاندنی من بو نه و کارانهی نه مپۆ نهجام داون بریتیه له:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

(۴) چاکسازیی:

پاش خهملاندنی ئهوهی ئهنجامت داوه، ئهوهی بهشیایوی دهزانیت چاکسازیی

تیدا ئهجامی بده :

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

پاش چاکسازیی، خۆت ببینهوه لهوهی ستراتیژییهتی خۆت بهکاردههینیت و لهودهمهشدا تو بهتهواوتی هاوسهنگیت. سهیری پشتهوهت مهکه، مههیله هیچ کهس و شتیك لهئامانجی کارهکهت بهدوورت بخاتهوه، پشت بهخوا بهسته - خوای تاک و تهنها - دنیابه لهم گووتهیهی خوا: ﴿پاداشتی چاکهکارن وون ناکهین﴾.

" ئهگهر مانا پیچهوانهی مانای نهبوایه

مانا هیچ مانایهکی نهدهبوو"

"ئهگهر مانا پیچهوانهی نهبوایه

مانا هیچ مانایهکی نهدهبوو"

هەرگیز ههستت بهوه کردووو ژيان مانايهکی نيبه،
که چي له پوڙي دواتردا ههستت به خوښي و ماناي راسته قينه ي ژيانت
کردووو؟

هەرگیز نه و پرسيارهت له خوت کردووو بوچي نه خوښ ده که ویت و
نازارده چيژيت؟

پرسیاری خوت کردووو لاری بوچی له نديک کهس سهرکه و توو و ده بن و
نه وانی دیکي شکست خوردوو؟

بوچی خه لکی خوښحال و بيزارهههه؟ کهسی که مئه ندام و ته و او هههه؟

بوچی هه نديک ده بينن و هه نديک نابيينن؟ که سيک ده بيستيت و نه و ی دیکه

که ره؟

که سيک قسه ده کات و نه ویت لاله؟

پوڙيکیان پياويک که ناوی مايکل بوو ته مهنی چل ساليک ده بوو له مونتريال
هاته سهردانه، زین بيزار ديلا، پرسيارته، کاري سهردانيه کم ليکيد،
گووتی: دکتور زورم له باره وهت خویندو ته وهو بيستوو به لام من هاتووم بزانه
کيشه و ناسوري چييه؟

بوچی پاش پانزه سال له کارکردنی بي پسانه وه خوّم به ده رکراوی ده بينمه وه
؟ پاش دوومانگ دواتر هاوسه رکه شم جيی هي شتم و پوشت؟ له هه مان
نه و کاته شدا هاوړپيه کم بانگيشتي هاوسه رگيرييه که ی کردم، دواتر نه و پياوه
له قسه کردن وه ستاو دای له پرمه ی گريان و به ناله وه گووتی: بوچی نه ی دکتور
من بهم شيويه نائوميّد و خه مبارم له کاتيکدا چهنانی دیکه هه ن له م ساته دا
له وپه پری خوښی ژاندهن!!!

دواتر ليی پروانيم و به پرسياره وه گووتی: بوچی هه نديک کهس هه ن ناتوانن
سکی مندال و خيزانه کانين تيربکه ن و له بهرام به ردا هه نديکی دیکه گالته
به قووتی نه وانی تر ده که ن و بريکی زور خوراک فريده ده ن؟ بوچی شييت و
به ناوه ز هه ن؟ دريژ و کورت بوچی؟ سپی و گه نم رهنگ؟ جوان و ناشيرين؟

خەمبار و دلخۆش؟

بۆچی سەرکەوتن و شکست هەن؟ خۆشی و ناخۆشی؟ خەم و دلشادی؟
نەخۆشی و تەندروستداری؟ دەولەمەند و هەژار؟ دز و متمانە پیکراو؟ درۆزن و
پراستگۆ؟ دواتر دەستی خستە سەر پوخساری و گوتی: ئەی دکتۆر ئیبراھیم،
من هیچ مانایەک لە هەموو ئەمانەدا نابینم مانایەک لەژياندا بەدی ناکەم!!
پاش ئەوەی بەتەواوەتی گویم بۆ پادیرا و تیی گەیشتم، ستراتییەتی
گۆرانی هەستەکان" و "چارەسەری گەنجیتی" م لەگەڵدا بەئارنای، دواتر
یارمەتیم دا بۆئەوەی هەست بە ئاسودەیی جەستە و دەروونی و گیانی بکات بە
ھیواوە لەداھاتوو بپروانیت، لێرەوێش لێم پرسی: ئایا بەبێ تیگەیشتن لەمانای
بیزاری و خەمباری دەتوانین لە مانای خۆشحالی و کامەرانی بگەین؟
مایکل نەختیک بیری کردەووە دواتر گووتی: نەخیر دکتۆر ناتوانیت، لێی
نزیك بوومەووە دەستم خستە سەرشانی و پیم گووت: ئەوەی ئیستا لیت
پروودەدات و هەستی پێدەکەیت دەبیته هیز و لیاھاتوویت زیاتر دەکات -
بەپشتیوانی خوا- لەژياندا، دواتر لەدواوەی خۆت دەپروانیت و دەبیژیت: ئەگەر
وام لیبەسەر نەھاتبا چلۆن دەمتوانی بەم بارەیی ئیستای بگەم و فیڕبم. مایکل
بە پیکەنینەووە لێی پروانیم و پئی گووتم: دکتۆر دەتوانم داواکارییەکت پیش
کەش بکەم؟ وەلامم دایەووە گووتم: مایکل هەرچیەک لەتوانای مندا بیئت
دلنیا بەبۆتی ئەنجام دەدەم، لێم نزیك بۆووە پئی گووتم: دەمەویت باووشم
پیادابکەیت، لەئامیزم گرت و دواتر مایکل لە نوسینگەکەم پۆشتە دەرەووە
ئەمەیی بەخۆی دەگووتەووە: "ئەگەر ئازار نەبوایە مانای ئاسوودەیی و
تەندروستیمان نەدەزانی و هەنگاومان بۆی نەدەنا".

ئىستاش بىرىكەرەو تۇ سەر بەچىرۆكى ئەم پياوھىت ؟

ئايا رۇژىك بىرت لەوە كر دۇتەوہ بۇچى لەژياندا ئەم ھەموو دژكارىيە ھەيە ؟
وہ لأمەكەى زۇر ساكارە ئەويش : ئەگەر ھەرشتيك پىچەوانە و دژى نەبيت
مانايەكى نابيت و نەدەبوو، لەو كاتەدا كارىكى راستەقىنەى ئاوەزى شيكارى
بەراوردكارى نەدەبوو، ئەزمون و پسپۇريەكان مانايەكيان نەدەبوو، مروۋە
ماناي ھىچ شت و بوونىكى نەدەزانى، ھىچ جيگەيەك بۇ بەرەو پىشقىچون و
گەشەكردن نەدەبوو!

خوای تاك و تەنھا بۇ ھەرشتيك پىچەوانەيەكى ئافراندوہ، شەو و پۇژى
بۇخولقاندوہ، زستان و ھاوين، نىر و مى، دريژ و كورت، خوشى و خەموكى،
نەخوشى و تەندروست بارى، ئازار و شادى، لەم ريگەيەوہيە مروۋە توانيوہتى
لەماناي شتەكان بگات.

ئەگەر ھەموو كەسيك تەندروست ببوايە لەش ساغى مانايەكى نەدەبوو، گەر
ھەمووان دەولەمەند و زەنگين بوونايە ھىچ كەس لە ھەژارى تىنەدەگەيشت،
ئەگەر خوای تاك و تەنھا بە تەنيا شەوى بخولقاندبا ئەوا كەس لەماناي وشەى
پۇژ تىنەدەگەيشت. لەگەرەترين بەخششەكانى خواوہند بۇئيمەى مروۋقايەتى
پىبەخشيئمانە بەئاوہن، بەئەوہى دەتوانين لەرئىيەو بىرىكەينەوہو شيكار و
بەراوردكارى ئەنجام بەدەين، ئەمەش بۇخوى ھۆكارىكە بۇ نزيك كردنەوہمان
لەخواوہند، خوای بەتەنھاو بى ھاوتا لە پەراوہ بيھاوتاكەيدا دەفەرمويت:

﴿ لەگەل ھەموو ناخوشىەكدا خوشىەك ھەيە، لەگەل ھەموو ناخوشىەكدا
خوشىەك ھەيە ﴾ خوای گەرە راستى فەرموہ.

"ئەگەر مانا پىچەوانەنى نەبوایە

ماناھىچ ماناىەكى نەدەبوو "

ئەگەر بەباشى لەم نىشانە و وتەيەى خواوەند بېروانىن " ئىمە پاداشتى
چاکەکاران وون ناکەين " و نالىت ﴿پاش ناخۆشى خۆشى دىت﴾ بەلکو
دەبىزىت ﴿لەگەل ھەموو ناخۆشەكدا خۆشەك ھەيە﴾ واتە پىكەوھى داناون
لەھەمان دىردا بەلام ناخۆشى بەواتاى كاتىكى ديارى كراوو كەم ھاتووہ و
خۆشيش بەفراوانى و دلخۆشكارانە ھاتووہ.

ئىستاش با لىت بېرسم :

ئەگەر ناخۆشى نەبىت ئەوا خۆشى ماناىەكى دەبىت ؟ ئەگەر ناخۆشى نەبايە
مروۋ دەيتوانى ئاوەزى بو شىكردنەوھى. ھەستەكان و لوجىك و بەراوردكارى
بەكارىبىنىت ؟ ئايا مروى دەيتوانى ھەلەكانى خۆى بناسىتەوہ بەبى زانىنى
ھەلەكان ؟ بىگومان وەلامى ئەم پىرسىارانە گەلىك ئاسانن : نەخىر !!
ئەو دەمەى بەتەواوھتى لەم دەقەى خواوەند ورد بوومەوہ دىتم ھەموو قسە و
سامان و پاشەوارەكانى فەيلەسووفانى پىشوووى تىدا كۆبۆتەوہ، بۆم دەرکەوت
لەگەل ناخۆشىدا سوودىكى زۆرەيە، لەوانەش : زياتر نزيك بوونەوہ لەخوای
گەرەو بەتوانا ، دگەل ويدا ھەست بە ئاسايش و نەترسى دەكەيت، چونكە
بەلىنى پىداويت كە وەگەل ناخۆشىدا خۆشى ھەيە، دواتر ئارام گرى دىت
لەسەر ئەو تەنگەژەيەى دووچار دەبىتەوہ، لىرەوہش خوای گەرە بەلىنى
بەھەشتى پىداون، دواتر دەبىت سوپاسى وى بكەيت بو ئەو تىشتانەى پىى
داويت، ئىمە سوپاس گوزارى خواوەند دەبين، لە خۆشى و ناخۆشىدا ھەر
ستايىش و سوپاسى ئەو دەكەين، بەمەش خوای مېھرەبان و دلۇقان ھەموو
كىشەو ناسۆرىيەكت لەكۆل لادەبات، ئەوہندەش پۆزىت دەدات كە چاوەپروانى

ناكەيت، دواتر يارمەتتە دەدات بۇ بىر كەرنەنە لە دۆزىنەنەنە چارەسەرنەك بۇ
ئەو كىشە و ئارىشانەنە دۇچارەت بۇتەنە.

بەمەش ژىرىتە و تىپروانەن و تواناى داھىنان كارىت زىدەتر و باشتر دەبىت
ژىبۇ دۆزىنەنەنە رىنگە چارەنە شىا، لەگەل ھەموو ئەمانەشدا خۇاى تاك و تەنھا
ھەموو گوناھەكانت لىدائە مائىت، پاشان دەگەيتە خۇشى و شادى، ئەمەش
ماناى واىە لەخۇشى و ناخۇشىدا پاداشتىكى ئىلاھىانەنە بىسنوور و پاىان
ھەيە، ھەربۇيە خۇاى گەورە دەفەرموئەت: ﴿ ھەركە بىئىش و كار بووئەت
نوئىزدا بەستە، پووى بەرە و لاى خۇا و ھەربىگىرە ﴾، واتە خۇاوەند دەبەھوئەت
لەھەموو ئەو كىشانە خۇت دامائەت و بە بەرزىيەنە بووئەستەت، زۇر بە جۇش و
خۇشەنە لەگەل خۇاوەندا پەيوەستە بىت؟ چونكە ئەو دەمەى كىشەيەكت
دۇچار دەبىتەنە ئەو خۇاوەند ئارەزووى ئەو دەكات تۇ لەگەلدا پەيوەستەنەنە
بەندەو خۇاىەتەنە نىوانتەنە نوئە بکەيتەنە، دواترىش بە نىازى خۇى ھەموو
شتىكى پىوئستە پىدەبەخشىت بۇ پزگار بوون لەو مىحنەتەنە.

ناخۇشى نەھامەتە دەبىنەن، بەبى ئەمەش ماناى خۇشى و ئاسودەنەنە
پاستەقەنە نازانەن، ئەگەر ناخۇشى نەبوایە خۇشى چ ماناىەكى
نەدەبوو، خۇنەگەر خۇشىش نەبوایە ئەو ناخۇشىش فەنادەبوو، خۇشى و
ناخۇشى دۇوھىزى پىكدەچوون و، ھەرىكەيان ئەو تەرتەواو دەكەن
ولەگەشەنە بەردەوامدان، لەپاستىدا :

" ئەگەر نازار نەبوایە خۇش بەختىش ماناىەكى نەدەبوو،

گەر گریان لەبووندا نەبوایە پىكەنەن چ ماناىەكى نەدەبوو،

گەر خەم نەبوایە خۇشى چ ماناىەكى دەبوو،

گەر تارىكى نەبوایە پووناكىش ماناىەكى نەدەبوو،

گەر برسەتتە نەبوایە خۇراك ماناى نەدەبوو،

گەر شكست لەبووندا نەبوایە سەركەوتنىش پوچ دەبوو،

نىگەرانە نەبوایە دلشادى لەكوى دەبوو،

ناخۇشى نەبوایە خۇشى چ بەھايەكى نەدەبوو،

هه ربوويه نه گهر پيچه وانهي مانا نه بوايه ماناش مانايه كي نه ده بوو".
گهر تو دوو چاري ههر كيشه يه كي ژيان بوپته ته وه نهوا به قولی هه ناسه بده،
له گهل هه ناسه دانه وه تدا بيژه: سوپاس بو خوا وه ند-سي جار-دواتر پيكه نين
بخه ره سه رپووخسارت، چونكه چاكهي هه مووي چاكيهك به ره و لاي تو
به رپوويه - به ويست و يارمه تي خوا.

هه موو ساتيك وه ها بژي كه دوا ساتي ژيانته، به خوشه ويستي
خواوه بژي - گه وه به ده سه ته لات - به سه روشتي ره وشت و ئاكارى
په يام بهر (د.خ)، به نه به ردي و زانسته وه بژي، بژي به كار كرده و
پا به ندييه وه، بژي به ئارامگري و نه رمونياني، به خوشه ويستيه وه
بژي،

ريز له به هاي ژيان بگه.

ستراتیژییه تی کار

پۆژی یه کهم :

ههستکردن و کاری نیوخۆیی

۱- پهنده که بخویندهوهو بهباشی لیی تییگه.

۲- ئەو وانیهی لیی فیروویت به شیوازی تایبهتی خۆت بینوسهوه

وانه که بریتیه له

۳- ئەو بریاره بنوسهوه که داوته

بریاره که بریتیه

له: ..

۴- ئەو کاره بنوسهوه که ئەمپرو ئەنجامی دهدهیت

کاره که بریتیه

له: ..

۵- بهشیوازی (۴، ۲، ۸) ههناسه بده

(۴ ژمارهی ههناسه وەرگرتنه، ۲ هیشتنهوهی ئوکسجینه، ۸ ژمارهی دانهوهی

ههواي ههناوته بۆدهرهوه). تاوهکو ههناسه دانهوهت له ههناسه وەرگرتن

زیدهتریی ئەوا زیاتر ههست به ههسانهوهی جهستهی دهکهیت.

۶- چاوهکانت دابخه و خۆت له نیو ئەو ئیشهدا ببینهوه که دهتهویتی

به یاریدهی ئەوهی فیروی بوویت ئەنجامی بدهیت.

۷- وینهیهکی خۆت بونیات بنی لهوهی تو به بهکارهینانی وانهکان متمانهی

تهواوت به خۆت ههیه، وینهکه با لیوهت نزیك وگهوره بیی و ههست به هیزه کهی

بکه و له ههناویدا سی جار ههناسه بده تائه و ده مهی ده بینیت له سهرووی خۆت

و دهووبه رتدا هه لده قولییت.

۸- ئەم ئاماژانە سى جار دووبارە بىكەرەو:

((من لەخۆم دىنىام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۇخوا))

۹- چاوەكانت بىكەرەو

۱۰- تاقىکردنەو:

بىر لەخۆت بىكەرەو بەوشىوئەيە لەداھاتوودا ھەمان كىشەت دوچار دەبىتەو، بىيە چۆن ھەتتە ئىنتى يارمەتى دەرت دەبن بۇ زالبوون بەرئىدا.

ھەنگاوى يەكەم بنوسەو ھەرنىستا جىبەجىي بىكە....

لەدواوئەي خۆت مەروانە، مەھىلە ھىچ شتىك لە ئەنجامدانى كارەكەت دوورت بختەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو مېھرەبان - دىنبا بە لەم گووتەيەي خوا: ﴿ئەوئەي كارى چاكە بكات پادا شتەكەي وون ناكەين﴾

ستراتىژىيەتى كار

پوژى دووھم

كارى ستراتىژى

(۱) ئەمرو چىت كردو ھە بىنوسەو:

ئەوئەي ئەمرو كردو ھە برىتتە لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوئەي ئەرو ئەنجامتداو ھە بىنوسەو:

ئەوھى ئەمپرۇ ئەنجام داوھ:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

۳) ئەوھى ئەمپرۇ ئەنجام داوھ بېخەمئىنە :

خەملاندنى من بو ئەو كارانەى ئەمپرۇ ئەنجام داون برىتتیه له:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

۴) چاكسازىي:

پاش خەملاندنى ئەوھى ئەنجام داوھ، ئەوھى بەشیاوى دەزانىت چاكسازىي

تىدا ئەنجامى بدە :

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

پاش چاكسازىي، خۆت بېينەوھ لەوھى ستراتىژىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەودەمەشدا تۆ بەتەواوتى ھاوسەنگىت. سەيرى پشتهووت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەوھ، پشت بەخووا بېستە - خوای تاك و تەنها - دلنیا بە لەم گووتەيەى خوا: ﴿ پاداشتى چاكەكارن وون ناكەين ﴾.

" چەندىن شت و كەس و تەنانەت بەشى خۇشمان لە گەشتى

ژيانماندا لەگەلمان دەبن بە ئامانجىكى تايبەت و ماوەيەكى ديارى

كراو نەك نەلەبەرژەوهندى ئىمەدا بەدرىژايى گەشتەكە ھەربۆيە ئىستا

كاتى ئەوھيە وازيان لىيىنين و سەربەستيان بکەين "

" چەندىن شت و كەس و تەنانەت بەشى خۇشمان لە گەشتى ژيانماندا

لەگەلمان دەبن بە ئامانجىكى تايبەت و ماوەيەكى ديارى كراو نەك

نەلەبەرژەوهندى ئىمەدا بەدرىژايى گەشتەكە ھەربۆيە ئىستا كاتى ئەوھيە وازيان

لىيىنين و سەربەستيان بکەين "

ئايا كەسىكى نزيكت لەدەستداوہ ؟

كەسىكت لى جوودا بوۋتەوہ كە لەھەموو كەس زياترت خۇش ويستووہ ؟

شتىكت لەدەست داوہ بەلاتەوہ لەھەموو شت گرنگتر و بەنرختر بوويت ؟

ھەرگيز بىرت لەوہ كردۇتەوہ بەشىكت مردووہ ؟

* ئەو دەمەى تەمەنى سى سالان بوو حەنان بەھۆى نەخۇشى شىرپەنجەى

چاوەوہ دايكى لەدەست دابوو، شەو و پوژ دەگريا، بۆيە دواتر زور بەباوكيەوہ

ھۆگرو پەيوەست بوو، باوكيشى پياوچاكيكى مېھربان بوو، ببووہ باوك و

دايك و ھاوپرى، يارى لەگەلدا دەكرد و ھاوہلى دەكرد و كاتىكى زورى لەگەلدا

به سهر دهبرد، خوراکی بۆ لیدهنا و یاری له گه لدا دهکرد، به شداری ئازار و
 خوشیهکانی دهکرد، ته نانهت ببوه هه موو شتیکی له ژیانیدا.
 سالان تیپه پری و هه نان ته مهنی بووبه پازده سال و کیزۆله یه کی جوانکیله ی
 لی دهرچووبوو، ته وه ری ژیان و سروشی باوکی بوو، پوژیک هه نان پوشته
 ژووره که ی بابی و دیتی نوستوووه بۆیه نه یویست خه به ری بکاته وه،
 له ته نیشتیوه نوست و دهستهکانی خسته سهر شانی به لام وه کو جاری جاران
 نه جولایه وه، کاتژمیتریک تیپه پری به لام هیچ جولایه کی نه بوو، بۆیه بریاریدا
 خه به ری بکاته وه بۆنه وه ی له دهوامی خویندنگه ی دوا نه که ویست، به لام ههرچی
 کرد نه جولای، هه نان نه یده زانی چی پرویدا و ده بیست چی بکات، بۆیه په یوه ندی
 به پزیشکی خیزانه که وه کردو نه ویش به خیرایی هات و پشکنینی بوکرد، به لام
 له ناکاو دیق له هه نانی پروانی پیی گووت: هه نان من داوای لیبوردن ده که م
 به لام ده بیست بلیم بابی ته مردییه !!! هه نان برپوای نه ده کرد، نه یده زانی چی
 بکات تیرامابوو، خوی هاویشته سهر سنگی باوکی و بانگی ده کرد به لام
 نه فسووس هیچ دهنگیکی نه بوو، بۆیه پزیشکه که پیی گووت: کچم هه نان تو
 کیزۆله یه کی خواپه ره ست و خاوه ن ئاینی و ده زانیت خوا به ندهکانی بۆلای
 خوی ده باته وه هیچ کهس نه مرنییه جگه له خوی، هه ریبه که له ئیمه گه شتیاری
 ژیانین، هه نانیش به دهنگی نوساوو خه مۆکییه وه پیی گووت: ئاخربۆ باوکی
 من بو؟ نه ی بۆچی من؟ نه ی بۆچی ئیستا؟ دایکم له ده ستدا پیش له وه ی تییر
 له نامیزم بگریت ئیستاش وا بایم له ده ست دا که خوشه ویست ترین که سی
 ژیانمه... بۆچی بو؟

*ههر له مندالییه وه فاتن خه ونی به پزیشک بوونی خویه وه ده بیینی به وه ی
 وه کو بابی بیته پزیشک و یارمه تی زۆرتین خه لک بدات، هه میشه زه رووی
 پزیشکی باوکی له مل ده کرد، نازناوی له مالد دکتوره فاتن بوو. پوژگار تیپه پری
 و پاش هه ولیکی بیوه چانی زۆر فاتن له کولیجی پزیشکی وه رگیرا، پیکانی
 خسته سهر یه که مین قادرمه ی ریگه ی سه رکه وتنی ژیان و به دیهینانی

نامانجه كانى، زور ئازا و لىھاتووبوو، پوژنيكيان له تاقىگه ي كولىجدا سامى ناسى، گهنجىكى تەمەن بىست سالان بوو، جەوان و پوژشنيير و ژير، فاتن ھەستى كرد پوژ لەدواي پوژ زياتر خووليياي دەبىت، لەلای خويەو ھەستى بەو ھەو دەدیت كە سامى ببىتە ميړدى، پوژنيكيان ھەپەسا كاتىك دىتى سامى داواي ھاوسەرگىرى لىدەكات، بېواي بەخوي نەدەكرد بويە بەخىرايى قايل بوو، بەلام داواي كرد بە باوك و داىكىشى بلىت، بىگومان پىنى گووتن.

باوكى بەتەواو ھەتتى پەتتى كردهو، چونكە سامى تازە جاحيلە و ماناي كار كردن و خىزان بەخىوكردن نازانىت بەلام داىكى بىلايەن بوو، خوشى و شادى كىژۆلەكەي دەويست، فاتن بارودوخەكەي بە سامى گووت بەلام ئەو ھىچ پىنى نەشلەژا، بويە دووبارە و سى بارە پوشتەو داخووزى تاوھكو باوكى فاتنى قايل كرد، بەھەموو مەرجىكى داين كردنى خوشگوزەرانى بو فاتن قايل بوو، خوازىنى و مارەبىرىن ئەنجامدراو ھەمووان لەوپەرى خوشحاليدان، سامى وفاتن زانكويان تەواوكرد و، فاتن لە نەخوشخانەي زانكوڤدا دامەزرا، لەكاتىكدا سامى لەنەخوشخانەيەكى ۱۰۰ ميل دورى شارەكەو دامەزرا، مانگى جارىك يان دووجار سامى و فاتن يەكدىيان دەبىنى، فاتن ھەستى بە ھەلوەشانەو ھى پەيوەندى خوي دەكرد لەگەل ساميدا، بەتايبەت ئەودەمەي كورە پزىشكىكى جوان و زىرەك و ورياي لە نەخوشخانەكەدا ناسى، فاتن ھەستى كرد بەراورد دەكات لەنيوان ئەو گەنجە و ساميدا، لەگەل باوكيدا قسەي لەم بارەيەو ھەستى كرد بەراورد باوكىشى پىنى گووت: ئەم كارەت باش نييە و دەرنەنجامىكى دەروونى خراپى بوت دەبىت، داواي لىكرد پەنا بەخوا بگريت، بەلام داىكى ھەروەكو جارى پىشوو بىدەنگ بوو، ھەولنى بەدەيھىنانى خوشگوزەرانى دەدا بو كچەكەي...

پوژنيكيان ھاوپرى پزىشكەكەي باسى زەواجى لەگەلدا كردهو ھەو داواي ھاوسەرگىرى لىكرد، فاتن ھەستى بەخوشىيەكى زور دەكرد بەلام ديسانەو ھەش تىپرامابوو نەي دەزانى چىبكات، ديسانەو لەگەل باوكيدا سەرباسەكەي كردهو ھەو دواتر ئەويش پىنى قايل بوو داىكىشى قايل بوو !!

فاتن لەگەل ساميدا باسەكەي بىريەو ھەو لەوكاتەدا سامى تەنھا وشەيەكىشى

لهدمدا نههاته دهر و لهكوتادا پيى گووت: "هيوای ژيانىكى بهخته وهرت بو دهخوزم".

دواتر ژيانى هاوسه رگيرى فاتن و سامى كوتايى پيهات و فاتن له كوره پزيشكه نوييه كه ماره كرا، به لام سامى دوو چارى شوكى و نيگه رانييه كى زوربوو ژيان له پيش چاوانيدا مانايه كى نه، هه نوو نه دانانى خيزانه كنى هه ولى يارمه تيدانان دها به لام هيچيان پينه ده كرا، هه ميشه ده پيرسى بوچى؟ بوچى ليم نزيك بويت و و خوشدويستى و دئشه و اييت پييه خشيم بوچى؟ بوچى له گه لمدا هه ولى قايل كردنى خيزانه كه تدا و تيكوشايت؟ بوچى پيكه وه نه م هه موو كاته مان به سهر برد؟ نايا هه موو نه و شانهى له بارهى خوشه ويستيه وه پيت گووتم هه مووى فرت و فيل بوو؟ هه مووان هه ولى پزگار كردن ان له م كيشه و ناسورييه دها به لام سامى به چاويكى فرميسكاوييه وه هه ميشه ده پيرسى بوچى فاتن... بو؟

"چه ندين شت و كهس و ته نانهت به شى خوشمان له گه شتى ژيانماندا له گه لمان ده بن به نامانچيكي تايبات و ماوه يه كى ديارى كيرا و نهك نه له به رژه وه ندى ئيمه دا به دريژايى گه شته كه هه ربويه ئيستا كاتى نه وه يه وازيان ليبينين و سه ره ستيان بكه ين"

*هه ر له منداليه وه سه مير خه ونى به كرپنى خانويه كى گه وره وه ده بينى بو داىكى و هه ميشه پيى ده گووت: "دايكه كاتيك گه وره ده بم خانويه كى زور گه ورت بو ده كرم بو نه وه ي بتوانيت به ناسووده يى تييدا بژيت" داىكى شى پيده كنى و نزاى لاي په روه رين ده كرد بو سه ركه وتنى كوره كه ي.

پوژگار تيبه رت و ساسير وه كن: يارمه تى، دهرى ميكانيكى كارى ده كرد، هه موو نه و پارانه ي به ده ست ده هينا كوى ده كردنه وه وه له يده گرتن، له خويندندا زور ليها توو بوو بويه دوا جار پووى له كوليچى نه ندازه كرد له بوارى ميكانيكىدا و، پاش ته و او كردنى زانكو له كو مپانيايه كى گه وره دا كارى ده كرد، وه كو كارى

ھەمىشەيى خۇي زۇرتىن بىرى داھاتى كۆدەكردەو ھەبى ئەوھى خەرجى بىكات
بۆئەوھى خانوۋە گەورەكە بۇ داىكى بىكرىت.

سەمىر بىرى كىردەو ھەبى ئىشكىردىنى ھەكو فەرمانبەر لەم كۆمپانىيەدا
داھاتىكى زۇرى پىنابەخشىت بۆيە لەگەل سى ھاوپى دىكەيدا بىرىرى
دامەزىراندنى كۆمپانىيەكىيان دا، بىگومان كۆمپانىيەكىيان دامەزىراندنى و ئەوپەرى
ھىزو توانايان خىستە كار بۆئەوھى سەركەوتوو بن، سەمىر توانى لەسەر دەريا
خانوۋىيەكى گەورە بىكرىت، بەلام لە سەندىدا پارە تەواۋى نەبوو بۆيە پەناي
بىردە بەر قەرزى بانك و لەو پىيەوھە توانى بىكرىت، بۆيە داىكىشى
كە خانوۋەكەي بىنى زۇرى پىخۇش بوو، ھەروھە زۇرىش سەرسام بوو بەوھى
ھەرلەمندانىيەوھە خەرىكى بەدىھىننى ئەم ئامانجەيەتى.

پۇژگار تىپەرى و كۆمپانىيەكەي سەمىر دوچارى زىيان لىكەوتن ھاتەوھو
ھاۋلەكانى بىرىرى فروشتىنى پىشكەكانى خۇيان دا، سەمىرىش نەيدەتوانى
پارە تەواۋى قەرزى بانكى خانوۋەكەي بىكات بۆيە خانوۋەكەي خىرايە
ھەپراچكىردىكى ئاشكراۋە!! پاش پوودانى ھەموو شتىك سەمىر پووى كىردە لاي
داىكى و بەھەسەرەت و فرمىسك پىشتنەوھە دەيگوت: داىكە ھەموو شتىكىمان
لەدەستدا، خانوۋەكەي تۇش داىكەگىيان خەونەكانمان لەدەست چوو، داىكىشى
لە ئامىزى گرت و دەيوىست سەمىر لەم شۆك بوونەوھە پىزگار بىكات بەلام سەمىر
ھەمىشە دەيگوت: داىكە بۆچى؟ بۆچى زىيان سەختە دىكەگىيان؟ بۆچى پاش
ئەم ھەموو ماندوو بوونە؟ ئەي بۆچى من... بۆچى؟

*سەمەر لە سىيەكانى تەمەنىدا بوو، كەسىكى پووخۇش و زىيان وىست و
كۆمەلايەتى بوو، ساتان تىپەرى و سەمەر كۆلىجى ئابوورى بەپلەي يەكەم
تەواوكرىدو، ھەك موعىد لەھەمان زانكو دامەزىرەوھو توانى لەگەل ئىشكىردىدا
خویندەنەكەشى تەواوبىكات تاوھكو توانى پلەي دىكتورا بەدەست بەيىنىت، سەمەر
زۇر دلى بەمەخۇش بوو، بەوھى خاۋەن پايەيەكى بەرز و ئۆتۆمبىلى تايبەتى
خۇي و موچەيەكى زۇرباشە. لەم ماۋەيەدا پەتى ھاوسەرگىرى و زەواجى

ده کرده و بونه و هی نامانجه راسته قینه که ی له دست نه دات، پوزگار تیپه ری و ههست و خروشی بو ئیشه که ی تادهات لاوزتر و که متر ده بوویه وه، نه وده می سوبحه یان له خه و به ناگاده هاته وه هیچ خوشحال نه بوو که ده پرؤشت بو وانه و تنه وه، ژیان به لای نه وه وه هیچ تام و مانایه کی نه بوو، ره تی در چوونه دره وه ی ده کرد له گهل هه موو حاو له کانیدا به شداری هیچ نا هه نگیکی نه ده کرد، نه یده زانی چی بکات؟ ههستی به مردنی شتیک ده کرد له هه ناویدا. هه میسه ده پرسی : چیم لیبه سه ره اته وه؟ من کیم؟ جوش و خروش و به خته وه ریبه که م چی لیبه سه ره اته؟ بوچی نه م هه موو شته م لیبه سه ره اته؟ بوچی من؟ بو؟

ئیستاش با لیت پیرسم:

تو هیچ کام له م چیرۆکانهت به سه ردا هاته وه؟

جاری واهیه دوو چاری کی شه یه کی نه وه نده گه وه ده بینه وه که پیشت هرگیز به خه یال و ناوه زماندا نه هاته وه و هیچ ناماده کاریه کیشمان بو ی نه کرده وه و نازانین چون پوویدا وه بوچی؟ خوشه ویست ترین که سمان له دست ده دین یان نازیزترین یان لیمان جوودا ده بنه وه یان گرنگترین شتمان له دست ده چیت، له و کاته شدا خو مان نانا سینه وه وه ده پرسین بوچی؟ بوچی ئیمه؟ ئیستا له کوین؟ چی هینایینی بو ئیره؟ به خو مان یان به که سانی دیکه ده لئین: پروام و ابو له سه ر ریگای راستم، هه موو هه ولیکمان با نه یده برد، به لام نه فسوس خو مان له ناوه راستی ریگادا به داپروو خاوی بینیه وه وه وه ریگه مان هه له کرد و ئیستاش نازانین روو له کوی بکه ین !!!

هه ریبه که له ئیمه ژیان نا چاری کرده وه ههست به خوی بکات و بزانیته چی لیبه سه ره اته وه، رهنگه مرو ف بکه ویته ژیر باریکی ههسته وه ری نه رینی و ههستکردن به بیتوانایی و له دستدانی هاوسه نگیتی ژیان و، دوو چار بوون به نه خوشی دهروونی و بیه یو ابوون له مانای وشه ی ژیان!!! بیگومان ده بیت ههست به وه بکه یته و ناوسه نگی له دست بده یته و توره بیت و داپرمیته و غه مار و په ریشان بیت، به لام ئایا نه مهت ده ویته له ژیاندا؟ ده ته ویته ههست به م

ژیانت بگوره له ماوه ی هه لار ژاردا هه له کوته کانی دکتور ئیبراهیم فهقی

"چه ندین شت و کەس و تەنانەت بەشی خۆشمان لە گەشتی ژیانماندا
لەگەلمان دەبن بە ئامانجیکی تایبەت و ماوهیەکی دیاری کراوە نە
نە لە بەرژەوهندی ئێمەدا بە دریزایی گەشتەکە هەربۆیە ئیستا کاتی ئەوهیە وازیان
لیبێنین و سەر بە ستیان بکهین"

ئەگەر کەسیک یان خۆشەویستیکت لە دەست دا پوو لە پەناگەیی خواوەند
بکەو، ئەم دێرەیی خۆی بەتوانا و تاکت هەمیشە لەیاد بییت: ﴿هەمووان دەبییت
لەناو بچن، تەنھا خۆی گەورە و بەتوانا دوایین بوون دەبییت﴾ هەموو مەروئیک
لەسەر پووی زەویدا فانییە و مەروئە شایەنی دووچار بوونە بەکێشە و ناسۆری و،
دەبییت ئەم پراستی نەهەشمان لەپیش چاوییت و پەفتاری لەگەڵدا بکهین و خۆمانی
دگەل بگونجینین.

ئەگەر خۆشەویست ترین کەست لەبەر هەر هۆکاریک جیی هیشتی و نەتوانی
بیگێریتەوه دەبییت ئەو پراستی نەهەشمان پەسەند بکهیت و خۆتی لەگەڵدا بگونجینیت
بۆئەوهی توشی تیکچوونی باری دەروونی خراپ نەبیتهوه و وون نەبییت
لەگێژاوی ژیاندا و خۆت دانەبەزینیتە ئاست بە پراستی نەهەشمان سێبەر و
ئەندێشەکان... لەم کاتەشدا پوو لە خواوەند بکه و گەرنگی بەتەندروستیت بدە و
کەسایەتیت برەو پێبە و گەشە بە پەیهەندییە خیزانی و کارەکانت بدە و لەبری
دانیشتن و بیرکردنەوهی پووچ خۆت بە خواپەرەستییهوه سەرقال بکه، دانیابە
لەوهی ئەوهی پوویداوه لە بەرژەوهندی تۆبووه و ئەزموزنیک بووه بۆتۆ، دواتر
پلان بۆداهاتوو دابنی و بەپشتیوانی خوا سەرلەنوی دەست پێبکەوه، ئەم
دێرەیی قورئانی پیرۆزیشت لەبیر بییت: ﴿لەگەڵ هەموو ناخۆشیەکدا خۆشیەک
هەیه﴾، هەر وهها ﴿ئێمە پاداشتی چاکەکاران وون ناکهین﴾.

ئەگەر پۆزیک هەستت بەوه کرد بەشیکت وون بووه یان هیچ هەستیکی

پیناکهیت له شپوهی بیتمانهیی و که مېوونه وهی جوښ و خرؤش و
هسته نه کردن به شادی و کامه رانی یان بیمانابوونی ژیان، نهوا نابیت
بیپهوابیت، چونکه هه موو مرویه کی سهر ئه م گوی زه وییه به م قوناغه دا
تیپه رده بییت، نه ویش ساتگه لیکه هه ستکردن و گوپرانه بوئه و دی به هاوسه نگی
بگهیت نهوا بارود و خه که هه لسه نگی نه و له خوت پیره سه :

چیم دهویت ؟ نه وهی به سه رمدا هاتووه مانای چیه ؟ نهی په یامی چیه ؟ چون
سوود له وه وهر بگرم که لیم پرووده دات ؟ به خوت بلای وه : هه رگیز سوود له م
جوړه ههسته خراپانه وهر ناگرم بوخو پرووخاندن، نه مپروش بریارده دم که
چیتر بیرکردنه وهی خراپه کانم بره و پینه دم و به سه ر به رزییه وه بوهستم،
نه وه شت له بیر بییت ژیان هاندرته بوئه وهی باشتر فی ربیت و گه شه بکهیت،
بوئه وهی زیاتر له خوا نزیك بیته وه - خواوه ندی تاك و تهنها - و سوود و چیژ
له هه موو ساته کانی ژیان ت وهر بگریت.

ئیستاش... وا کاتی نه وه هاتووه که بزانی زورشت و مروقه و هاوهل و
به شی خو مان هه ن که له رپره وهی ژیانماندا له گه لماندان بوئامانچ و کاتیکی
داریکراو، به لام کاتین و هه تاهه تایی نین. ئیستاش کاتی نه وه یه هه موو شتیك
وه کو خوی بهی لیته وه و نه وهی شایه نی له ده ست نه دانه بیتیلیه وه و نه وانی
دیکه ش دهر وازه یان له سه ر و الابه کیت، خوت به رپرسی کار و کرده وه و ژیانی
خوت به، زالبه به سه ر توانا و لیها توویه کانتدا و یاسای نوی دابریژه وه بوژیان ت
و زیاتر خوت به خواوه گریبده و خولیای خواپه رهستی به.

نه مپرو پروژیکی نوییه. نه م ساته ش دواساتی ژیان ت ده بییت، هه ربویه نه وهی
پیئی نه نجام ده دهیت نرخ ی گران ده بییت، تیکه لی ههستیکی نه ریئی و وونیئی
مه که : هه ربویه :

هه موو ساتیک وها بژی که دوا ساتی ژیانته،
به خو شه ویستی خواوه بژی - گه وره و به دهسته لات - به سروشتی

په وشت و ئاکازی په یامبه (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به کار کرده و پابه ندییه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی به خوښه ویستی، پیز له به های ژیان بگره.

ستراتیژی ته تی کار

پوژی یه که م :

هه سترکردن و کاری نیو خوئی

۱- په نده که بخوینه وه و به باشی لی تی بیگه.

۲- نه و وانه یه لی فیروویت به شیوازی تایبه تی خوت بینوسه وه وانه که بریتیه له

۳- نه و بریاره بنوسه وه که داو ته

بریاره که بریتیه

۴- نه و کاره بنوسه وه که نه مرو ئه نجامی ده دیت

کاره که بریتیه

۵- به شیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

(۴ ژماره ی هه ناسه وه رگرتنه، ۲ هیشتنه وه ی ئوکسجینه، ۸ ژماره ی دانه وه ی هه وای هه ناو ته بو دهره وه). تا وه کو هه ناسه دانه وه ت له هه ناسه وه رگرتن زی دهره یی ت نه و ا زی ا تر هه ست به هه سانه وه ی جهسته ی ده که ی ت.

۶- چا وه کانت دابخه و خوت له نیو نه و ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت به یاریده ی نه وه ی فیرو بویت نه نجامی بده ی ت.

۷- وینه یه کی خوت بونیات بنی له وه ی تو به به کاره ی نانی وانه کان متمانه ی

تەواوت بەخۆت ھەيە، وینەكە با لیۆت نزیك وگەرەبیّت و ھەست بە ھیزەكەى
بكە و لە ھەناویدا سىّ جار ھەناسەبدە تائەو دەمەى دەبینیت لەسەر ووی خۆت
و دەور بەرتدا ھەلدەقولیت.

۸- ئەم ئاماژانە سىّ جار دووبارە بكەرەو:

((من لەخۆم دلنیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەكانت بكەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر لەخۆت بكەرەو ەبەوشیۆەییە لەداھاتوودا ھەمان كیشەت دووچار
دەبیّتەو، ببینە چۆن ھەستەكانت یارمەتى دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەكەم بنوسەو ھەرئیستا جیبەجیى بكە...

لەدواو ەى خۆت مەروانە، مەھیڵە ھیچ شتیك لە ئەنجامدانى كارەكەت دوورت
بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو مەرەبان - دلنیابە لەم گووتەییەى
خوا: ﴿ ئەو ەى كارى چاكە بكات پاداشتەكەى وون ناكەین ﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپۆ چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ کردووہمە بریتتیه لە:

۱-

۲-

۳-

۴-

(۲) ئەوہی ئەپۆ ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ ئەنجام داوہ:

۱-

۲-

۳-

۴-

(۳) ئەوہی ئەمپۆ ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپۆ ئەنجام داوون بریتتیه لە:

۱-

۲-

۳-

۴-

۴) چاكسازىي:

پاش خه ملاندنى ئه وهى ئه نجامت داوه، ئه وهى به شياوى ده زانیت چاكسازىي

تیدا ئه نجامى بده :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىي، خۆت ببينه وه له وهى ستراتيزيه تى خۆت به كار ده هينيت و له وده مه شدا تو به ته واوتى هاوسه نگيت. سه يري پشته وه ت مه كه، مه هيله هيچ كهس و شتيك له ئامانجى كاره كه ت به دورت بخاته وه، پشت به خوا ببه سته - خواى تاك و ته نها - دلنيا به له م گووته يه ي خوا: ﴿پادا شتى چاكه كارن وون ناكه ين﴾.

"هه نديك كات هه ن واهه ست ده كه ين كو تاييه،

دواتر بو مان ده رده كه وي ت ته نها سه ره تايه و

هه نديك ده روازه هه ن واهه ست ده كه ين داخراوه،

دواتر بو مان پوون ده بي تته وه كه ده روازه ي راسته قينه ي سه ركه وتنه "

"هەندىك كات ھەن واھەست دەكەين كۆتايىيە، دواتر بۆمان دەردەكەويىت تەنھا سەرەتايە و ھەندىك دەروازە ھەن واھەست دەكەين داخراو، دواتر بۆمان پوون دەبىتەو ھە دەروازەى راستەقىنەى سەرکەوتنن"

ئايا كاتىكى وەھات بەسەردا تىپەرىپو ھەست بەكەيت كە ھەموو شتىك لەدەست دەدەيت و ئەمە كۆتايىيە و، بېرات بەخۆت نەدەكرد بەوھى پوویداو، وەكو ئەوھى بەخەبەر بىتەو ھەخەوو بىنيت تۆ بوويت بەكەسىكى نامۆ لاي خۆت؟ پىشتەر ھەستت بەو ھەكردو ھە؟ يان ھەرگىز ھەستت بەو ھەكردو ھە كە ھەموو دەروازەكان لە پىشتدا داخراون، دواتر بۆت دەرىكەويىت كە ئەم دەروازە داخراوانە پىرەويكى راستەقىنەن بەرەو دلشادى و ھاوسەنگ كەردنى ژيان؟

لەراستىدا لەسەر پووى زەويدا ھەرمۇقۇك دووچارى كىشەگەلىكى وەھا دەبىتەو ھەبوو ھەتەو كە پىشتەر ھىچ حسابىكى بۆ نەكردو ھە و بەمىشكىدا نەھاتو ھە، دەگات بەو بېروايەى ئەمە كۆتايى جىھانە، بەلام بەتپەرىپوونى كات بۆى دەردەكەويىت كە ئەمە تەنھا سەرتاي كات و سەردەمىكى نوپىيە.

*لەسالى ۱۹۹۰دا لە دوورگەى كوناى كۆمەلە دوورگەكانى ھاواى بووم، بەمەبەستى وانە و تەوھى خەواندن بەنىگاي ئىكلينىكى پۆشتبوومە ئەو جىگەيە، لەويدا خاتونىكى زۆر بەھىزم ناسى كەناوى كىتى بوو ئەو ئافرەتە لەتەمەنى شەست سالىدا بوو، خاوەنى ئەو مۆتىلە بوو كە لەوماو ھەدا من تىيدا مامەو ھە، چىرۆكىكى سەرکەوتووى بۆ گىرامەو ھە.

ئەو دەمەى كىتى ھاوسەرگىرى كەردبوو ژيانى خۆى بۆ مىردەكەى پام كەردبوو، خواى تاك و تەنھاش شەش مندالى پىبەخشى بوون، دواتر شتىك پوویدا ھەرگىز پىشبينى نەكەردبوو... مىردەكەى لەپووداويكى ھاتوچۇدا مەردبوو!!! كىتى بېرواي بەو ھەنەدەكرد و توشى شوكى ھاتبوو، زۆرى ئازار

چەشت بەهۆی لە دەستدانی ئەو میردە خوشەوێستەیهو. پوژیکیان کیتی بەتەنها پوشتە سەر کەناری دەریاکە و بەتەنها دەگریاو دەگوت: ...بۆچی؟ ئیستا چی بکەم؟ لە نزیکى ئەو کەنارەدا کەسیکی نزیکى میردەکەى بینى و پێشنیاری ئیشکردنى بۆکرد بۆئەوێ بتوانیت شەش مندالەکەى پێبگەیهنیت. کیتی گووتی: من چی بکەم؟ کارى چی ئەنجام بدەم؟ هیچ شتیک نازانم؟ خاوەنى بڕوانامەى بەرز نیم. بە چۆرانی فرمیسک لەچاوەکانیدا پرسى: کى ئیش بەکەسیکی وەکو من دەدات؟ پیاوێکە پێى گووت: میردەکەت هاوئیکى هەبوو خاوەنى ئوتیلێک بوو، بۆیە داواى لە کیتی کرد کە لەگەڵیدا بڕوات بۆ بینینى خاوەنى ئەو ئوتیلێکە بچکۆلیه، ئەویش لێى پرسى هیچ پەسپۆرییهکى ئەوتۆت هەیه لەم بوارەدا؟ کیتی بە نەخیر وەلامى دایهوه، وای دەزانى ئەمیشى تەواو لە دەست چوو، بەلام پیاوێکە بە کیتی گووت: بەدریژایی ژيانت چی کردوو؟ کیتیش وەلامى دایهوه: من خەریکی بەخیوکردنى مندال و مال پاککردنەوهو پریزگرتنى میردەکەم بوومە، خاوەن ئوتیلێک لێى پرسى دەتوانیت وەکو کارکەر لێرەدا ئیش بکەیت؟ ئەویش گووتی: بەلى سووپاس بەخۆشحالیهوه.

کیتی لەسەرەتاه بە مووچەیهکی کەم قایل بوو، بڕواى نەدەکرد بەهۆى ئیشى دەست کەوتوو بۆیە بەوپەرى تواناوه هەولێ خۆى دەدا و پێش لەهەموو کارکەرانى دى دەستی دەدایە کارکردن بۆئەوێ ئەوپەرى خزمەت پێش کەش بکات، هەمووان خوشیان دەوێست تەنانەت خاوەن مۆتیلێک بچوو کەش، بۆیە بەمووچەیهکی زیاترەوه پۆلێکی تەواوی بەکیتی بەخشى. پوژگار تێپەرى و خاوەن مۆتیلێکە داواى لە کیتی کرد نیوهى ئەم مۆتیلێکە بۆخۆى بەریت لەبەرەمبەر کارکردنیدا، کیتی زۆرى پێسەیر بوو، نەیدەزانى چی بکات، کیتی پێى گووت: هیواخوازم بەلام پارەى ئەوێم لەکۆى بێت من هیچ نییه بەتۆى ببەخشم لەبرى پارەى ئەم مۆتیلێکە، پیاوێکە گووتی: دەزانم، پارەم ناویت تەنها یارمەتى و هەولێ تۆم دەویت و، لەئیش کردندا من نیوهى دەبەم و تۆش نیوهى، کیتی راستەخۆ بەمە قایل بوو و نیوهى مۆتیلێکە بووبە مۆلکی.

پۆژگار تیپه‌پری و پیاوه پیره‌که توانای کارکردنی نه‌ما و داوای له‌کیتی کرد
ئه‌و نیوه‌که‌ی تریشی بو‌خۆی به‌ریت به‌و مه‌رجه‌ی ژووریکی پی‌ب‌دات تا دوا
ساتی مردنی تییدا بژی‌ت، کیتی به‌مه‌ قایل بوو، تا دواساتی مردنی پیاوه‌که‌ی
خزمه‌ت ده‌کرد، به‌مه‌ش کیتی بووبه‌ خاوه‌ن مۆتیله‌که و بووبه ژنیکی کارکه‌ر و
خاوه‌ن ئیش...

لیی پروانیم که منیش به‌و په‌ری خرۆشیه‌وه گویم بو‌ده‌گرت، گووتی: کوپم،
زۆر جار له‌ گه‌شتی ژیانماندا هه‌ندیک کیشه‌مان دوچار ده‌بیته‌وه که بی‌هوامان
ده‌کات له‌ژیان و واده‌زانین هه‌موو شتی‌ک کۆتایی هاتوو، به‌لام دواتر بۆمان
ده‌رده‌که‌ویت که ئه‌مه‌ ته‌نها سه‌ره‌تایه‌که بو‌سه‌رکه‌وتن، زۆر جار هه‌ست ده‌که‌ین
هه‌موو ده‌روازه‌کان له‌پیشماندا داخراون به‌لام دواتر بۆمان ده‌رده‌که‌ویت که ئه‌مه
ته‌نها ده‌روازه‌یه‌کی راسته‌قینه‌یه به‌ره‌وسه‌رکه‌وتن.

* پۆن سکالیۆن، مندالیکی ئه‌مریکی بوو له‌ ته‌مه‌نی چوار سالییدا دووچاری
ئیفلیجی مندالان بوویه‌وه، ئه‌مه‌ش زۆر نیگه‌رانی کرد و هه‌میشه به‌باوک و
دایکی ده‌گووت: دایکه باوکه باشت‌رایه من بمرم، نامه‌ویت به‌م شیوه‌یه بژی‌م نا
هه‌رگیز نامه‌ویت به‌م شیوه‌یه بژی‌م، خه‌ونه‌کانم له‌ده‌ستدا ناتوانم بيم به‌ پاله‌وانی
کاراتییه !!

باوکی پۆن کریکاریکی ناسایی هیلی ئاسن بوو دایکیشی له‌ نانه‌واخانه‌یه‌کی
بچووکدا ئیشی ده‌کرد، پۆن تاکه مندالی ئه‌وان بوو، پۆژیکیان باوکی پۆنی برد
بو بینینی یاریه‌کی کارتیی له‌ ویلیه‌تی په‌نسفالیا‌ی ئه‌مریکا، پۆن زۆری چه‌ز
لیبوو چیژی له‌هه‌موو ساتیکی وهرده‌گرت و، ئه‌وه‌نده‌ی پی‌خۆش بوو به‌ وشه
ناتوانی‌ت بنوسریته‌وه.

پاش کۆتایی هاتنی یاریه‌که باوکی پۆنی توشی شوکی کرد به‌وه‌ی به‌ به‌ریز
لیزی پاله‌وانی جیهانی ناساند، که خاوه‌نی یانه‌یه‌کی گه‌وره‌ی مه‌شقی
شه‌پرکردن "کاراتییه" بوو، پۆن وای هه‌ست ده‌کرد له‌ خه‌وندایه، له‌ لیزی پرسی:
ده‌توانم به‌م ئیفلیجیه‌ی خۆمه‌وه مه‌شق و پراهینان بکه‌م، لیزی پیکه‌نی و گووتی

: بەلكو دەتوانیت ببیتە پالەوانیكى گەورەش !! بیگومان پوون دەستی دایە
 مەشق کردن لەسەر کورسیهکەى و لیھاتوو بوو لە بوارەکەى خۆیدا، پوژنیکیان
 زۆر سەرسام بوو بەوەى لیزی پى گوت: پوون ناوتم لە پالەوانىتى
 پەنسقالیای خاوەن پىداویستیه تايبەتیهکان تۆمارکردوو، لەم پۆوه بو ماوەى
 یەك مانگی دیکە دەست پىدەکات، ئامادەیت برۆیت و یاری بکەیت ؟ پۆن
 نەیدەویست بىربکاتەو بەخۆشحالیهو قایلەندى خوى پى راگەیاندى، لیزیش
 فیرى شیواز و هونەرى نوپى شەپکردنى پۆنى دەکرد، پۆن توانى ئەو
 پالەوانىتیه بەسەرکەوتنىكى چاوەپوان نەکراو بباتەو تەنانەت خوشى برۆای
 بەو نەدەکرد چۆنى بردۆتەو، هەموو پوژنىك بەسەر هەموو دووژمنە
 بەرانبەرەکانیدا سەردەکەوت، بەم شیۆهیه توانى پالەوانىتیهکە بەرىتەو !!
 پوژ تىدەپەرى و پۆن مەشق و راهیئانى زىدەترى دەکرد و سەرکەوتنى زیاتر
 و پالەوانىتى زۆرترى دەبردەو.

لیزی راهیئەرى بریاریدا بەشدارى پىبکات لە یانەکەیدا خۆیدا بوئەو
 مەشق بەخاوەن پىداویستیه تايبەتیهکان بکات، لەمەشدا سەرکەوتوو بوو.
 پوژگار تىپەرى پۆن بووبە پالەوانى جیهان و، زیاتر لە سەد یانەى وەرزشى
 لە ئەمەریکا و کەنەدا و بەرىتانیادا دامەزراند.... لە چاوپىکەوتنىكى
 تەلەفزیۆنىدا پۆن گووتى: هەرگیز برۆام بەو نەدەکرد کە پوژنىك لە پوژان دەرگا
 داخراوەکان ببە دەروازەى راستەقینە و کراوەى سەرکەوتن و خوشى هیئەرى
 من.

ئىستاش بالیت پىرسم :

ئىستا تۆ لەکویدایت ؟ هەست دەکەیت تۆش لەژيانندا ئەم جوړە کىشانەت
 دوچار دەبیتەو؟

هەست دەکەیت هەموو دەرگاكان لەپىشتدا داخراون و تۆش بەتەنهايت ؟
 دلنیا بە لەوەى خواى تاك و تەنها ئەو دەمەى دەروازەیهکت لىدادهخت
 دەرگایەكى زۆر لەو فراوانترت لىدەکاتەو ؟ ئەو دەروازەیهى وادەزانیت
 لەپىشتدا داخراوە دلنیا بە لەوەى گەر دانەخرايه ئازارى زىدەترى پىدەگەیاندى

بۆيە پىۋىستى بەگۆران بوۋە.

سەير بىكە و بزانه چىت لىيەسەر هاتوۋە و لىيى فېربە و لەكارو كرده وەكانى ئىستاتەوۋە پلان بۇ داھاتوۋت دابنى، لە پشتەوۋەى خۆت مەروانە، ئەوۋەش بزانه كە رابردوۋو يەكسان نىيە نە بەئىستا و نەبە داھاتوۋ.

مروۋق تاوۋەكو ئازار نەچىزىت فېرنايىت و بىرناكاتەوۋە و ھەولى گۆرانكارى نادات، ئەگەر لەدەورو بەرت بېروانىت دەبىنىت ھىچ كەسىكى سەر كەوتوۋ نىيە ئازار و ئىشى نەچەشتىت و پۆزگارى تالى بەسەردا تىپەر نەبوۋىت، بەلام بېھىوا نەبوۋە و ئەوپەرى ھەولى خۆيداۋە بۇدزىنەوۋەى جىگرەوۋەىكى باشترو سەر كەوتنىكى گەرەتر.

* پەندىكى عەرەبى ھەيە دەلىت: " ئازار دايكى ژىرىتىيە".

* جەلالەدىنى رۆمى دەلىت: مېرگ چۆن پىدەكەنىت گەر ھەرەكان نەگرىن؟

مندال شىرى چۆن دەدرىتى گەر شىن وواۋەيلى نەكات ؟

گەر دووچارى ھەركىشەيەكى ژيان بوۋىتەتەوۋە ئەوا تەنھا پشت بەخوۋا بېستە، تەنھا ھەر خواشە مافى پشت پىبەستنى ھەيە، دواتر ھەموو رېۋشونىك لەپىش بگرە و بزانه خواشت دەگەلدايە و پاداشتى كارەكانت وون ناكات و باشتىنى باشتىنەكان ھەر خوايە، دواتر بۆت دەردەكەوۋىت ئەو دەروازەيەى كەتۆ بە داخراۋى دەبىنىت تەنھا دەروازەيەكە بۇ سەر كەوتنىكى نوى و گەرەترى ژيانت، ئەوۋەى تۆ بە كۆتايى خۆشەيەكانى دەزانىت تەنھا سەرەتايەكى دەست پىكردىنى شادى و كامەرانىيە و ھىچى تر.

ھەربۆيە ھەمىشە با لەبىرت بىت : وازانە ئەم ساتە دواساتى ژيانتە و بەو پەرى چىزەوۋە بژى و زۆرتىن سوۋدى لىۋەربگرە و خۆت بەشتى پوۋچەوۋە خەرىك مەكە...

بەخۆشەويستى خواۋە بژى - گەرەو بەدەستەلات - بەسروشنى رەوشت و ئاكارى پەيامبەر (د.خ)، بەنەبەردى و زانستەوۋە بژى، بە كار كرده و پابەندىيەوۋە بژى، بژى بە ئارامگرى و نەرمونىانى، بژى

به خوشه ویستی،

پیز له به های ژیان بگره.

ستراتیژی ته تی کار

پوژی یه که م :

هه سترکردن و کاری نیوخوی

۱- پهنده که بخوینه وه و به باشی لی تی بگه.

۲- ئه و وانه یه لی فیروویت به شیوازی تایبه تی خوت بینوسه وه

وانه که بریتیه له

..... :

۳- ئه و بریاره بنوسه وه که داوته

بریاره که بریتیه

..... له

۴- ئه و کاره بنوسه وه که ئه مپرو ئه نجامی ده دهیت

کاره که بریتیه

..... له :

۵- به شیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

(۴ ژماره ی هه ناسه و هرگرتنه، ۲ هیشتنه وه ی ئوکسجینه، ۸ ژماره ی دانه وه ی

هه وای هه ناوته بؤده ره وه). تاوه کو هه ناسه دانه ووت له هه ناسه و هرگرتن

زیده تربیت ئه وای زیاتر هه ست به هه سانه وه ی جهسته ی ده که هیت.

۶- چاوه کانت دابخه و خوت له نیو ئه و ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت

به یاریده ی ئه وه ی فیرو بوویت ئه نجامی بدهیت.

۷- وینه یه کی خوت بونیات بنی له وه ی تو به به کاره ی نانی وانه کان متمانیه ی

ته ووت به خوت هه یه، وینه که با لیوت نزیك و گه وره بییت و هه ست به هیزه که ی

بکه و له هه ناویدا سی جار هه ناسه بده تائه و ده مه ی ده بینیت له سه رووی خوت

و دەورو بەرتدا ھەلەدە قولیت.

۸- ئەم ئاماژانە سى جار دووبارە بکەرەو:

((من لەخۆم دانیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر لەخۆت بکەرەو ە بەوشیوەیە لەداھاتوودا ھەمان کیشەت دوچار دەبیتەو، ببینە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەكەم بنوسەو ھەرئێستا جیبەجیبی بکە....

لەدواوەی خۆت مەروانە، مەھیڵە ھیچ شتێک لە ئەنجامدانی کارەکت دوورت بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو میهرەبان - دنیابە لەم گووتەییە خوا: ﴿ئەوێ کاری چاکە بکات پاداشتەکی وون ناکەین﴾

ستراتیژیەتی کار

پوژنی دووهم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمرو کردووہم بریتیه له:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمرو ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە:

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمرو ئەنجام داوہ بریتیه له:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خەملاندنی ئەوہی ئەنجامت داوہ، ئەوہی بەشیاوی دەزانیت چاکسازی

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاکسازیی، خۆت ببینهوه لهوهی ستراتیژییهتی خۆت بهکاردههینیت و لهودهمهشدا تۆ بهتهواوتی هاوسهنگیت. سهیری پشتهوهت مهکه، مههیلله هیچ کهس و شتیك لهئامانجی کارهکهت بهدوورت بخاتهوه، پشت بهخوا ببهسته - خوای تاك و تهنها - دنیابه لهم گووتهیهی خوا: ﴿پاداشتی چاکهکارن وون ناکهین﴾.

"ئهودهمهی نازانیت چی بکهیت کاری راستهقینهت دهست پیدهکات

کاتیك نازانیت کام ریگا بگریت گهشتی راستهقینهت دهست

پیدهکات"

"ئەدەمەى نازانیت چى بکەیت کارى راستەقینەت دەست پیدەکات
کاتیک نازانیت کام رینگا بگریت گەشتى راستەقینەت دەست پیدەکات"

هەرگیز هەستت بەوە کردوو نازانیت لیره بەدواوە چى بکەیت؟
گەشتویتەتە هیچ قۇناغیکى ژیانت نەزانیت کام بپریاربدەیت ؟
هەرگیز هەستت بەوە کردوو هەموو دەروازەکان بەسەرتدا داخراون؟
هەرگیز هەستت بەوە کردوو چەندین رینگەت لەپیشدايە و نازانیت کام
رینگەیان بگریت؟

*ئەحمەد کورپیکى تەمەن ناوەنجى بوو لە کۆمپانیایەكى دەرماندا کارى
دەکرد و وایهەست دەکرد سەرۆک کارەکەى زۆرى خوش دەوئیت، بەلام شتیکی
چاوەپروان نەکراو پرویدا ؟ بەرپۆه بەرەکەى بانگیشتى کرد و پىی پراگەیاندا
بەهوى هەندیک هۆکارى دەرهکییەو نەچارم لیرهت دەربکەم!! ئەحمەد
نەیدەزانى چى لیبەسەر هاتوو، بۆچى وای لیبەسەر هاتوو ؟ وایدەزانى
بەوپەرى توانایەو کارەکانى ئەنجامداوە، بپریارەکە ئەوەندە کوت و پربوو هیچى
پینەوترا جگە لە سووپاس کردنى بەرپۆه بەرەکەى، دواتر سەربارى ئەوہى
شوئنى ئیش کردنەکەى زیاتر لە ۲۰ میل لە مالهەیانەو دەوربوو کەچى بەپى
گەپرایەو مالهەو، پاش دووکاترئمیر لە ریکردن بەبى ئەوہى هەست بە ماندوو
بوون بکات گەیشتە مالهەوہى خوئى، دایکى بە بزەى پیکەنینهوہ هەوالى پۆژەکەى
لیپرسى ؟ بەلام ئەحمەد هیچ وەلامیکى نەدایەوہ، پاش سى کاترئمیر لە مانەوہ
لەژوورەکەیدا ئەحمەد هاتەدەرەودو هیچ شتیکی لەگەل ئەندامانى خیزانەکەیدا
نەگوت، باوکى لىی پرسى چى پرویدا ؟ بۆچى بەم شیوہیە رەفتار دەکەیت؟
ئەحمەد وەلامى دایەوہ:

باوکە نازانم چیم لیبەسەر هاتوو؟ بۆچى پرویداوہ؟ نازانم چۆن بىرکەمەوہ و

*خەمیس پۆشتە پێشەوێ بە ماوەکردنی کچە مامیکی، مانی مامی قایل بوون بەو مەرجهی کەرته خانوویەکی تەواو راخراوی بۆ دابین بکات، خەمیس قایل بوو، هاوسەرگیریهکە ئەنجام درا. سالیکی تەواو تێپەری و خەمیس نەیتوانی پارەیی تەواو کۆبکاتەوێ بۆ کڕینی کەرته خانووەکە باوکی کچەکش تەنها داوای هەلۆه‌شاندنەوێ هاوسەرگیریهکە دەکرد!! خەمیس پەشۆکا و هانای بۆ دەزگیرانەکەیی برد، بەلام ئەفسوس ئەویش وازی لێهێنا و بریاری باوکی پێباشتربوو!! خەمیس بەهۆی بی پارەییەوێ لە یار و خوشەویستەکەیی و داها تووی جودا بوویەوێ و هەمووی لەدەست دا، بەتەنها لەسەر کەناری دەریاکە دانیشت و بەخۆی دەگووت: نازانم چیتەر و لێرە بەدواوێ چی بکەم؟ نازانم بۆوام لێبەسەرھات؟ بۆ من؟ بۆ؟

*کەریمە ئەو پەری هەولێ خۆی دا بۆئەوێ بەرزتریت نمرە لە تاقیکردنەوێکاندا بەدەست بەیئیت بەلام لەکاتی وەلامدانەوێدا زۆر ترسا و نەیدەتوانی وەلامی پرسیارەکان بەجوانی بداتەوێ و خەونەکەیی بەدی بیئیت و بیته پزیشک، کۆنمرەیی وەرگرتەوێ بۆی دەرکەوت دەبیته برواتە کۆلیجی بازرگانی!! وای هەستدەکرد هەموو هەستەکانی ژيانی تیک شکاون و نەیدەزانی سالیکی دیکە تاقیکردنەوێ ئەنجام بداتەوێ یان بەم کۆنمرەیی قایل بیته و پرووبکاتە کۆلیجی بازرگانی؟ بەلام لەناکاو کورپکی کەشخە و زیرەک و دەولەمەند هاتە خوزبیئیی کەریمە و داوای لێکرد شووی پێبکات و بەخیرایی بەرەو ئەمریکا گەشت بکەن، باوکی لێی پرسیی کەریمە دەتەویت چی بکەیت؟ ئەویش گووتی: وەلا باوکی تیا ماوم و نازانم چی بکەم؟ نازانم بریاری چی بدەم؟ نازانم کامیان راسترە و هەلبژیرم؟ نازانم؟

*بەلام سوھام میردی کرد و لەگەڵ میردەکەیدا بەرەو ئوسترالیا گەشتی کرد کە بۆ ماوێ دەسالە لەویدا دەژیت، میردەکەیی ئافرەتییکی دەویست کاری

پيشه يى ئەنجام ئەدات تەنھا بە مندال بە خيوكردن و پاكرژكردنه وهى نيو مال و چيش ليئانە وه سەرقال بيت، خواش سى مندالى پيىبه خشين و تارادهيه كيش ژيانيان جيگير بوو، بەلام نەك بە تەواوۋەتى، سوھام بە تەواوۋەتى بەم بارەى قايل نە بوو، چونكە دەويويست بيىتە مامۇستاي زانكو و لەويوۋە خزمەتيك پيش كەش ئەوانى دى بكات، ئەم ژن و ميژدە لە شەپرىكى نيو خويى بەردەوامدا بوون و تاددەھات ژيانيان ئالۆز و تىكچراژاوتر دەبوو بە ئارىشە و كيىشە تەنى بوون، پوژتيكيان ميژدەكەى پرياريدا وازى ليبيىنيت بيگومان تەلاقى دا و لىى جوودا بوويەو، بەم شيوۋەى سوھام خوي و سى مندالەكەى مانەوۋە نەيدەزانى چى بكات ؟ بگەپىتەوۋە بويسر يان لە ئوستراليادا بمىنيىتەوۋە ؟ تيا مابوو نەيدەزانى كام ريگە راستە و كامە ھەلەيە ؟

ئەم چوار چيروكە تەنھا چوار نمونەى ژيانى چوار كەسن، دەبينين گەنجيكي وەرزشوان دووچارى ئيفليجى دەبيىتەوۋە نازانىت كام ريگە بگريت !!؟ يان كەسيك ھەموو مالەكەى لە بازاردا دوپراندوۋە نازانىت پوو لەكوي بكات؟ يان گەنجيك دەترسيىت كەچى ھەولى ھاوسەرگيرى و جيگيربوون دەدات وپيشى خوشە، بوئەمەش نازانىت كام ريگا باشە و چى بكات لەھەمووى سەرکەوتوو ترە !!؟

ليروە كارى راستەقىنە دەست پيىدەكات !!!

بوچى، چونكە تۆھەست بەو دەكەيت كە گوپرانكارى لەژيانندا بەدى ديت و پيويسستە توش بەرگەى بگريت، جا لەئيش و كاردا بيت يان پەيوەندى ھاوسەرگيرى، بيگومان زوريك لەم گوپرانكارىانە لەسەرەتاوۋە نيگەران و خەمبارت دەكەن بەلام دواتر خوشەويستى و شادوومانيت پيىدەبەخشن !! ئيستاش بوت پوون بوويەوۋە دەبيىت گوپرانكارى پووبدات، دەبيىت لەو خەوۋە قولە بەئاگا بيىتەوۋە كە تيىدايت، بوئەمەش دەبيىت بيربەكەيتەوۋە لەوۋەى باشتريىن و پيپيدراوترين و پەسەندترين ريگە كامەيە بو دەربازبوون لەم كيىشانە، ليروەش پيويسستە ھيىزە بيىسنورە خواپيىبەخشيوۋەكانت بەكار بيىنيت سەربارى ھيىزى ئاوەز و

بیرکردنه وه و توژیژینه وه و لیکدانه وهی توانا و لیها توویه کانت بو ژیان.
 ئەمەیه ناوی دەنێن کاری راستەقینه، لەو دەمە ی تەوژمیکی وێران کار لەگەڵ
 خۆیدا دەتبات و پەلکێشت دەکات وەک ئەو هی خۆی دەیهوێت وات لیبەسەر
 دینیت و لەگێژاوی تۆز و خۆلی ئەو تەوژمە دا وون دەبیت بوئەمەش مەوێ خۆ
 پزگارکردن دەدەیت لەم تۆز و خۆل و گێژەلۆک بێزارکارە، لێرەو کارو
 بیرکردنه وهی ئەرییی دەست پێدەکات... لەم ساتەوێش کاری راستەقینه ی تۆ
 دەبزویت، لەو کاتە ی لەناو دپراستی رینگادا وەستاویت و نازانیت کام رینگا
 باشترینه و پشت بەخوا دەبەستیت و بیر لەرینگەیهکی ئەرییی دەکەیتەوه و
 هۆکارەکان لەپیش چاو دەگریت و توانا و لیها توویه کانت بەکار دینیت، لێرەو
 بەپراستی گەشتەکەت دەست پێدەکات! گەشتی دانایی، گەشتی سەرکەوتن و
 کامەرانی.

"ئەو دەمە ی نازانیت چی بکەیت کاری راستەقینه ت دەست پێدەکات
 کاتیکی نازانیت کام رینگا بگریت گەشتی راستەقینه ت دەست پێدەکات"

ئێستاش با لیت بپرسم :

تۆ ئامادەیت ئەو هی پێویستە لەژیاندا بیگۆریت بوئەو هی هەست بەو
 خوشبەختییە بکەیت کە دەتەوێت؟

تۆ ئامادەیت پووبەرۆوی ئەم بارە پراستینەیه ی ئێستا بیتەوه کە پیشەر
 چاوەروانیت نەکردووه؟

تۆ ئامادەیت هەموو بەرپرسیاریتییهک لەئەستۆبگریت و دەست بەکارکردن
 بکەیت و سووربیت لەسەر باشتکردنی کارتیکارەکان؟

تۆ ئامادەیت بو ئەو هی سەرلەنوی دەست پێبکەیتەوه؟

ئێستاش کاتی ئەو هیە... وانیه؟ بۆچی ئێستا؟ چونکە ئەم ساتە زۆر
 گرانبەهایه و رەنگە دواسات بیت، هەربۆیه ناییت بە مەسەلە ی پووجهوه
 بەسەری بەریت.

بوئه وهی نامانجه کانت بهدی بیئیت، بوئه وهی به ژیانیکی به دیهینه ری
خونه کانت هه بژیت، بوئه وهی به ژیانیکی گیانبا ویستی و هیمنی و ئارامی
دهروونی و هه ناوییه وه بژیت، ئیستا کاتی نه وهیه دهست پیبکهیت بوئه وهی
سه رله نوی پلان بو بودیهینه وهی نامانجه کانت دابره ژیتته وه. دهست پیبکه و
پشت به خوا ببهسته و دلنیا به له وهی خوی گه وره و به سۆز پاداشتی
چاکه کاران و ون ناکات.

خوی تاک و به توانا له خوی تراوهی پیروژدا ده فرمویت : ﴿ نه گه نیاز و
هه ته ریبه کت هه بوو پشت به خوا ببهسته، خوا نه وانهی خوش دهویت که پشتی
پیده بهستن و داوی لیده کهن یارمه تیان بدات ﴾.

دلنیا به له وهی کاتیکی گران و ناخوشی وه هات به سه ردا تیپه ر ده بیته
که نازانیت چی بکهیت ؟ پرو له کوی بکهیت ؟ کام ریگه راسته بیگریته ؟ بویه
ده بیته زور ناگادار بین و به هویه وه خو مان نه فه وتینین، به لکو پیویسته دهست
به دینه کاری راسته قینهی خو مان و به ره و سه رکه وتنی زیاتر له وهی له دهستان
داوه ههنگاو بنیین، دلنیا به له وهی نه م کیشهیه هوکاره بو به ناگا هینانه وهی
وزه خه وتوو هکانی هه ناوت، زیندوو کردنه وهی ژیریتهی و ناوه ز داریت، بوئه وهیه
به راستی ههنگاو به ره و به دیهینهی نامانجه کانت بنییت، بوئه وهیه به و شیوه
ژیانه بژیت که وا بوئی داناویت و توی بو ئا فراندوه.

هه ربویه : هه موو ساتیک و هه بژی که دوا ساتی ژیانته،

به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره و به دهسته لات - به سروشتی
رهوشت و ئاکاری په یامبه ر (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به
کارکرده و پابه ندیه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی
به خوشه ویستی،

ریز له به های ژیان بگره.

۸- ئەم ناماژانە سى جار دووبارە بکەرەود:

((من له خۆم دىنيام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر لە خۆت بکەرەو بەوشیوەیە لەداھاتویدا ھەمان کیشەت دووچار دەبیتەو، بێنە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەکەم بنوسەو ھەرئێستا جیبەجیى بکە....

لەدواوەی خۆت مەروانە، مەھیلە ھیچ شتیک لە ئەنجامدانى کارەکت دوورت بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو میھرەبان - دىنیا بە لەم گووتەيەى خوا: ﴿ئەوہى کارى چاکە بکات پاداشتەکەى وون ناکەين﴾

ستراتیژیەتی کار

پوۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہم بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە:

خەملاندنی من بو ئەو کارانہی ئەمپرو ئەنجام داون بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

٤) چاكسازى:

پاش خه مآندنى ئه وهى ئه نجامت داوه، ئه وهى به شياوى ده زانیت چاكسازى

تیدا ئه نجامى بده :

-١

-٢

-٣

-٤

پاش چاكسازى، خۆت ببینه وه له وهى ستراتىژییه تی خۆت به كارده هیئیت و له وده مه شدا تو به ته واوتى هاوسه نگیت. سه ییری پشته وهت مه كه، مه هیله هیچ كهس و شتیك له ئامانجی كاره كهت به دورت بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - خوى تاك و ته نها - دلنیا به له م گووته یه ی خوا: ﴿پاداشتی چاكه كارن وون ناكه ین﴾.

"ئه گهر كیشه كان نه بوونایه هه رگیز فیرنه ده بووم،

ئه گهر خه م نه بووایه خۆش حالیش نه ده بووم،

ئه گهر ماندوو یه تی نه بووایه بیمانایى مانایه كى نه بوو،

نه خۆشى نه بووایه چاك نه ده بوومه وه،

هه ژارى نه بووایه ده وله مه ند نه ده بووم،

وونیتی نه بووایه خۆم نه ده دۆزییه وه،

شكستم نه بووایه سه ركه وتنم نه ده زانى،

هه ستم نه بووایه نه ده گه یشته مه ئه مه ی ئیستا"

"ئەگەر كېشەكان نەبوونايەھەرگىز فېرنەدەبووم، ئەگەر خەم نەبووايە خوش
 حالئىش نەدەبووم، ئەگەر ماندوويەتى نەبووايە بېمانىي مانايەكى نەبوو،
 نەخۇشى نەبووايە چاك نەدەبوومەو، ھەژارى نەبووايە دەولەمەند نەدەبووم،
 وونىتى نەبووايە خۇم نەدەدۆزىيەو، شكستە نەبووايە سەرکەوتنم نەدەزانى،
 ھەستم نەبووايە نەدەگەيشتە ئەمەي ئىستا"

پلان بۇئازار دادەنىت؟

يان ھىچ كەسىك دەناسىت پلان بۇئازار دابنىت؟

واتە بزانىت ئازار بەرەو پووى دىت و،

راستىيەكە و گوومانى تىدانىيە ھەرچەندە دووريش بىت؟

لەراستىدا گەر بۇجوانى لەدەورو بەرت بنوارىت دەبىنىت ئازار بەشىكى
 دانەبىراو لە مروق و ژيانى سەر گۆي زەوى، ئەگەر بەدېقەتىشەو بىروانىت
 دەبىنىت تەنھا ژمارەيەكى كەمى خەلك لەماناي راستەقىنەي ئازار تىدەگەن و
 پلان و بۇ پزگار بوون لىي دادەپىژن، زۆر كەسىش ھەن دەزانن ئازار بەشىكى
 ژيانە بەلام ھەرگىز نايانەوئىت خۇيان پىرچەك بگەن و لەدژى رابووستن، زۆرىنەي
 خەلكى نازانن ئازار بەشىكى دانەبىراوى ژيانە و ئەودەمەي دووچارى دەبنەو
 توشى شۆك بوون دىن و دەحەپەسىن و رادەمىنن و نازانن چى بگەن و چۆن لىي
 دەربازىن؟ جا ئايا سەرچاوى ئازارەكە لەدەستدانى ئىش و كارىت يان
 كەسىكى ئازىز يان زىانكردنىكى دارايى گەرەبىت يان ئەنجامى ئازارى
 نەخۇشىيەكى چاوپروان نەكراو بىت، ھەرچىيەكى تىش بەلام چاوپروان
 نەكراوبىت... ئازار دەرنەنجامى كايەنە سەخت و چاوپروان نەكراوكانى ژيانە.
 دەبىنن زۆر كەس ناتوانن بەرگەي ئازار بگرن؟ چونكە لاواز و كەم توانان،
 بۇيە بەناچارى پەنا بۇ خواردەنەو و كىشانى تلىاك و خووپىوگرتنىانەو
 دەبەن بۇماوئەيەكى كەم ھىم دەبنەو بەلام لەمەودايەكى درىژدا بەدەست

کیشیه کی دیکه وه خویان گیروده دهکن.

به لأم بوچی نازار پرووده دات؟

* سالی ۱۹۷۸ کۆچم کرد بۆکه نه دا و له ئوتیلیکی پینج ئەستیری له شاری مۆتریالدا کاریکم وەرگرت، سهرباری ئەودی خاوهنی دبلۆمی بالابووم له کارگیری خزمهت گوزاری ئوتیلهکان و دەم توانی بهسی زمانیش قسه بکه م به لأم و دکو قاپ شۆر له ویدا ددستم به کارهکانم کرد بۆئەوهی بتوانم له پرییه وه به خهونهکانم بگه م ئەویش بوون بوو به پریودبهری ئوتیلیکی پینج ئەستیرهیی، به وپهری توانامه وه کارم ده کرد و جار به جاریش رینمایمی به پریوه به ره که م ده کرد تا وه کو وای لیهات له لایه ن کارگیری بالاه به که سیکی زۆر لیهاتوو لیی ده روانرا، بۆیه دواتر منی هه لبرژارد وه کو کیپرکی کاریکی نمونه یی و باشترین کریکاری ئوتیله که، به لأم کارگیری ئوتیله که به هوی فاکتهری ره گه ز چیتیه وه پریاری پینه دانی دیاره که یان دا، بۆیه که ههستم به و جهورو سته مه کرد نامهی دهست له کار کیشانه وهی خۆم پیشه کهش کردن، به لأم به پریوه بهری گشتی داوای لیکردم چهنه پوژنیکی تر به مینمه وه بۆئەوهی که سیکی تر بدوژیته وه له بری من دایبینیت، بۆیه منیش به و مه رجهی قایل بووم، به لأم نه م ددزانی ئەوه پیلانه و له دژی من داریژرا وه بۆئەوهی تۆمه تیکم بو دروست بکه ن، منیان خسته شوینی پاره وەرگرتن و دواتر واژوی منیان ته زویر کردبوو و بۆئەوهی وه کو دز ده رم بکه نه وه ده ره وه و به دزی تۆمه تبارم بکه ن و ره گه ز چیتیه که ی خویان به مه بشارنه وه !!

بۆیه کاتی که ئەم فیله یان لیکردم منیش هانام بو سه ندیکای ئوتیله کان برد و پاش لیکۆلیند وه وه لیورد بوونه وه یه کی زۆر بۆیان ده رکه وت که واژۆکه م ساخته کرا وه من بیتاوانم، سه ندیکا داوای لیکردم که سکالا له سه ر ئوتیله که بکه م به وهی له گه لندا ره گه ز چیتییان پهیره و کردوه و تۆمه تیان داوه ته پالم، به لأم من به ته نها به ده رچوونم له و ئوتیله قایل بووم و هیچی دیکه م نه ده ویست.

به نیو شه قامه کاندای ده رپوشتم و فرمیسم به چاواندا ده هاته خواره وه و ههستم به زه بوونی خۆم ده کرد و، گویم له دهنگیک بوو له هه ناومه وه پیی ده گووتم :

خوای تاك و تهنها دەروازیهکی لیداخستویت بزانه چەندین دەروازەیی دیکەت
بۆوالادەکات و، بێر لەپراپردوو مەکەو لەئێستادا بۆداهاتوو بژی، بەئی
پراستەوخۆ دەستم دایە گەپان بەدووی ئیشیکێ نویدا بەلام پاش یەك مانگی
پەبەق دۆزیمەو.

بیرارم دا ببمە بەپێوەبەری گشتی گۆرەترین ئوتیلی ئەو ولاتە، بەپراستی
پێگەیهکی سەخت بوو، بەشەو ئیشی پاسەوانی و بەپۆژیش خزمەتکاری
ئوتیلیکی بچووک بووم، لەهەمان کاتدا لەزانکۆی کۆنکۆردیا لە مۆنتریال دەم
خویند.

کاتەکان زۆر بەسەختی لێم تێپەربوون بەلام من بەیەك هیواوہ ژیاوم، ئەویش
گەیشتم بوو بە دەسەلاتی کارگیرێ بالاً-بەپشتیوانی خوا- پاش شەش سال
لەکارکردنی هەموو کاریک توانیم بگەم بە پلەیی بەپێوەبەری گشتی ئوتیلیکی
پینج ئەستێرەیی لەمۆنتریال.

بەخۆم دەگوت ئەگەر توشی ئەو ناسۆری و نەهامەتیە نەبوومایەتەرە
پەنگە نەم توایبا بەم ئاستەیی ئیستا بگەم، نەم دەتوانی بگەم بە ئەونی تەمەنی
منداڵی و گەنجیتیم.

ئەمە نمونەیی هیزی ئەو فەتارەتانەییە کە خوا پینی بەخشیوین، سەرباری
ئەوہی گران و بەسووییە و ناچارمان دەکات هەست بەترس و دلەپراوکی بکەین
بەلام بەتێپەربوونی کات بۆمان دەرەکەوێت ئەوہی لیمان پڕویداوہ باشترین
گۆرەری ژیاومان بوو بەرەو سەرکەوتن، بۆئەوہبووہ بتوانین زیاتر خۆمان
بەخواوہ گری بەدەین ئەویش پینوینیمان دەکات بۆپێگەیی پراست و فییری
ناسینی ئامانجەکان و شیوازی پەسەندمان دەکات بۆگەیشتم بەو ئارمانجانە.

"ئەگەر کیشەکان نەبوونایەهەرگیز فیرنەدەبووم، ئەگەر خەم نەبووایە خویش
حالیشت نەدەبووم، ئەگەر ماندووییەتی نەبووایە بیمانایی مانایەکی نەبوو،
نەخویشی نەبووایە چاک نەدەبوومەوہ، هەژاری نەبووایە دەولەمەند نەدەبووم،
وونیتی نەبووایە خۆم نەدەدۆزییەوہ، شکستم نەبووایە سەرکەوتنم نەدەزانی،

ههستم نه‌بوایه نه‌ده‌گه‌یستمه نه‌مه‌ی ئیستا"

*فه‌رموو نه‌مه‌ش چیرۆکیکی دیکه‌یه. نزیکه‌ی پینج سال له‌ومه‌وب‌ر پیاویک که‌ته‌مه‌نی له‌ناوه‌راستی چله‌کاندا بوو له‌مۆنتریال هاته‌سه‌ردانم، زۆر په‌شو‌کاو بوو، فرمی‌سک له‌نیو‌چاوانیدا قه‌تیس ببوو، دکتۆر نه‌مه‌راسته، ژنه‌که‌م پاش ده‌سال له‌هاوسه‌رگیری مندا‌له‌کانم و ئۆتۆمبیل‌ه‌که‌ی بردووم و سکا‌لای له‌سه‌ر تۆمارکردووم به‌وه‌ی ده‌بی‌ت لی‌ی جیا‌بمه‌وه‌و نیوه‌ی مووچه‌که‌می پیبده‌م !! پیاوه‌که‌ به‌حه‌سه‌ره‌ته‌وه‌ ده‌گریاو وای ده‌زانی نه‌مه‌کو‌تایی هه‌موو شتی‌که‌ و ته‌واو، چیت‌ر ناتوانی‌ت متمانه‌ی به‌ئافره‌ت هه‌بی‌ت !! چاره‌سه‌ره‌که‌ی نه‌وه‌بوو له‌سه‌ره‌تاوه‌ لایه‌نی سۆزدار‌ی بوروژنی‌ریته‌وه‌ و دواتر هه‌ست و لۆجیکی په‌ره پیبدری‌ت، بی‌گومان خوا سه‌ری خستم و خه‌واندن‌ی به‌نیگام بو‌به‌کاره‌ینا بو‌ئه‌وه‌ی بتوانم هه‌سته‌ئالۆزه‌کان‌ی بگو‌رم و نیگا به‌می‌شک و ئاوه‌زی به‌خشم و بتوانم کی‌شه‌کان‌ی له‌بی‌خه‌ی می‌شکیدا ریشه‌کی‌ش بکه‌م، به‌وه‌ی سه‌وود له‌م شکستانه‌ی وه‌رگری‌ت بو‌سه‌رکه‌وتن و وه‌کو نه‌زموون ته‌واوی قازانجی بکات. پیاوه‌که‌ پۆشته‌ده‌ره‌وه‌و به‌ته‌واوه‌تی هه‌ستی به‌ئارامی و خو‌ش ویستنی داها‌تووی ده‌کرد.

پۆژ تیپه‌ری و نزیکه‌ی سی‌سال پاش یه‌که‌مین چاوپیکه‌وتن پیاوه‌که‌هاته‌وه سه‌ردانم به‌لام نه‌مجاره‌یان زۆر دلخۆش و کارمه‌ران دیاربوو، ئافره‌تیکی زۆرجوان و ژیری له‌گه‌لدا بوو، بزه و زه‌رده پی‌که‌نین رووخساری داگرتبوو- ته‌مه‌نی سی‌سالی‌ک ده‌بوو- پی‌ی ناساندم، هاوسه‌ری نوی‌ی بوو، لی‌م نزیک که‌وته‌وه‌و پی‌ی گووتم: دکتۆر نه‌گه‌ر نه‌وه‌م لی‌به‌سه‌ر نه‌هاتبا چۆن وه‌های سه‌رکه‌وتوو ده‌بووم، له‌مانای خو‌ش ژیان‌ی چۆن تی‌ده‌گه‌یستم، نه‌گه‌ر نه‌وه‌ رووینه‌دابایه‌ نه‌وا چۆن نه‌م ئافره‌ته‌ به‌په‌ی‌زهم ده‌ناسی که‌ زۆری خو‌ش ده‌وی‌م و له‌خیزانیکی زۆر به‌په‌ی‌ز و پۆشنی‌ره، ئیستانش وا خو‌شترین ساته‌کان‌ی ژیانمان پی‌که‌وه‌ به‌سه‌ر ده‌به‌ین. دکتۆر هه‌موو نه‌م شتانه‌م به‌هۆی تۆوه‌ به‌ده‌ست هی‌ناوه‌، نازانم چۆن سوپاست بکه‌م؟ وه‌لام دایده‌وه‌و پی‌م گووت: سوپاسی خوای تاک و ته‌نها بکه‌ و زیاتر لی‌ی نزیک به‌ره‌وه‌ بو‌ئه‌وه‌ی پیت و فه‌ری زیاترت به‌سه‌ردا

ئەمەش نمونەییەکی تری کیشە و دیاریەکانی خواوەند بوو لەرپرەوی
ژیانماندا، ئەگەر ئاریشە لە ژینی ئیمەدا فەنا بووایە چۆن دەمانتوانی هیزە
بیسنورەکانمان بناسینەو؟ چۆن فییری دانایی و سەرکەوتن دەبووین؟ چۆن
زیاتر لە خواوەند نزیکتر دەبووین؟

ئێستاش با لیت بپرسم :

پێشتر بە ئەزموونی وادا تێپەر یویت؟ یان کەسیک دەناسیت وای
لیبەسەر هاتبیت؟
لە راستیدا...

هەموو مەرویەکی سەر ئەم گۆی زەویە پرۆبە پرووی چەندین کیشە و ناسۆری
چاوە پروان نەکراو دەبیتهو بوتهو، هەر لەم رێگە یەشەو فییری دانایی و
گەشە و پیشکەوتنی بیسنور دەبیت.

بەناوی پەرورینی گەرەمی ئالەمیان

﴿وَلَنبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَ
الثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا
إِلَيْهِ رَاغِبُونَ، أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ﴾ البقرة (۱۵۵-۱۵۷).

واتە: ﴿ئیمە هەندیک جار بەهەندەک ترس و پرچی بوون و لەناوچوون و
کەمبوونەو هی مال و دوونیا و بەروبووتان دەتان ئەموزوین، موزە بەو کەسانە
دە کە خۆراگرن، ئەو کەسانە کە توشی چورتمیك دەبن و ئیژن: ئیمەش هەر
نی خواین و هەربۆ لای وی دەچینەو﴾.

باپیکەو لەپیت و وشە بەوشدی ئەم ئایەتە پیروزە هی خواوەند بکۆلینەو

بزانین مانای چییە :

یه که م: دهبینن گشتگیره و تایبته نییه :

واته به لاو فهتارته تایبته و سنوردار نییه له سهر چه ندکه سیکی دیاری کراو
واته، هه ژار و دهوله مهند، زانا و نهزان، دهسه لاتدار و بی دهسه لات، باش و
خراپ، ئایندار و بی ئاین، نیرو می، گه وره و بچوک، هه ر دوو چاری کیشه و
به لاو فهتارته دهبیتته وه، با هیزی که سهکان هه رچه نده بیت به لام ناتوانیت به بی
دووچار بوون لیی پزگاری بیت، به لکو دواتر پلان بو پزگار بوون لیی داندنیت.

دووه م: به لئین و دوو پات کاری تیاده دهبینن:

خواوه ند کاته که ی دیاری نه کردووه و به لئینی دووچار بوونی پیداون له
داهاتوو یه کدا که گوومانی تیدانییه، هه رچه ندو وریش بیت به لام هه ر توشی
ده بیت و ناتوانیت له دهستی هه لبیت.

سییه م: ئاگادار کردنه وه ی روودانی دهبینن:

ئه مهش بوئه وه یه که به ته واوه تی خوومان پرچه ک بکه یین به هه موو ئه وه ی
هه مانه له توانا و هیزی ئه قلی و چه سته یی بوئه وه ی بتوانین پیشولزی له و
کیشانه بکه یین و به ئاسانی به رپیان که یین و سوودیان لیوه رگرین بو زیاتر
خوبه هیز کردنمان.

له جیهانی کاردا هیچ پلانیکی ستراتیزی نابینن- جا پلانی کارگیری بیت یان
ژمیریاری یان بازارکاری- به بی ئه وه ی پلاندار پزهران ئامار ه یان به و کیشه و
کو سپانه کرد بیت که دیته رپیان و ئامانجه کانیان ده پو کینیتته وه.

له م ئایه ته دا دهبینن خواوه ند ئاگادار مان ده کاته وه له وه ی کیشه و فهتارته
به ره و رومانه و دهبیت خوومانی بو ئاماده بکه یین، به لام له ئایه ته که ی تردا موژده و
مزگینیه کی تری پیداوین ئه ویش ئارامگری یه له سه ر ئه و کیشانه ...

بشيء من الخوف :

نه ختیك ترس، که مه ترسی ته واو نییه ؟ چوونکه مروؤ ناتوانیت به رگه ی
مه ترسی ته واو بگریت، به لکو خواوه ند ته نها باسی هه ندیک ترسمان بو ده کات،

چونکہ تاوہکو پادہکھی کہ متر بیٹ توانای مروؤ زیاتر دہیبت بو زالبون بہ سہر
ئو مہ ترسیانہ دا. ترس دووژمنی یہ کہ می مرویہ، ئو دہمہی مروؤ دہ ترسیبت
توانای جولہی کہم دہ بیٹہ وہو ناتوانیبت ہیچ شتیك بکات، ناتوانیبت
بیربکاتہ وہ. ہموو مروؤقیك تارادہیہ کی کہم ترسی لہ ناخداہیہ ئو ہوش بو
برہودانیبتی بہژیان، چونکہ بہ بی بہوونی ترسیکی کہم مروؤ ناتوانیبت ہہنگاو
بنیبت دیسانہ وہ وہکو کاتی بیترسی تہواو وایہ کہ تاقہتی بیرکردنہ وہی
نامینیبت، ترسی ئہریبی یارہتی دہری مروؤد بو سہرکہوتن، بہ لام ترسی
نہرینی دووچورہ:

۱- جوری یہ کہم : ترسی ہست پیکراو:

ئہم جورہی ترس خودی مروؤ دہیناسیبت و سہرچا وہ کہی شارہزایہ و
دہتوانیبت خوی لیپزگار بکات. ئہم ہش دابہشی سی بہش دہیبت :

۱- کومہ لہ ترسی ئاسایی:

لہم گروہہیان ہہزاران جور و پولی ترس دہینین، ترسہکان لیپرہ دا تایبہتن
بہ شتیکی دیاری کراوہ وہ، بونمونہ ترسان لہ سہرکہوتنی فرؤکہ یان ترس لہ
میروو، یان نازہل و شوینی داخراو یان تاریکی یان شوینی بہرز یان مردن یان
ترسان لہ تہنہایی یان لہنہ خوشی و... ہتد، ئہم جورہی ترس بلاوہو ژمارہیہ کی
زوری خہلکی تایبہت مہند پیوہی دہنالینن.

۲- گروپی ترسی کومہ لایہتی:

ئہم ترسہ نہ خوشیہ دابہشی دووچور دہیبت: جوری یہ کہم: ترسانہ
لہقسہکردن لہنیو ئاپورایہ کی زوری خہلکدا و ئہم ہش لای خہلکیکی زور باوہ،
پہیمانگای لامالی نیویورک ی تایبہک بہ لیکولینہ وہکان بہ ترسی ژمارہ ۱ ی
ئہ ژمارکردوہ لہ دووچاربوونی بہ مروؤ.

بہ لام بہشی دووہم: ئو بارہیہ کہ کہسیك دہزانیبت دہیبتہ جیگہی تیپرامانی
ئہوانی دیکہ، جا لہ ئاھہنگدا بیٹ یان کوہوونہ وہ، لہم کاتہ دا کہسہ کہ دہلہرزیت
و لیڈانی دلی زیاددہکات و بہخیرایی ہناسہ دہدات، بہئاسانیبت دہتوانیبت
خولی پزگار بکریبت.

۲- کۆمهله ترسی تیکه لآو:

خراپترین جۆری ترسه و بهریوکه وتیکی له ناكاو دیته پوودان، نهو کهسهی دوو چاری ده بیته وه ههست به بیهوشبوونی خو و دوورکه وتنه وه لهو جیگهیه دهکات که تییدایه، بهمهش له قسه کردن له گهل نهوانی دیکه دا ده ترسیت بویه ته نهایی هه لده بژیریت، لیروه وه ده بینین له خوودی ترس ده ترسیت، بویه پیی ده گوتریت ترسی ناویته یان تیکه لآو.

نه مهش دیسانه وه ده توانریت چاره بکریت، به لام پیویستی به ههول و تیکوشانی زۆرو ماوه و کهسی باشتر و به هیزترین ههیه. هه ریه که له م کۆمهله ترسه ههست پیکراو و بهرکه وتانه ده توانریت چاره سه ر بکرین و به سه ریاندا زالبین.

"نه گهر کی شه کان نه بوونایه هه رگیز فیرنه ده بووم، نه گهر خه م نه بووایه خو ش حالیش نه ده بووم، نه گهر ماندوو یه تی نه بوایه بیمانی مانایه کی نه بوو، نه خو شی نه بوایه چاک نه ده بوومه وه، هه ژاری نه بوایه ده وله مند نه ده بووم، وونی تی نه بوایه خو م نه ده دۆزییه وه، شکستم نه بوایه سه رکه وتنم نه ده زانی، ههستم نه بوایه نه ده گه یشتمه نه مه ی نیستا"

۲- جۆری دووه می ترس: ترسی ههست پینه کراو:

نه م جۆره ی ترس که سه که له هه ناوه وه دوو چاری ده بیته وه به بی نه وه ی سه رچاوه و چونی تی لی ده ریا زبوونی بزانی ت، به لام ناتوانی ت بی سه لمینی ت که به راستی نه وه ترسه بویه له گومان و سه له مینه وه دا ده ژیت سه رباری هه ستردن به ترس و خه م و پارایی و خشه خشی دل.

دیسانه وه نه مه شیان چاره سه ر ده بی ت به لام پیویستی به کۆمه لیک چاره سه ری نوی ههیه، وه کو خه وانندی نیگایی و وزه ی دینامیکی خو گونجانندی ده ماری و، دیسانه وه پیویستی به چاره سه ری شیوه کۆن و کلاسیکی و داو ده رمانی پزیشکیش ههیه.

له پراستیدا باشتترین چاره سهر بۆ ترس په ناگرتنه به خوا،

دواتر خوای تاك و تهنها و به توانا له ترسه وه باسی :

جوع :

كه ميک له برسیتیمان بۆ دهكات، باسی برسیتیه کی به شه کیمان بۆ دهكات نه وه کو ته واژدتی، چونکه به هۆن برسیتیه ره به شیک له توانا و وزه ی جدسته و میشکت له دهست ده دهیت، بویه کاتیک سک برسی ده بیئت میشک فه رمان ده دات به جهسته بۆ دوزینه وه ی ریگه چاره بۆ نه مهش له گدل جهسته دا کارلیک ده کات و ههسته کانی زیاتر ده کات و جاریک دیکه نه وه ههستانه ده گپریته وه بۆ ئاوه ز و میشک و به مهش راده ی ترسه که زیاتر ده بیئت، بویه مروقه به ناچاری په نا ده باته بهر ریگه ی جوراو جور بۆ خو پزگار کردن له برسیتی.

ونقص من الاموال :

نه وه ده مه ی مروقه ههست بیه که به پوونه وه ی بهرامهت و دارایی ده کات ده ترسیت، ده بینین باری له نا کاو له هه ناوی که سه کا ندا دروست ده بیئت وه ک چون له باری برسیتیدا دروست بوو، بویه مروقه ههست به برسیتی ده کات، به مهش ههست و ترسی تادیت زیاتر ده بیئت، لی ره وه ده بینین ترس له گدل ههست کردن به برسیتی و کهم توانایی و کهم بهرامهت بووندا زیاد ده کات.

نه گهر مروقه بپروای ته واوی به خوا هه بیئت نه وا به ته وا وه تی له پروودا وه کان تی ده گات، خوای تاك و به تهنها ده فه رمویت : ﴿ نه ی به نده کانم نه گهر به و پوزگار ه قایل بیت که توم خستوته ناوی نه وا به پوزگاری خوم قایل ت ده کهم ﴾، واته نه گهر مروقه به و په ری توانا و ههسته وه درکی به وه کرد که خوا هه نارده کاری فه تاردت و هه لسورینه ری ته وا ویتیه نه وا هه ر خوا خو ی له و کی شه یه رزگاری ده کات و سه ری ده خات به ره و سه رتر له و باره ی ئیستا تییدا یه.

به مهش ترس ده گوریت بو هیز، په یامبه ر (د-خ) ده فه رمویت : نه وه ده مه ی باوه پرداریک توشی گیچه لیک ده بیئت پیویسته بلیت : " من خوا دروستی کردوم و

گه پانه وه شم هه ربه دهستی نه وه و بۆلای نه ویشه، خویه بۆ خاتری گه ورهیی
خۆت له م کیشه و فتاره ته پزگارم بکه، له شوینیدا چاکه و پاداشت و فه پیم
پیپه خشه "

والأنفس:

لیره دا ده روون دا به شی دوو به شی سه ره کی ده بیئت :

۱- ده روونی هه ناوی: نه مه ش خۆی ده نوینیئت له خۆدواندنی
نه رینی و پیئبینهی نه رینی و بپوای نه رینی و وینه کردنی خود به نه رینی
و بیتمانیهی و هه ستکردن به لاوازیی، نه مه ش و له و که سه ده کات
واهه ست بکات زۆر له وانی دی که متره، بۆیه دوو چاری توپهیی و
هه لچونیکی زیاده پۆ ده بیته وه یا خود خۆی له وانی تر دووره په ریز
ده گریئت، واهه ست ده کات خه لکی به خراپی ده بینن. په نگه دله خورپییه کی
سه ختی هه بیئت بۆیه ده گاته پلهی گومانی ته و او و پرقابه ری کردنی نه وانی
دی، لیره وه ش دیسانه وه ترس و هیزه کان زیاتر ده بن.

۲- ده روونی ده ره کی: نه و ده مه ی که سیك یه کیکی خوشه ویستی
له دست ده چیئت هه ست به وه نیئت خۆی ده کات و ترس و هیزیشتی له م
کاته دا زیده تر ده بیئت.

والثمرات:

په نگه هه ندیک جار مرۆف نه وه ی هه یه تی بیخاته پرۆژه یه که وه و، واده زانیئت
ته و او سه ره که و تنی ته و او ی لیبه ده ست هیناوه به لām و او تر لوی ده ره که ویئت که
ته نانه ت ناتوانیئت قه رزه که له که بووه کانی سه ریشی بداته وه.
لیره وه ده بینن که سه که هه موو به ره مه کانی له ده ست نه داوه به لکو
هه ندیکی، هه روه ک نه و جوتیاره ی نه و په ری هه ولده دات که زۆر ترین به ره م
بدوریته وه به لām دواتر به بیه وایی ده گه ریته وه ماله وه و ترس دایده گریئت.
واته نه وه ترسه هیز زیده تر ده کات، له هه موو کاتی کدا گه ر برسیئت و که می
ده رامه ت و ده روون و به ره م کۆر ببنه وه بیگومان ترسیش پترتر ده بیئت بۆیه نه و

که سه به ناچاری هیزی خوی زیده تر دهکات و ههولی لیزگار بوون ددات لهو
کیشانه.

لیزه وهش مروّ دهلیت : بوچی ئەم هه موو شته پوو ددات ؟ وه لامه که ی به
ته واوکردنی نایه ته که ده بیّت :

وبشر:

لیزه وه مزگینی خواوهند دیته بوون و، بزوردی هیوامان پیبیه خشیت، لهم
کاته دا مروّ ههست به وه دهکات نه وهی پروویداوه نوسراو بووه و ده بیّت هه
پروویداوا بویه نه مهش سه رچاوهی پیت و فهری داها توو ده بیّت.

والصابرین:

لیزه دا ده بینین خواوهند خه لکی پۆلین بهند کردوه نه ک گشتانن، چونکه
موزگینی ته نها بو ئارام گرانه. نه وهی ئارامگر بیّت له سه ر به لاکان بیگومان
خواوهندیش پیت و فهری پیده به خشیت.

ئه گهر له پیتی یه کهم و دروه سی ئارامگری (الصبر) بنراریت بدبینیت
یه که مین دوو پیتی ئه لف و لامه که له سه ره تای ناوی پایه بهرز ﴿خو- الله﴾ دا
ها تووه و پیتی سییه میش (ص) و مانای "صدق-راستگو" ده که یه نیّت و
چاره مین پیتیش (ب) بریتیه له "برکه-پیت و فهری" و دوایینیش (ر) مانای
"الرحمه-سۆز و میهره بانی" ددات. ئه گهر وشه کان ریک بخهین ده بینین :

"الصابر الحق، هو الصادق مع الله، فتعم عليه البركة و تنزل عليه الرحمه"
واته "ئارامگری راست، راستگو یه له گه ل خوا، ناز و نیعمه تی به سه ردا
ده پیرزیت و سۆز و میهره بانی به سه ریدا داده باریت".

په یامبه ری مه زن (د-خ) ده فه رمو یّت : "اوهر داریک هه موو شتیکی به چاکه
بوّده نوسریت نه مهش ته نها بو ئه و برواداره یه : ئه گهر له خوشیدا بوو
سوپاسگوزاری خواوهند ده بیّت، نه وده مهی کیشهی دوچار ده بیته وه ئارامی
له سه ر ده گریّت، نه مهش دیسانه وه چاکه ی بو ی دنوسریت".

ماجد خهيات له چهند دیره هونراوهیه کدا به جوانی باس له نارامگری دهکات:
 نهختیک نارامگره و پشت به خوابهسته په له مه که بیتوانایی له په له کردن دایه
 نارامی وهکو دپک وایه له هه موو چورتیکدا به لام پاداشته که ی وهکو
 ههنگوین وایه

ئیمام عهلی (خ) ده بیژیت :

" نارامگر، نارامگری له باوه پوه وهکو سه ری جهسته وایه،

جهسته مانایه کی نابیت به بی سه ر، باوه پش بی نارامگری بیمانا ده بیت "
 په ندیکی زور به هیز هیه که پیش له بیست سال نه وده مه ی بویه که م جار
 خویندمه وه زور پیی سه رسام بووم :

" نارام ده گرم تانه وده مه ی نارامی بی هیز ده بیت له به رام بهر نارامگری مندا،
 نارامده گرم تاوه کو خوا فه رمان له سه ر کاره که م ده دات، نارام ده گرم تاوه کو
 نارامی تیده گات که من نارام له سه ر هه موو شتیک گرتووه بو نارامی "

﴿الذین إذا أصابتهم مصيبة قالوا إنا لله وإنا إليه راجعون﴾

لیره دا خوی گه وره نارامزی په رفتار کردن و جولانه وه مانی پیبه خشیوه له گه ل
 به لاو چورتم و فه تاره ته کاند، نه ویش به کارهینانی توانای ناوه ز و
 ستراتیژیه کانمانه، نه و توانا و هیزانه ی خوا پیی به خشیوین له هاوشیوه ی
 بیرکردنه وه ی داهینان ناسا و مه شقی ناوه زی و به رجهسته بوونی تاوه کو ده بیته
 سروشت و به لاکان له ناوده بات، پاشان هه ناسه یه کی قول هه لده مژین و
 پیده که نین و ده لین : خوا ئیمه ی دروست کردووه و هه ربولای نه ویش
 ده گه پریننه وه.

بیگومان به ته و اوکردنی نایه ته پیروزه که سوود و زانیاری پتر ودرده گرین:

﴿اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة وأولئك هم المهتدون﴾

توش له گه لمددا چیژ له و خوشیه ده بینیت که خواوه ند به هو ی نارامگریه وه

پیی به خشییوین ؟ دگهل نهز چیژ لهو چورتم و نه هامه تیانه وهرددگریت که بووته هوئی زیده ترکردنی هیژ و توانا و بیرکردنه و هت ؟ ده بینیت خواوه ند چون له ریگهی دووچارکردنمانه وه بهم کیشانه له گوناھ و تاوانه کان پاکمان ده کاته وه و ده مانخاته به هه شتی بهر فرانه وه ؟

پیغه مبهری مه زن ده بیژیت :

" هه رکه سیك چورتم و فه تارد تیئنی تووش بیئت تاوه کو به سهر زدویدا بپروات گوناھی که مترده بیته وه "

په یامبهری مه زن فیрман ده کات له وهی له کاتی دووچاربوونمان به فه تاروت و به لاکاندا بلین: " خویه گیان له م کیشانه م پرگار بکه و له شوینیدا پاداشت و فه ریم پیببه خشه "

که واته له م پووه خوت نامادهی هه موو به لایه ک بکه و خوت له سهر ئارامگری رابهیننه و ئارامی هه ناوت بهر قه رار بکه و زیده تر له خواوه ند نزدیک بکه وه به مهش پتر تووشی خوشبه ختی دوونیا یی و کوتا پوژ ده بیته وه .

هه موو ساتیک وه ها بژی که دوا ساتی ژیانته ،

به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره و به ده سته لات - به سروشتی ره وشت و ئاکاری په یامبهر (د.خ) ، به نه بهردی و زانسته وه بژی ، به کارکرده و پابه ندییه وه بژی ، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی ، بژی به خوشه ویستی ،

ریژ له به های ژیان بگره .

((من له خۆم دانیام، من تهواو هاوسهنگم، سوپاس بوخوا))

۹- چاوه کانت بکهرهوه

۱۰- تاقیکردنهوه:

بیر له خۆت بکهرهوهی بهوشیوهیهی له داها تودا هه مان کیشتهت دوچار ده بیتهوه، ببینه چۆن ههسته کانت یارمهتی دهرت ده بن بو زالبوون به سه ریدا.

ههنگاوی یه کهم بنوسهوهو هه رنیستا جیبه جیی بکه....

له دواوهی خۆت مهروانه، مه هیله ههچ شتی که له نهجامدانی کاره کهت دوورت بخاتهوه، پشت به خوا بهسته - گه وره و میهره بان - دانیابه له م گووته یه ی خوا: ﴿ نهوهی کاری چاکه بکات پاداشته کهی وون ناکهین ﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہمە بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجامم داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپرو ئەنجامم داون بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خه ملاندنی ئه وهی ئه نجامت داوه، ئه وهی به شیاوی ده زانیت چاکسازی
تییدا ئه نجامی بده :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاکسازی، خۆت ببینه وه له وهی ستراتیژییه تی خۆت به کارده هینیت و
له وده مه شدا تو به ته واوتی هاوسه نگیت. سهیری پشته وهت مه که، مه هیله هیچ
کهس و شتی که له نامانجی کاره کهت به دوورت بخاته وه، پشت به خوا ببهسته -
خوای تاک و ته نها - دلنیا به له م گووته یه ی خوا: ﴿پاداشتی چاکه کارن وون
ناکهین﴾.

داهاتوو ئیستا پابردوو

"ئه وهی ئیستا که له ژیا نندا ده یینیت جگه له کاردانه وهی کرده کانی

پابردووت هیچی تر نییه، ئه وهشی له داها تودا ئه نجامی ده دهیت

ته نها کاردانه وهی کاره کانی ئیستاته"

"ئەوھى ئىستاكە لەژيانندا دەيبىنىت جگە لەكاردانەوھى كردهكانى
پاڤردووت ھىچى تر نىيە، ئەوھى لەداھاتوودا ئەنجامى دەدەيت تەنھا
كاردانەوھى كارهكانى ئىستاتە"

ئايا تۆ لەژيانندا خوشحالىت؟ مەبەستم ئەوھى بەپراستى تۆ بەم ژيانەى
ئىستات قايلىت؟

ئايا دەتەوئىت و پىژدەگىرىت و قايلىت بەو شىوہخوودىيەى ئىستا ھەيتە؟
ئايا بىر وات بەتواناكانى خۆت ھەيە لە بەدەيھىنانى نامانج و خەونەكانندا؟
ئايا بەپراستى بەو شىوہ ژيانە دەژىت كە لە قولايى ئەقل و دلتەوہ بىروا و
حەزت لىيەتى و بەشايەنى خۆتى دەزانىت؟

ئايا تۆ كەسكى كۆمەلەيەتتە؟ بىر وات وايە كەسىكى خوشەويستتە؟
ئايا تۆ كەسىكى ئەرىيت؟ چۆن لەگەل گوشار و كىشەكانى ژياندا
ھەلسوكەوت دەكەيت؟

ئايا تۆ كەسىكى سەركەوتو و ھاوسەنگ و جىگىرىت؟
ئايا گىرنگى بە تەندروستى و شىوہپرووخسارت دەدەيت؟
ئايا كىش و توانات بەوشىوہىيە گونجاوہ كە خۆت دەتەوئىت؟
ئايا پەيوەندىت لەگەل خىزانەكەتدا ئەرىيە و يارمەتى دەرتە بۆگەشە و
پىشكەوتنت؟

ئايا ھەست بەخۆشى و ماناى ژيان دەكەيت؟
ئايا نامانج و پلانكى ديارىكراوت ھەيە بۆبەدەيھىنانى تىبكوشتتە؟
ئايا تۆ كەسىكى گيانكارىت و خوات بە ھەموو مافىكەوہ خوش دەوئىت و
پىوہى پەيوەستتە؟

ئىستا بىرت لەكوى يە؟

لەئىستادا دەژىت؟ يان لەنىوان ئەوھى لەپاڤردوودا پروویداوہو ئەوھى

لەداھاتوودا بەسەرتدا دیت ؟

لەجۆریتی ژيانی ئیستات پروانە چۆنی دەبینیت ؟

ئایا پەرە لە کیشە و گوشار و تەنگەژە و لاوازی و توندوتیژی و لاوازی
پەییوەندییەکان یان زنجیرەییەکی خوشگوزەرانى و کارمەرانى و ئاسوودەیی
دەروونى و پەییوەندى ئەریییە ؟

جۆریتی ژیانەت ھەر شیوەییەك بێت دەرنەنجامى كارى رابردووتە لەشەموو
پروویەكەو، خۆنەگەر كارى خراب و نەرینى بێت ئەوا بیگومان ئیستاشت
نەرینى دەبییت و پەنگە كار لە نەرینى بوونى داھاتووشت بکات، ھەریویە
بۆنەوہى بتوانیت بەژیانىكى ھیمن و پەرلە خوشى و شادوومانى بژیت دەبییت
بەتەواوہتى ھۆش و ھەست و ئاگاییت کراوہبییت لەوہى ئیستا لیت پروودەدات و
بەتەواوى لەگەل خۆتدا راستگۆبییت و بەرپرسیاریتی تەواوى کارەکانى خۆت
لەئەستۆ بگرییت، دواتر دەست بکەیت بە خۆگۆرینیکی ئەرییی و سوودبەخش.

لەسالى ۱۹۶۴ دا بەپشتیوانى خوا توانیم بيمە پالەوانى میسر بۆ تینسى
سەر مین، ئەم پالەوانییتیەى من ماوہییەكى زۆر بەردەوام بوو، وەك نوینەرى
میسر بەشدارى چەندین پالەوانییتیم کرد، لەوانەش پالەوانییتی زجیھانى
بۆسالى ۱۹۶۹ و دواتر پالەوانییتی دەریای ناوہراست كە لە شارى
ئیسكەندەرییە ئەنجامدرا، پالەوانییتی ولاتانى عەرەب و پالەوانییتی ئەفەریقا،
بەردەوام بووم لە بردنەوہى پالەوانییتی و سەرکەوتنەکانم، بپروام وابوو ھیچ
كەس ناتوانییت بيم بەزینیت، بۆیە تارا دەییەك وازم لە مەشقکردن ھینا، لەناكاو
دیتم دۆراوم و نەم توانى وەكو پلەییەكى یانەى ئیسكەندەرییە بيمينمەوہ بۆیە
كشامەوہ بۆ پلەى دووہم، توشى دارووخواوى بووم !!! تاقەتى خواردنى
خۆراكم نەما، ھیچ شتیك بەلامەوہ گرنگ نەبوو، زۆر دەگریام، ھەمیشە
ھەلدەچووم وتا دەنات ھاوړیكانم لیم دوور دەكەوتنەوہ، تەنانەت جاریکیان
محمد حدیدی راھینەرم ھاتە سەردانم، كەسیكى كەلگەت و بەھیزبوو سەرى
گرتم و ھەلى لەرزاندەم، پىی گوتم: بۆچى وات لى بەسەر ھاتوود؟ ئایا
وادەزانیت وەرزش تەنھا بردنەوہیە؟ دواتر لەنیوچاوانى پروانى و پىی گوتم:

له چاوانم بپروانه، لیم پروانی به چاوی پرله فرمیسکه وه، پیی گووتم: ئایا ده زانی
 بوچی ئەم هه موو ماوه یه تو سهرکه وتوو ده بوویت و ئیستاش ژیرکه وتوو دۆراو
 ؟ نه هیشت وه لام بده مه وه و بهرده وام بوو له قسه کردن و گووتی: چونکه تو
 تینوی سهرکه وتن بوویت، هه موو هه ولیکی خۆت بوئه مه ده خسته گهر و پوژانه
 شهش کاتر میز رایننت ده کرد، به لام دواتر تووشی لووت به رزی بوویت و
 گرنگی دانت له پاله وان بوونه وه گۆرا بۆکه سیك که پیشتر نه م ده ناسی و
 ناشنای نه بووم، که سیك که زور لووت به رز بوو که سیك بپروای نه بوو هه رگیز
 بدۆریت، بویه ده ستت دایه هاو پیه تی جگهره کی شه ران و گالته جارن و خۆت
 به و شتانه وه خه ریک ده کرد که هیچ مانایه کیان نه بوو، بویه به ره به ره گۆرایت و
 له سهرکه وتنه وه به ره و شکست دابه زیت، سه رباری ئه وه ی له یه که م پاله وانیتیدا
 نه دۆرایت و سهرکه وتیت بو خوولی کو تایی به لام هه ردۆرایت !!! جاریکی دیکه
 کاپتن هه دیدی رای وه شاندم و پیی گووتم: ئه ی ئیبراهیم ئه وه ی لیمان
 رووده نات به رنه نجامی کاره کانی خو مانه که چی لۆمه ی خه لکی دی ده که یین !!
 دواتر لیی پرسیم: ده ته ویت بییت به پاله وانیکی راسته قینه؟ گووتم: به لی
 کاپتن ده مه ویت، به شیوه ی فه رمان پیی گووتم: که واته ببه وه به و ئیبراهیمه ی
 که ده مناسی و راهینانم پیده کرد، ئیبراهیمی تینوو بو سهرکه وتن و پیشکه وتن،
 ئیبراهیمیك برسی بردنه وه بییت، سوبحه ی به یانی کارژیر پینجی سه رله به یانی
 ده مه ییت یه ک میل له سه ر لمی که نار ده ریاکه پیکه وه رابکه یین. به راستی هه رواش
 بوو، به جۆش و خرۆشه وه مه شقم ده کرد و و کاپتن هه دیدی هانی ده دام
 بوئه وه ی سوود له و دۆراندنه م وه ربگرم وه کو هیز به خشیك به ره و سهرکه وتن
 به کاری به یزم، بیگومان توانیم سهرکه وتنی زور به ده دست بینم، بووم به پاله وان
 یانه ی ئه نلی کراوه و دواتر پاله وان ی جزیره و هولیوید و مه عادی و سویس و
 بوپسه عید و دواتر پاله وان ی ئه سکه نده رییه ی کراوه و دوا جاریش بروم به
 پاله وان ی میسر.

"ئه وه ی ئیستاکه له ژیانته ده یبیینیت جگه له کاردانه وه ی کرده کانی"

پاڤردووت هيچى تر نيينه، نه وهشى له داها تودا نه نجامى ددهيت تهنه
كار دانه وهى كاره كانى ئيستاته"

له بېرم نه كرد چيم لي به سهرهات نه وهى ليم به سهرم هات
دوره نجامى كارو كرده وه كانم بوون نهك پوزگار و بارودوخ

ئيستاش وهره باليت بېرسم:

له م كاته دا به دهست هيچ كيشه يه كه وه دهنالينيت؟ نه گدر به لى يد، نايه
بېروات وايه نه م كيشه يهت نه نجامى كرداره كانى پاڤردووته يان يان بارودوخ و
پوزگار؟ وه لامدانه وهى تو رادهى ژيريتيت پيشان ده دات له به رامبهر كيشه كاندا
له وهى نايه خوت چاره كارى كيشه كانى خوتى يان نه وانى ديكه ش ناچار و
كه مه ندكيشى كيشه كهت ده كه يت و هه موو شتيك له نه ستوى خوت لا ده به يت؟
نه گدر له و جوړه كه سانه يت كه ره خنه ده گريت و هه موو شتيك له نه ستوى خوت
لا ده به يت بيگومان به لاواز و دوړاو ده بيت !! نه گدر ده ته و يت به راستى
گوړانكار ييه كى نه رييى به خوته وه ببينيت نه وا واز بينه له لومه و ره خنه كردن و
مل شكندنى نه وانى تر، بويه هه ر ئيستا هه سته و بېرؤ پاندان و په ريه ك بينه و
شويى نه م هه نكاوانه بكه وه:

۱- بار: به ديارى كراوى نه و باره ده ست نيشان بكه كه به ده ستيه وه
ده نالينيت، به ديارى كراوى بدوى و دوور بكه وه له گشتاندى.

۲- بېرؤكه: نه و بېرؤكانه بنوسه وه كه له ميشكتدان له وكاته ي باره كهت
ده نوسيته وه، نه و شتانه بنوسه وه كه له هه ناوى خوتدا ده بيبستيت.

۳- هه سته كان: نه و هه ستانه بنوسه وه كه هه سته پيدد كه يت له گه ل شويى
هه سته كردنه كه دا.

۴- رهفتار: نه و رهفتاره بنوسه وه كه گرتوته ته بهر به هوى نه م كيشه يه وه.

۵- دوره نجام: نه و نه نجامانه بنوسه وه كه به هوى رهفتاره كه ته وه به ده ست

هينا وه.

۶- رابردوو: بیرله رابردووت بکهرهوه و بیربکهره بزانه چیت کردوو بهوهی گه‌یشتویته بهم باره‌ی نیستات.

۸- به‌رپرسیاریتی: به‌رپرسیاریتی ته‌واو له‌ئه‌ستۆبگره و مه‌هیله به‌رپرسیاریتی کاره‌کانت بخه‌یته ئه‌ستۆی ئه‌وانی دیکه و لو‌مه و ره‌خنه‌ی که‌سی دی نه‌که.

۹- کار: نیستا نه‌ک سبه‌ی ئه‌وه‌ی پیویستی به‌گو‌پان هه‌یه بیگو‌ره و مه‌هیله لووت به‌رزیت وه‌کو له‌مپه‌ری پیش خو‌گو‌رینت بوه‌ستییته‌وه.

۱۰- پابه‌ندی: پابه‌ندبه به‌کار و چاره‌سه‌ره‌کانه‌وه بارودوخ و کی‌شه‌کان هه‌رچیه‌ک بن.

۱۱- هه‌له‌سه‌نگاندن و نه‌رم و نیانی: کاره‌کانت هه‌له‌سه‌نگینه و لییانه‌وه فی‌ربه و ئه‌وه‌ی پیویستی به‌ری‌ککردنه‌وه هه‌یه ری‌کی که‌ره‌وه، نه‌رم و نیان به‌ تاوه‌کو ده‌گه‌یت به‌ئامانجه‌که‌ت.

۱۲- به‌ته‌ولوته‌ی پشت به‌خوا به‌سته: سوپاسی خوابکه و باناوه‌کانی وێردی سه‌رزمانت بی‌ت و به‌گه‌ش‌بینه‌وه پی‌وه‌ی په‌یوه‌ست به‌ و دل‌نیابه له‌وه‌ی له‌گه‌ل تو‌یه و پاداشتی چاکه‌کاران و ون ناکات.

دل‌نیابه له‌وه‌ی هه‌موو ئه‌وشتانه‌ی نیستا لی‌مان پرووده‌دات ته‌نها کاردانه‌وه‌ی رابردوون و ئه‌وه‌ی له‌داها‌تووشدا پرووده‌دات ته‌نها کاردانه‌وه‌ی کاره‌کانی نیستامانه.

له‌رابردوووه‌ی فی‌ربه و بیگو‌ره بو‌شاره‌زایی و کارزانی، بیرو‌که و به‌ها‌کانت بو‌ئیستا ری‌ک بخه، بو‌ئه‌وه‌ی بتوانیت داها‌توویه‌کی ئه‌ریی و گه‌ش بوونیات بنییت - گه‌ر ویستی خوی له‌سه‌ر بی‌ت.

هه‌موو ساتیک وه‌ها بژی که‌ دوا ساتی ژیانته،

به‌خۆشه‌ویستی خواوه بژی - گه‌وره‌و به‌ده‌سته‌لات - به‌سروشتی ره‌وشت و ئاکاری په‌یامبه‌ر(د.خ)، به‌نه‌به‌ردی و زانسته‌وه بژی، به‌ کارکرده‌و پابه‌ندییه‌وه بژی، بژی به‌ ئارامگری و نه‌رمونیانی، بژی

به خوشه و یستی،

ریز له به های ژیان بگره.

ستراتیژی ته تی کار

پوژی یه که م :

هه سکردن و کاری نیو خوئی

۱- په نده که بخوینه وه و به باشی لئی تی بگه.

۲- نه و وانه یه ی لئی فیروویت به شیوازی تایبه تی خوت بینوسه وه
وانه که بریتیه له

.....
۳- نه و بریاره بنوسه وه که داوه ته

بریاره که بریتیه

..... له:
۴- نه و کاره بنوسه وه که نه مپو نه نجامی ده دهیت

کاره که بریتیه

..... له:
۵- به شیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

(۴ ژماره ی هه ناسه وه هرگرتنه، ۲ هیشتنه وه ی ئوکسجینه، ۸ ژماره ی دانه وه ی هه وای هه ناوته بو دهره وه). تاوه کو هه ناسه دانه وه ته له هه ناسه وه هرگرتن زیده تربیت نه وای زیاتر هه ست به هه سانه وه ی جهسته ی ده که یته.

۶- چاوه کانت دا بجه و خوت له نیو نه و ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت به یاریده ی نه وه ی فیرو بویته نه نجامی بدهیت.

۷- وینه یه کی خوت بونیات بنی له وه ی تو به به کاره ی نانی وانه کان متمانیه ته و اوته به خوت هه یه، وینه که با لیووته نزیک و گه وره بیت و هه ست به هیزه که ی بکه و له هه ناویدا سی جار هه ناسه بده تانه و ده مه ی ده بینیت له سه رووی خوت

و دەوروبەرتدا ھەندەقولییت.

۸- ئەم ئاماژانە سى جار دووبارە بکەرەو:

((من لەخۆم دانیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر لەخۆت بکەرەو بەوشیۆیەییە لە: ھاوودا ھەمان کیشیت دووچار دەبیتهو، ببینە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەكەم بنوسەو ھەرئیستا جیبەجی بکە....

لەدواوەی خۆت مەروانە، مەھیڵە هیچ شتیک لە ئەنجامدانی کارەكەت دوورت

بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو میهرەبان - دانیابە لەم گووتەییە

خوا: ﴿ئەوہی کاری چاکە بکات پاداشتەكەى وون ناکەین﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپۆ چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ کردووہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپۆ ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپۆ ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپۆ ئەنجام داوہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

۴) چاكسازى:

پاش خه ملاندنى نه وهى نه نجامت داوه، نه وهى به شياوى ده زانیت چاكسازى

تیدا نه نجامی بده :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازى، خوت ببينه وه له وهى ستراتيزیه تی خوت به كارده هیئیت و له وده مه شدا تو به ته واوتی هاوسه نگیٹ. سهیری پشته وهت مه كه، مه هیله هیچ كهس و شتیك له نامانجی كاره كهت به دوورت بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - خوی تاك و ته نها - دلنیا به لهم گووته یه ی خوا: ﴿ پاداشتی چاكه كارن وون ناكه یین ﴾.

" ژیانمان سه رقلکردووه به ناكوكی ناپیویست،

چونكه ئاوه زمان پره له بیروكه ی ناپیویست،

هه ربویه به ژیانکی بیمانا ده ژین،

له راستیدا... ناپیویسته ! "

" ژيانمان سەرقلکردوو به ناکوکی ناپیویست،
چونکه ئاوه زمان پره له بیروکهی ناپیویست،
هه ربویه به ژیانیکی بیمانا دهژین،
له راستیدا.... ناپیویسته ! "

پوویداوه که رهفتاریکت نواندییت و دواتر لئی په شیمان بییت؟
پوویداوه له گهل که سیکدا ناکوک بییت له سهر شتیکی ناسایی به کاردانه وهیهک
که له راستیدا نهوهی پیویست نه بووه، که دهتوانرا پیش لهوهی باره که بهم
شیویهیهی لیبییت له ریگهی دانیشتن و گفتوگو کردنهوه چاره سهرت کردبا؟
دهگونجییت ژن و میردیك له سهر شتیکی پووچ کیشه بوخویان دروست بکهن و
به رهو کاریکی وها بیان بات که ههردوولایان په ژیوان بن.
دهگونجییت دووهاورپی له سهر شتیکی هیچ خویان به فهتاره تدا بدن و لیکت
دووربکه وه نهوه؟

دهگونجییت کارمه ندیک له گهل به ریوه به ره کهیدا ناکوک بییت و نامه ی دهست
له کارکیشانه وهی خوی پیش کهش بکات، به لام دوا ی ماوهیهک په شیمانی
دایبگرییت و ئاوات بخوازییت به وهی بهوشیویهیه رهفتاری نه کردایه و
کاره کهشی له دهست نه دایه؟

دهگونجییت باوکیك له سهر شتیکی پووچ له کورپه کهی بدات و برینداری بکات،
به لام دواتر په شیمانی دایبگرییت، که ده ره نه نجامه کهی نازارچه شتنی
ههردووکیانه به دریزایی ژیان؟

*له کاتر میز حهوتی سه ره له ئیواره عهلی له سه ره کاره که ی گه پرایه وه که بهر یوه بهری گشتی کۆمپانیایه کی نیوده وه له تی ئۆتۆمبیل بوو، نهو پۆژه ی پرپوو له کیشه و بههۆیه وه نهیتوانی بوو ژماره یه کی زۆری ئۆتۆمبیل بفرۆشیت، له مالدای بینی مهنی چاوه پروانی تی و توپه یه لی لای له وه ی له کاتی خۆیدا نه گه پراوه ته وه، بۆیه عه لیش به توپه ییه وه نهو شه وه له مال پۆشته دهر وه و له مالی براهیدا نوست، به لام مهنی به گریان و ناله وه جهره سی بو بابی کرد بۆنه وه ی بیباته وه و له عه لی جیای بکاته وه، چونکه عه لی که سیکی نابهر پر سیاره و هیچ گرنگیه کی پینادات و پینداویستیه کانی بۆدایین ناکات وه کو میردیک !! باوکی به خیرایی هاته لای که که ی و هه ولی هیور کردنه وه ی کیژه که ی دها، به لام نهو ههر سووربوو له سه ره نهو داواکارییه ی بۆیه باوکیشی به ناچار ی تیلی بۆعه لی کرد و داواکارییه که ی مهنی پیراگه یاند، عه لیش به توپه ییه وه مهنی ته لاق دا و کار له کار ته رازا !!

پاش ههفته یه که به سه ره لیک جیابوونه وه که دا مهنی په یوه ندی به عه لیه وه کرد و پینی گووت: له هه موو که س و شتیکی تر تۆم زیاتر خۆشتر ده ویت، گهر بکریت ده مه ویت جاریکی تر بگه پیمه وه لات و وه کو جار ان به خۆشیه وه بزین، به لام عه لی تائه و کاته ش توپه ییه که ی دانه مرکا بووه و چه په سابوو بۆیه داواکارییه که ی رته کرده وه - سه رباری نه وه ی زۆریشی خۆش ده ویست - چونکه شتیکی له هه ناویدا تیک شکی نرابوو، به تیکشکاندنیک خراپ، بۆیه به ته واوی نهو ژن و میرده له سه ره شتیکی پووچ لیکدی جوو دا بوونه وه و هه ریه که یان ئاراسته یه کی دژه نهوی دی هه لبرژارد سه رباری نهو هه موو خۆشه ویستیه ی له نیوانیشیاندا هه بوو.

* نه جوه که له ناوه راستی سییه کاندای بوو خه مه کانی خۆی لای هیامی خوشکه گه وره ی هه لده رشت و به کوول ده گریا بو به دبه ختی خۆی له وه ی میرده که ی گرنگی پینادات و وای هه ست ده کرد غیانه تی لیکردوه، گله ی له ئیشه سه خته که ی له سی منداله هارو هاجه که ی ده کرد! هیام نیو کاتر میز گویتی بو خوشکه که ی رادیراو دواتر پینی گووت: " سوپاسی خواوه ندمان بکه له وه ی

میردت ههیه مندالی پیبەخشیویت خاوهن ئیش و کاری تایبەتی خۆتیت،
هەرچیهکت ههیه سکالای لیدهکەیت، ئه‌ری تو کویریت ؟ نه‌جوه به وه‌لامه‌که‌ی
هیام چه‌په‌سا بۆیه به‌توره‌ییه‌وه وه‌لامی دایه‌وه‌و گووتی: " من ده‌زانم تو ئیره‌ییم
پیده‌به‌یت، من زۆر هه‌له‌بووم له‌وه‌ی وام ده‌زانی به‌شداری خه‌م و ناسۆریه‌کانم
ده‌بیت، له‌م رۆ به‌دواوه نام بینیته‌وه‌وچیتر تو خوشکی من نیت"، هیام هه‌ولێ دا
هیوری بکاته‌وه به‌لام نه‌جوه له‌ماله‌که‌ی به‌توره‌ییه‌وه پوخته‌وه‌وه، ئه‌و
دووخووشکه بۆماوه‌ی زیاتر له‌یه‌ک سال قسه‌یان به‌یه‌که‌وه نه‌کرد له‌سه‌ر بابەتیک
که ده‌توانرا به‌بی کیشه و به‌خۆشه‌ویستی و داناییه‌وه چاره‌بکریت.

* جارێکیان تاکسیه‌کم گرت ئازه‌وه‌ره‌که‌ی زۆر توپه‌بوو، گازنده‌ی هه‌موو
شتیکێ ده‌کرد، له‌ناکاو ئۆتۆمبیلێک به‌خیرایی به‌لایدا تییه‌ری و خه‌ریک بوو
پیدا بکیشیت به‌لام سه‌لامه‌ت بووین و ده‌توانرا بابەتکه به‌م شیوه‌یه‌ کوتایی
پیبه‌ئیریت، به‌لام به‌خیرایی شوینی ئه‌و ئۆتۆمبیله‌که‌ی دی که‌وت بۆئه‌وه‌ی
ئه‌ده‌بی پیبەخشییت بیگومان هه‌ردوولا بووبه‌ شه‌ریان، پولیس هات و پراکیشی
دادگاگران !! .

ده‌بینیت چی رووده‌دات ؟

ده‌بینیت چون ژیا‌نمان پره‌ له‌ نا‌کوکی و مل‌لانی له‌گه‌ل ئه‌و خه‌ل‌کانه‌ی
دگه‌لیان ده‌ژین یان ئه‌وانه‌ی کاریان له‌گه‌لدا ده‌که‌ین یان ته‌نانه‌ته ئه‌وانه‌ی
چاومان پیا‌ن ده‌که‌ویت له‌سه‌ر ری‌گا و نایان ناسین ؟

" ژيانمان سەرقلکردوو به ناکۆکی ناپیویست،
چونکه ئاوهمان پره له بیروکهی ناپیویست،
هه‌ربۆیه به ژیانیکه بیمانا ده‌ژین،
له‌راستیدا... ناپیویسته ! "

ده‌بینیت هه‌ندیک خه‌ک زۆریک له‌و بیروکه خراپانه‌یان هه‌نگرتوو که
له‌رابردوودا تییدا ژیاون و کاریگه‌ری خراپی کردۆته سهر ده‌روونیان، ته‌نانه‌ت
ته‌ندروس‌تیشیانی تیکداوه، هه‌میشه له‌نوی بوونه‌وه‌دایه وه‌کو ئه‌وه‌ی ئیستا
تییدا ژیاویتن، هه‌ست به‌ دا‌رووخاوییه‌کی نه‌رینی قول ده‌کات و به‌ژیانیکه پرله
غه‌م و ماندوویه‌تیه‌وه ده‌ژیت به‌هه‌مان ئه‌و شیوه ژیانه‌ی که پیشتەر تییدا ژیاوه،
هیچ شتی‌ک له‌رابردوو فی‌رنه‌بووه به‌لکو دایکردوون له‌میشک و ئاوهمه‌یدا و
ئیستاش له‌رابردوودا ده‌ژیت.

هه‌ندیک خه‌ک وازناهی‌نن له‌بیرکردنه‌وه له‌هه‌ندیک شتی خراپ و نه‌رینی و
له‌گه‌ل خۆیدا بیروکه گه‌لیکی زۆری نه‌رینی را‌بردووی له‌یادگه‌یدا داده‌کات، یان
بیر له‌هه‌ندیک شتی واده‌کاته‌وه که پرویان نه‌داوه و خۆی پیوه‌سه‌رقال ده‌کات و
میشکی پیوه‌ی هیلاک و ماندوو ده‌کات !!!.

باشه‌ بۆده‌بی‌ت ئه‌م هه‌موو بیروکه خراپانه‌ لای خۆمان دابکه‌ین و میشک و
ئاوه‌زمانی پیوه‌ ماندووبکه‌ین؟! له‌کاتی‌کدا ئه‌م شیوازی بیرکردنه‌وانه‌ جگه
له‌زیان قازانجیکه‌ دیکه‌ی نییه‌، توشی نه‌خۆشی ده‌روونی و جه‌سته‌ییان
ده‌کاته‌وه ئه‌مه‌ش لای خۆیه‌وه کارده‌کاته‌ سهر قۆناغه‌کانی ژيانمان، باشه‌ بۆ؟
ئیستاش له‌ده‌وروبه‌رت بنوا‌ره و ژیان‌ت بی‌وه.

كيشهت ههيه ؟ چى يه ؟

چۆن بىرى لىدهكه يتهوه و چارهى دهكەيت؟

ئايا ئەم كيشانەى ئىستا كاريگەرى ههيه لەسەر ژيانت ؟

بىگومان رەلامەكە بەلى يە، چونكە ژيان پەرە لە تەنگەژە و كيشەى

دوانەهاتوو، تەنانەت تاوهكو دواساتى ژيانيشمان كيشەمان دەبىت، بەلام

بەهيىنى بىر : كەوهو لەخۆت بىر ە :

ئايا ئەم كيشانە شايەنى بەكارمىنانى ئەم هەسوو توانا ووزانەيه ؟

ئەم كيشانە لەكوپوه سەرچاوهيان گرتوو ؟ لەپاڤردوو يان داهااتوو؟

ئايا لەپاستيدا بوونىكى ههيه ؟ باش بىرېكەوه بىرۆكەى شياو وەلامى

گونجاوت دەست دەكەويت، بەجۆرىك دەتوانيت بەئاسانى بەسەر ئەم دوژمنەتدا

سەربكەويت، ئەمەش ئەو دەمەم بىردەخاتەوه كە سەرقالى خویندىنى فەلسەفەى

چىنى بووم، چىرۆكىكم خویندەوه كە ناوئيشانەكەى برىتى بوو لە: " لەگەل

دوژمنىكدا مەجەنگى كە بوونىكى نەبىت "

چىرۆكەكە دەلىت: شىرىك هەبوو بۆماوهى چەند پۆژىك نانى نەخواردبوو،

لەسەر كەنارى پووبارەكە وەستا بوو، نەيدەزانى بپەرپتەوه بۆئەوبەرى پووبارە

يان لەم بەر لەبرسىتيدا بمرىت، شىرەكە هىچى لەبارەى مەلەكردنەوه نەدەزانى،

لە پووبارەكەى دەروانى واى هەست دەكرد كە ئەوه ئەمە ناھىلىت بپەرپتەوه

بۆئەو دىوى تر، بۆيه شىرەكە بپارىيدا بەهەموو هيزىكەوه پەلامارى پووبارەكە

بدات، بۆيه كەوتە نيو پووبارەكەوه و وەخت بوو بخنكىت، هيرشىكى زۆرى

كردە سەر پووبارەكە بەلام هەموو جارىك تەنها دەكەوتە نيو ئاوهكەوهو

بەخىرايى پاي دەكردەوه دەرەوه.

شىرەكە ماندووبوو، دانىشت و بەنەرەى تورپەوه لە پووبارەكەى دەروانى

بەلام هىچ چارهسەرىكى نەدەبينى، بۆيه چوووه كۆشى خەمەوه و بىدەنگ

دانىشت، لەويدا گوئىبىستى دەنگىك بوو لەناوهپراستى ئاوهكەوه پىنى دەگوت:

" لەگەل دوژمنىكدا مەجەنگى كە بوونىكى نەبىت"، شىرەكە لەچاوكى

دەنگەكەى پوانى و پىنى گوت: " ئەوه كى يە قسە دەكات؟" دەنگەكە وەلامى

دایه وه و گووتی: " من پرووباره کهم که ده ته ویت هی رشی بکه یته وه سهر " من پرووبارم وهك چون تو شیریت، په لاماردانی من هیچ سو دیکت پینا گه یه نیت، چونکه تو له گه ل دووژمنیکدا ده جهنگیت که له راستیدا بوونیکى نییه.

شیره که به بی دهنگی دانیشیت و له ناوه که ی ده پروانی دیتی پارچه داریکى گه وره ناوه که هینا و له نزیکیه وه وه ستایه وه بویه نه ویش سهر نه و پارچه یه که وت له پرووباره که په رییه وه و، له و بهری پرووباره که وه له ناوه که ی ده پروانی، گوئی بیستی دهنگی پرووباره که بووه: " نه ی شیر نیستا چونى ده بینیت نایا به راستی دووژمنیکى راسته قینه ت هه بوو یان ته راویلکه یه کی می شکی خوت بوو؟ " شیر که ش پیکه نی و سوپاسی پرووباره که ی کرد و داوای لیبور دنی لی کرد بوئه و ره فتاره هه له شه ییه ی که نواند بووی، ریگه ی خوی گرته بهر و به دووی خورا کدا ده گه را و، په ندیکى یاد گرتبوو نه ویش: " له گه ل دووژمنیکدا مه جهنگى که بوونیکى نه بییت "

بالیت بپرسم :

نه و کی شه یه ی نیستا تییدایت، سهر چاوه که ی رابردووه؟ یان داهاتوو؟

چون ره فتاری وه گه ل ده که ییت؟ بیرى لیده که یته وه وه هه ست به نازار و خه م و توره بون ده که ییت؟ یان هه ست به دانایى و لیها تووی و هیزبه خشى ده که ییت؟ چونکه نه و شیوازهی تو بو بیر کردنه وه له کی شه که به کارى دینیت کاریگه رییه کی گه وره ی ده بییت له سهر ریپره وی ژیان و ته ندروستی و هه موو بارودوخیکت !!

گاندی ده لییت:

" نه و می شکه ی فیرى چونیتی به جی هیشتنى توپری و خه م و په ژاره ده بییت، ده توانیت چاره ی هه موو کی شه یه کی ژیان بکات باتوندی هه کی هه رچه نده بییت، به مه ش ده گه ریته وه بوبارى ناسایى و هیمنى و دلخوش ده بییت "

هه ربویه له م پوه کاتیک پرووبه پروو یان بیر له کی شه یه که ده که یته وه نه م هه نگاوانه له پیش چا و بگره :

۱- تیبینی کی شه که بکه و بزانه چونى بیر لیده که یته وه.

۲- ههسته کانتی لیدامالە، لئی پروانه وهکو ئه وهی له دوره وه له سه ره
شاشه یه کی گه وه ده یبیینیت.

۳- به قولی هه ناسه بده و له گه ل هه موو هه ناسه دانه وه یه کدا سی جار بلی:
سو پاس بو خوا.

۴- بیر له په ندیکی بالابکه ره وه که له پرنگه یه وه بتوانیت کار بکه یته سه ره
که مکردنه وهی لایه نه نه رینیه کانی خه می ئاریشه کانی ژیانته.

۵- به پرسیاریتی ته واو هه لبگره و بیر له چاره سه ری دهره کی مه که ره وه،
به لکو له دهر وون و خوودی خو ته وه ده ست پیبکه و گو پانکاری ئه رینی بنا فرینه
به ئاراسته ی سه رکه وتن، ئه وهی ئه نجامی ده ده یته هه لی بسه نگی نه و لی وهی
فی ربه و هیزی لی وه رگره.

۶- کیشه که و چاره سه ره و ئه نجامه کان بنوسه وه بو ئه وهی وه کو سه رچا وه یه ک
له گه لتدا بیته له و کاته ی دوو چاری کیشه یه کی دی ده بیته وه بتوانیت به م شی وه یه
به سه ریدا زالبیت.

سو پاسی خوا وه ند بکه - خوی تاک و به ته نها - مانا به ژیانته ببه خشه،
هه سه ته کانت به هیز بکه و به ها به ره فتاره کانت بده. هزم سه رقالی بیرو که ی پووچ
مه به، بو ئه وهی به ژیانکی ناپیویسته وه نه ژیت، له گه ل ئه و دوو ژمنیکیشدا
مه جه نکه که بوونیکه نه بیته.

هه موو ساتیک وه ها بژی که دوا ساتی ژیانته،
به خوشه ویستی خوا وه بژی - گه وه و بده سه ته لات - به سه روشتی
ره وشت و ئاکاری په یام به ر (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به
کار کرده و پا به ندییه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی
به خوشه ویستی،

ستراتیژییهتی کار

پۆزی یهکه م :

ههستکردن و کاری نیوخۆیی

۱- پهندهکه بخوینهوهو بهباشی لیی تیپگه.

۲- ئەو وانیهی لیی فیرووویت به شیوازی تایبهتی خۆت بینوسهوه
وانهکه بریتیه له

۳- ئەو بریاره بنوسهوه که داوته

بریارهکه بریتیه

له: .....

۴- ئەو کاره بنوسهوه که ئه مپۆ ئه نجامی دهدهیت

کارهکه بریتیه

له: .....

۵- بهشیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

(۴ ژمارهی هه ناسه وه رگرتنه، ۲ هیشتنه وهی ئوکسجینه، ۸ ژمارهی دانه وهی

هه وای هه ناوته بۆده ره وه). تاوه کو هه ناسه دانه وهت له هه ناسه وه رگرتن

زیده تربییت ئەوا زیاتر هه ست به هه سانه وهی جهستهی ده که ییت.

۶- چاوه کانت دابخه و خۆت له نیو ئەو ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت

به یاریدهی ئهوهی فییری بوویت ئهنجامی بدهیت.

۷- وینهیهکی خۆت بونیات بنی لهوهی تو به بهکارهینانی وانهکان متمانهی ته واوت به خۆت ههیه، وینهکه با لیوت نزیك وگه وره بییت و ههست به هیزه که ی بکه و له هه ناویدا سی جار هه ناسه بده تائه و دهمه ی ده بینیت له سه رووی خۆت و ده وره برتدا هه لده قولیت.

۸- ئه م ئاماژانه سی جار دووباره بکه ره وه:

((من له خۆم دلنیام، من ته واو هاوسه نگم، سوپاس بوخوا))

۹- چاره کانت بکه ره وه

۱۰- تاقیکردنه وه:

بیر له خۆت بکه ره وهی به وشیه وهی له داها تودا هه مان کیشه ت دووچار ده بیته وه، ببینه چون ههسته کانت یارمه تی دهرت ده بن بو زالبوون به سه ریدا.

ههنگاوی یه که م بنوسه وهو هه ر ئیستا جیبه جی بی که ....

له دواوهی خۆت مه روانه، مه هیله هیه شتیك له ئه نجامدانی کاره که ت دوورت بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - گه وره و میهره بان - دلنیابه له م گووته یه ی خوا: ﴿ ئه وهی کاری چاکه بکات پاداشته که ی وون ناکه یین ﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہم بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپرو ئەنجام داوہ بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خەملاندنی ئەوہی ئەنجامت داوہ، ئەوہی بەشیاووی دەزانیت چاکسازی

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىيى، خۆت بىيىنەوۈ لەوۋى ستراتىژىيەتى خۆت بەكار دەھىنيت و لەو دەمەشدا تۆ بەتەواوتى ھاوسەنگىت. سەيرى پىشتەوۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەوۋە، پىشت بەخوۋا بېستە - خوۋى تاك و تەنھا - دۇنيا بە لەم گوۋتەيەى خوا: ﴿پاداشتى چاكەكارن وون ناكەين﴾.

" پەنگە ئەوۋى دەترسىن لەدەستى بدهين لەدەستى بدهين "

"رەنگە ئەوھى دەترسىن لە دەستى بەھىن لە دەستى بەھىن"

ئاي دەگونجىت كەسىك بترسىت لە لە دەستدانى شتىك يان كەسىك ترسەكەى
واى لىبكات لە دەستى بدات ؟

ئاي دەگونجىت ئافرەتىك تارادەى شىتى مىردەكەى خوش بویت و غىرەى
لىبگرىت و بترسىت لە دەستى بدات، كەچى لە دەستى بدات ؟

ئاي دەگونجىت پياويك ژنەكەى خوشبویت و لەترسى ئەوھى لە دەستى
نەدات نەھىلىت بروت دەرەوھە يان بخوینىت و دەرۋونى بشكىنىت، بەم كارانەى
متمانەى خۇى لە دەست بدات و ئەو دەمەى ژنەكەى پووى كرده ماله باوانى نىتر
داواى جىابوونەوھە لەمىردەكەى بكات ؟

ئاي دەگونجىت دايكىك كۆرەكەى زۆر خوش بویت و نەھىلىت بەشدارى
زۆرچالاكى بكات بەمەش متمانەى خۇى لاي كۆرەكەى لە دەست بدات، بۇيە ئەو
كۆرەش لە مالهوھە تۆرە دەبىت و دووچارى خەمۇكى دەبىتەوھە لە ژوورەكەى
دەرناچىتە دەرەوھە تائەو پۆژەى دايكى توشى شوكى دەبىت لەوھى كۆرەكەى
پىي دەلىت : زۆرم پق لىتە ؟

ئاي دەگونجىت كەسىك يەكىكى تاسەر ئىسقان خوش بویت و زىدەرپۇ گرنكى
پىبدات و ھاوئەكەى بەمە بزانىت و بىھویت لىي دەر بازىت ؟

* ئەو دەمەى خەرىكى گەشت كردن بووم بە ھەموو ولاتە عەرەبىھەكاندا
لەيەكىك لەو ولاتانەدا پياويكى شەست سالە ھاتە نىكەمەوھەو پراوئىژى لەگەلدا
بەستم دەستى دايە گريان، منىش ھەولمدا ھىمنى بكەمەوھەو داوام لىكرد بۆم
بگىرپتەوھە و بزائم ئەم ھەموو گريانە بۆچى ؟ ئەى ئەم ھەموو ھەستە نەرىنىيە
قولانەى لەپاي چى ؟ وەلامى دامەوھە و پىي گووتم : نىكەى بىست سالە
ھاوسەرگىرىم كردوھەو ژنەكەم بۆماوھى سى سال مندالى نەبوو، ھەموو

رېئوشوئىنىكىمان گرتەبەر سەردانى ھەموو پزىشكىكى پىسپۇرى ناوخۇيى و دەرهوھى ولاتمان كرد، بەلام ھەمووى ئامازھى بەساغ و سەلامەتى خىزانەكەم دەکرد.

سى سالى دىكە چاوه پروانمان كرد وەخت بوو بگەينە بارى ليك جىابوونەوہ بەلام لەناكاو بينيمان خواوہند منداليكى پىبەخشىدەين و ناومان نا خالد، زور دلمان پىي خوش بوو، بو سالى داشاتوو كچىكى ترمان بوو ناومان نا حاجەر. گەرەيى تەنبا بوخوايە، ئىمە لەو دەترسايىن بەھەر ھۆكارىك بىت مندالەكانمان لەدەست بەدەين، بۇيە ھەموو رېئوشوئىنىكىمان دەگرتەبەر بو پاراستنيان.

پۇژگار تىپەرى و تەمەنى خالد بووبە شازدە سال و ھەميشە داواى دەکرد بەتەنھا جىي بەيلىن، نەيدەويست كەسى لەگەلدابىت و بەتەنھا ھاتوچووى دەکرد، چونكە لەپيش چاوى ھاورپىكانيدا ھەستى خەجالەت بوون دەکرد، بۇيە ئىمەش رىگەمان پيدا بەتەنھا لەگەل ئازھوەرەكەدا ھاتوچووى خوئىندنگە بكات. داواى لىدەكردين فىرى ليخورپىنى ئوتومبىلى بگەين، داواى ليخورپىنى ئرتومبىلەكەى من يان دايكى دەکرد بەلام ئىمە لەترسى ئەوھى دەعم نەكات رىگەمان پىنەدەدا، پۇژىكيان خالد دواكەوت لەگەرانەوھى لەخوئىندنگە ھەموو شوئىنىكى بوگەرەين بەلام ھىچمان دەست نەكەوت، بۇيە تەنھا دانىشتن و لەئەستو گرتنى غەمان بومايەوہ، لەكاترئىمىر دەى شەو پولىس زەنگى بولىدائىن و داواى ليكردين برؤين بو نەخوشخانەى گەرەي شارەكەمان، راستەوخو پۇشتىن و دىتمان خالد ئوتومبىلى دايكى بردوہو بەئوتومبىلىكى دىكەيدا كىشاوہو راستەخو مردوہو!! پياوہكە دەستى دايە بانگ و سەلاو ھات و ھاوار و گريان و دەيگوت: كورە تەنھاكەم لەدەستدا، خوشەويستى دللم لەدەستدا، تەمەنم لەدەستدا!! دواتر لەچاوانىم پروانى بەفرمىسكەوہ دەيگوت: زياتر لەخوم لىي دەترسام، تەنانەت دەترسام ھەواش ئازارى پىبگەيەنىت، دكتور دەترسام لەدەستى بەدم بەلام ئەوھى لىي دەترسام بووہراستى و كورەكەى بردمەوہ.

*سەلۈە مېردەكەى زۆر خۆش دەويست ھەموو شتىكى بۆدەكرد بۆئەوھى
پىيى قايىل بىت ھەمىشە دلخۆشى دەكرد، بەلام زۆر دلپىسى لىدەكرد و
نەيدەھىشت لەگەل ھەموو كەسىكدا بەئازادى قسەبكات، ئەمەش ترسى خىانەت
لىكردنى بۆپەيداكرد، بەتپپەربوونى كاتىكى زۆر و كەلەكە بوونى بىرۆكەى
نەرىنى خراب بەسەرىكتر لەئاوھز و ھزرىدا بەت، واوھتى بووہ خاوھنى ئەو
بروایەى كە مېردەكەى غىانەتى لىدەكات، ئەمەش بەھۆى دوورىيەوہ بوو لىيى،
پۆژىكىان سەلوہ پازى دلى خۆى بۆمېردەكەى ھەلپشت و مېردەكەى بە شىتى
لەقەلەم دا و پىيى گووت: تۆ خەرىكى ھەلۈەشانەوھى ھاوسەرگىرىيەكەمانى ئەگەر
وابروات ناچارم لىت جىابىمەوہ، بۆيە بەتورپەيىوہ مېردەكەى پۆشتە دەرەوہو
بۆماوھى سى پۆژ نەگەرايەوہ !! سەلوەش تىلى بۆكرد و پىيى گووت : زۆرم
خۆش دەوئت و تەنھا خۆشەويستىشە واى لىكردووم ئەم ھەستەت لەبەرامبەردا
دەرپرەم، زۆر داواى لىبوردنت لىدەكەم، مېردەكەى گەپرايەوہ مالەوہو تاوہكو يەك
ھەفتە بارودۆخەكە جىگىربوو، دووبارە سەلوہ دووچارى ھەمان بارى پىشوو
بوويەوہو دەستى دايەوہ گريان و گومان بردن و ژيانيان پىبوو لە كىشە و
نەھامەتى چاوەروان نەكراو، پۆژىكىان سەلوہ مېردەكەى تۆمەت باركرد بەوھى
وہكو ژنى مافى تەواوى خۆى پى نادات بۆيە لەگەل پىاوويك لە خىزانى
مېردەكەيدا باسەكەى دركاندا!! پىاووھەى بەم پەفتارەى شىت بوو لەمال پۆشتە
دەرەوہ و بىرىارى دا بەتەواوھتى لىيى دووربەكەوئتەوہ، بىگومان بەمالە باوانى
ھاوسەركەى گووت كە دەيەوئت لەكچەكەيان جوودا بىتەوہو دەستى لەدەستى
بىرازىت، بىگومان لىكىدى جىابوونەوہ. سەلوہ لەوہ دەترسا مېردەكەى لەدەست
بدات بۆيە بەبى ھۆشپەوہ دەجولايەوہو ئەوھش واى لىكرد بەپراستى مېردەكەى
لەدەست بدات.

" پەنگە ئەوھى دەترسىن لە دەستى بەدەين لە دەستى بەدەين "

* نادىھش زۆر دەترسا لەدوا سالى قوتابخانەيدا كۆنمەرەكانى نزم بىت و كۆلىجى پزىشكى وەرى نەگرىت، زياتر لە دە كاتر مېر لەشەو و پوژىكدا دەى خويىند، نەيدەزانى چى بكات تەنانەت شەوانەش بە دەم خەو دەو دەىخويىند و جارجارەش لەشیرىنى خەودا بەخەبەر دەھاتەو دەستى دەدايەو دەىخويىند، چونكە زۆر لەتاقىكردنەوەكان دەترسا، ئەوئەندە لەتاقىكردنەوەكان دەترسا بە گريانەو دەنوست. نادىھ بەردەوام بوو لەسەر ئەم بارەى تاوەكو توشى خەموكى بوو، بۆيە پەوانەى نەخوشخانەكرا، لەویدا بارەكەى زياتر خراپتر بوو، بەردەوام بوو لەگريان نانى نەدەخوارد و هیچ قسەى نەدەكرد، لەترسى ئەوھى نمرەى بەرز بە دەست نەھيىت تەنانەت قسەشى نەدەكرد، تواناي خويىندى نەما بوو، ھەركە لەكتىبى دەروانى توشى شوكى دەبوو. پوژى تاقىكردنەوە هات و لەترسا نەيدەتوانى بپروات بۆ بەشداری كردن بۆ ئەوھى لىي دەترسا بەسەريدا بىت بەسەريا هات و نەيتوانى تاقىكردنەوە ئەنجام بدات.

ئىستاش بالىت بپرسم:

دەگونجىت شتى واپووبدات؟ ھەرگىز توشى بارىكى لەم شىوہ بوويت؟ يان كەسيك دەناسيت وای لىبەسەرهاتىت؟
لەپراستيدا، ھەموو مروقيكى سەر ئەم زەمىنە بەيەكيك لەم ترسانەدا تىپەردەبىت، زۆر جار كەسيك دەترسىت شتىكى لىبەسەرهىت بۆيە گەر بەپراستىي و ژيرانەو ھەنگا و بنىت ئەوا دەتوانىت لەكارىگەريە خراپەكانى كەم بكاتەو و دەزانىت چۆن پەفتارى لەگەلدا دەكات، بەلام ئەگەر پەلەى كرد و پەشوكا و توشى بارىكى لەناوكاوى بوو، ئەوا بىگومان ئەوھى دەترسىت لە دەستى بدات لە دەستى دەدات.

چونكە ئەو دەمەى كەسيك لەپروودانى شتىك دەترسىت ئەوئەندە بىرى

لیده کاته وه وه کو چینیک له قولایی هه ناو و ناوهز و میشکیدا دهنیشیت و
بالده کیشیت به سهر هه موو بیروکه ئه رینه کانی دیکه دا و ناتوانیت ئه و
ئاسودهیی و خوش گوزهرانییه به دهست بینیت که دهیه ویت!! له بهر ئه وهی
جیهانی هه ناوی له خوگری دۆسیه کانی ناوهز و پاشینهی بیرکردنه وه کانی ئه قله
له به کارهینانی بو ئه زمونه کانی ژیان، بۆیه ئه وه دمه هی که سیک له شتیک
ده ترسیت ئامازه کان له هه ناویدا چرده بنه وه بۆیه هیمنی و ئارامی خوئی
له دهست دهدات و ناتوانیت ئه وه بیت که پیشتر ئامانجی بووه، بۆیه به ته واوه تی
توانای زالبوونی به سهر خویدا نامینیت و ئه و شتهش له دهست دهدات.

به لام ئایا ده گونجیت به راستی مروقه بگاته ئه م رادهیه؟ وه لامه که به پرونی
به لی!! ژنی دلپیس ههست به ئارامی و ئاسایشی ناکات و ده ترسیت له وهی
میرده که هی له دهست بدات و شهیتانیش خسه خشیک له نیو دلیدا بوئه مه
ده ئافرینیت و پری ده کات له رق و کینه و به شیوازیکی وه ها پهفتارده کات که
میرده که هی ناچارده کات خوئی لیی به دووربگریت و لیی جیابیته وه!!

ئه مه نمونه یه کی ئاسایی بوو له نمونه کانی ژیان، که هه میسه له نۆرینگه که م
له مۆنتریال یان له نوسینگه ی راویژنکاریم له قاهره ده مبینین.

که واته لی ره به دواوه زۆر وریابه و نه که ویته داوی ئه م ته پکانه ی ژیان وه،
نه که هی ریگه به ترسه کانت بدهیت زالبیت به سهر هه ناوتدا و دواتریش کردارو
دهروه تدا و ئه و شته ی ده ترسی له دهستی بدهیت به ناچاری و بیئاگاییه وه
له دهستی بدهیت.

ترس بکه به هاوړیی خووت و سوودی لیوه ربگره، به کاری بینه وه کو
پالنه ریکی به هیز بو گه شه و پیشکه وتن، لیودی فیربه به هیزترین وانه ی ژیان،
باشترین مامۆستای فیرکاری به دیهینانی ئامانجه کانت، هوکاره بو ژیان
به هیواو خه ونه کانت وه.

نیستاش نه مه چند ههنگاویکی گرنگی تایبه ته به ههلسوکه وتکردن له گهل
ترسدا :

- ۱- ههستکردن: نهو شته بنوسه وه که ده ترسییت له دهستی بدهیت له ژیانندا
و، داوای یارمهتی و فریادپرسی خواوی تاک و تهنها بکه.
- ۲- سی خال بنوسه، بوچی نهو شته بو تو گرنگه ؟
- ۳- نهو هوکاره بنوسه وه که ده ترسییت به هوپه وه له دهستی بدهیت.
- ۴- چونیتی و توانای رهفتارکردن له گهل نه م کیشانه دا بنوسه وه.
- ۵- نیستاش سیجار به قولی هه ناسه بده بوئه وهی ههست به نارامی بکهیت.
- ۶- چاوه کانت دابخه و خووت به سه قامگیری و سه رکه وتویی ببینه وه
هه رچهنده کیشه کان گه ورهش بن.

- ۷- نه م نیگایه سی جار دووباره بکه ره وه: " به پشتیوانی خوا- من بروای
ته واوم به خووم و دهروونم ههیه بو سه رکه وتن با کیشه کان هه رچیه کیش بن".
  - ۸- چاوه کانت بکه وه و نهو مه شقه سیجار دووباره بکه ره وه.
- له م پروه له ترسه وه فیربه، ماموستایه کی گه وره و دیارییه کی جوانکیله ی
خواوه نده و، باهه می شهش له بیرت بیته :

هه موو ساتیک وه ها بزئی که دوا ساتی ژیانته،

به خو شه ویستی خواوه بزئی - گه وره و به دهسته لات - به سروشتی
ره وشت و ئاکاری په یامبه ر (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بزئی، به
کارکرده و پابه ندییه وه بزئی، بزئی به نارامگری و نه رمونیانی، بزئی
به خو شه ویستی،

ریز له به های ژیان بگره.

۸- ئەم ئاماژانە سى جار دووبارە بىكەرەوہ:

((من لەخۆم دىنىام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەكانت بىكەرەوہ

۱۰- تاقىكردنەوہ:

بىر لەخۆت بىكەرەوہى بەوشىۆوہىەى لەداھاتوودا ھەمان كىشەت دووچار دەبىتەوہ، ببىنە چۆن ھەستەنت يارسەتى دەرت نەبن بۆ زالبوون بەسەرىدا.

ھەنگاوى يەكەم بنوسەوہو ھەرىئىستا جىبەجىئى بىكە....

لەدواوہى خۆت مەروانە، مەھىلە ھىچ شتىك لە ئەنجامدانى كارەكەت دوورت بختەوہ، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو مېھرەبان - دىنىابە لەم گووتەيەى خوا: ﴿ئەوہى كارى چاكە بكات پاداشتەكەى وون ناكەين﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپۆ چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ کردووہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپۆ ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپۆ ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپۆ ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەئەئەمپۆ ئەنجام داوہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خەملاڭدىنى ئەۋەي ئەنجامت داۋە، ئەۋەي بەشياۋى دەزانىت چاكسازىي

تېدا ئەنجامى بدە :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىي، خۆت بېينەۋە لەۋەي ستراتېژىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەۋدەمەشدا تۆ بەتەۋاۋتى ھاۋسەنگىت. سەيرى پىشتەۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەنامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەۋە، پىشت بەخۋا بېستە - خۋاى تاك و تەنھا - دۇنيا بە لەم گوۋتەيەي خۋا: ﴿پادا شتى چاكەكارن وون ناكەين﴾.

ئەۋكاتەي ئەۋانى دى سەرزەنشت دەكەين،

دەبېنە قوربانىيان،

بىانوۋ بۆ پەفتارەكانمان دېنېنەۋە،

بەشىكى خۇمان و

ساتىكى ژيانمانيان پىدە بەخشىن،

که رهنکه دواساتی ژيانمان بيټ "

ئەوکاتەى ئەوانى دى سەرزەنشەت دەكەين، دەبينە قوربانىيان، بيانوو بۆ
رەفتارەكانمان دىنينەو، بەشىكى خۇمان و ساتىكى ژيانمانيان پىدەبەخشين،
که رهنکه دواساتی ژيانمان بيټ "

کاتىک لۆمەى يەكىكى دى دەكەين سوودى چيمان پىدەگات؟
ئايا کاتىک لۆمەى کەسىک يان شتىک دەكەين بەئامانجەكانمان دەگەين؟
ئايا لۆمەکردنى کەسانى دى دەمانگەيەنپتە ئامانجەكانمان ؟
لۆمە و سەرزەنشەت کەسايەتيمان باشتر دەکات؟
لۆمەکردن يارمەتيمان دەکات بۆگەيشتن بە خوشگوزەرانى ؟
لۆمەکردن يارمەتيمان دەدات بۆزىياتر نزيك کەوتنەو لەخوای تاک و بىهاوتا و
هاوئل ؟

ساتىک لەگەلمدا بىر لەو لەمدانەوہى ئەم پرسارانە بکەرەو دەبينىت
و لەمەكانت هەمووى بەنەخىر دەبيټ !! لۆمەکردن هەرگىز شت يان بەرەمىكى
ئەرييمان پىنابەخشىت.

کەواتە بۆچى ئەم چەكە توانا سروشتى كورژە بەكاربينىن ؟ لەکاتىکدا خاوەنى
توانايەكى زۆرىن بۆ پيشکەوتن و گەشە بەلکو چارەكارى كيشەكانيشمانە،
کەچى ئىمە خۇمان لەم توانايەنەمان گىل و خەلەفاو دەكەين و كيشە لەگەل
خۇمان و ئەوانى دىكەشدا دەئافرىينىن ؟

باشە پالنهەرى سەرەكىمان چىيە بۆ لۆمە و تاوانبارکردنى کەسىک يان
هەرشتىكى دى؟

و لەمەكەش بەجوانى و بەروونى لەپىنج خالدا دەبيټ :
۱- چونکە ئىمە بىرومان وايە ئەوان سەرچاوەى خوشى و نەهامەتیهكانمان.

۲- پرومان وایه نهوان هۆکاری نهو کیشانهن که ئیمه تییداین.

۳- دهگه پئینهوه بۆشیوازه کۆنهکانی پابردوو و نهوده مهی که دوو چاری کیشهیهک ده بووینهوه لۆمه کاریمان به کارهیناوه.

۴- بۆراکردن لهو کارهی نهنجامان داوه.

۵- بۆ پاراستنی خودی خۆمان له پروبه پروو بوونهوهی راستیهکاندا.

نهنجامه کهش ئافرانندی چیرۆکیکه بهناوی " چیرۆکی نازار "

ئهی چیرۆکی نازار چییه ؟

نهو جوړه چیرۆکهیه کهسیک به پشت بهستن به باروردوخ و نهزموونیکی نه رینی که پییدا تیپه پریوه و تییدا ژیاوه له ئیش و نازار و نارپه هتی و کیشهی دهروونی دهیخولقینیت و، چاره کاری هه موو نهو برینانه شی تهنها به دروستکردنی چیرۆکیک ده بینیت که بتوانیت لای هه مووان بیگی پریتهوه و باره کهی سه رسانی خوی پیکه م بکاتهوه و بیانوو بۆشکستهکانی بینیتهوه جا له هه ر پرویه کهوه بیت !!!.

نهنجامه کهشی ههستکردنه به نازاریک وهکو نهوهی ئیستا که لیت پرویدابیت !! هه موو جاریک که دهیگی پریتهوه چه ندین باس و به سه ر هاتی دی بۆ زیده بار دهکات، بۆ نهوهی به هیزتر و قایل کارتربیت و نهوانی دی به خیرایی بروای پیبکهن، بیگومان نهوهی له سه ر زوبانی ده ری ده پریت وشه ی سلین و کاریگه ری خراپیان ده بیت له سه ر ده ورو به ر جگه له کاریگه ریه زور خراپهکانی له سه ر هه ناوو شیوازی بیرکردنهوهی مروژ.

چۆن ده زانیت تۆ " چیرۆکی به نازار " به کار دینیت ؟

ئهوکاتهی چیرۆکیکت بۆ خۆت یان نهوانی دی گیپرایهوه و ههستت به توربوون و خه مباربوون کرد نهوا بزانه تۆ چیرۆکی به نازار دهگی پریتهوه...

فه رموو نهو تاقیکردنهوهیهش بۆتویه ژبووهی بزانیته ئایا به راستی تۆ

چیرۆکی نازار به خش به کار دینیت ؟

دۇنيا بە لەوہى بەرپاستى وەلامى ئەم پىرسانە دەدەيتەوہ:

۱- ئايا زىدەتر لە جارىك چىرۆكە خەماوئەكەت بۇ ھەمان كەس گىپراوہ تەوہ؟

۲- ئايا ھزر و مىشكت زىدەتر لە جارىك پۇژانە ئەم چىرۆكە يان پروداوہ كەيت

دەخەنەوہ ياد؟

۳- ئايا واھەست دەكەيت تۆ لەگەل ئەو كەسە كە ئازارەكەي پىبەخشيوييت

قەسە دەكەيت لە كاتىكدا خۆي ئاسادەنەبىت لە وجىگە يەدا؟

۴- ئايا ئەو كەسەي كە ئازارەكەي پىبەخشيوييت سەرچاوہى چىرۆكە كەتە؟

۵- ئەو دەمەي چىرۆكەكە دەگىپریتەوہ پروداوى كۆنى رابردووى ئازار بەخشت

بىردەخاتەوہ؟

۶- ئايا تەوہرى چىرۆكەكەت گىپرانەوہى ئەو ئازارەيە كە بەھۆي لە دەستدانى

شتىك يان كەسىكەوہ چىشتووتە؟

۷- ئايا برىارت داوہ ئەم چىرۆكەت بۆھىچ كەسىك نەگىپریتەوہ كە چى

ھەردەشى گىپریتەوہ؟

۸- ھەست دەكەيت بەدووى كەس گەلىكى وەھا دا دەگەپریت كە پىشتربەم

ئەزمونەي تۇدا تىپەريون بۆئەوہى چىرۆكەكەتى بۆ بگىپریتەوہ؟

۹- ئايا بەپىنى كات دەستكارى چىرۆكەكەت كردووہ؟ يان وەكو خۆي بەيەك

شىوہ دەيگىپریتەوہ؟

ئەنجامى وەلامەكانت چىن؟

ئەگەر سى وەلامت بە بەلى بوو، ئەوا بزانه تۆ "چىرۆكى ئازار بەخش"

بەكار دىنيت.

بانئەوہشت لى بپىرسم ئايا ھىچ كات ھەستت بەوہ كردووہ كە دەتەوئىت تۆلەي

خۆت لەو كەسە بكەيتەوہ كە ئازارەكەي پىداوئىت؟

ئەو كاتەى ئەوانى دى سەرزەنشت دەكەين، دەبىنە قوربانىيان، بىيانو بۇ
رەفتارە كانمان دىننەو، بەشىكى خۇمان و ساتىكى ژيانمانيان پىدەبەخشىن،
كە رەنگە دواساتى ژيانمان بىت "

وەرە باپىكەو ئەم پىنج ھۆكارە سەرەككىيە بەكاربىنن بۇئەوھى بتوانن
چارەسەرى توى پىبكەين بۇ پرزگار بوون لەو نەخۇشىەى "گىرانەوھى چىرۆكى
ئازار بەخش" كە رەنگە ھەموو خۇشىەكت لەدەست دەرىكات و توشى بارىكى
دەروونى ناھەموارت بكاتەو، وات لىدەكات كاتەكانت لىپروات بەبى ئەوھى
ئامانجەكانت بەدى بىننیت.

ھۆكارى يەكەم: پرومان واىە ئەوان سەرچاوەى خۇشى و ناخۇشىە كانمانن :
ئەو دەمەى پىويست و تىنووى شتىك دەبىت وەكو ھەستكردن بە ئارامى و
ئاسايش و خۇشگوزەرانى و ئاسوودەىى و، دەبىننیت لەكەسىكى دىكەدا ھەيە
بۆيە ئەو كەسە وەكو سەرچاوەى سەرەكى تەواوكردىنى پىداوئىستىەكت
دەبىننیت و پىوھى پەيوەست دەبى و ھەولى قایل كردن و سەرەنج پراكىشانى
دەدەيت بۇئەوھى بەردەوام بىت لەيارمەتى كردنت لەتەواوكردىنى
پىداوئىستىەكانتدا، ئەگەر كىشەيەكت لەگەلدا دروست كرد و برىارىدا لىت
جوودابىتەو ھەست بە بەتالىيەكى زور دەكەيت و نازانىت چى بكەيت و كى
بدۆزىتەو بۇئەوھى لۆمەى بكەيت.

*سوها لەكۆرى ژوورى بازركانىدا ياسرى ناسى و بىنى ياسر ئەو مىردەيە
كە ئەو دەيەھوئىت ژيانى بەتەواوھتى لەگەلدا بەسەر بەرىت، زىاتر لىنى نرىك

كهوتەوہو بۆي دەركەوت كەسكى ژير و چوست و سەرکەوتوہو خاوەن
 كۆمپانیايەكى گەورەى ئۆتۆمبیلە و زۆریش دەستبلاوہ، لەلای خووشیەوہ یاسر
 زۆر بە ژیریەتیەكەى سووھا سەرسام بوو. بوون بە ھاوپی و یاسر داواى لیكرد
 لە كۆمپانیاكەیدا كاریكات بۆیە سوھاش راستەوخو قایل مەندى خوئى بو
 دەرپى، دواتر بوون بە جومكى یەكتر و بەئاسانى لیكدى جوودا نەدابوونەوہ.
 سووھا زۆر یاسرى خوئى دەویست، بۆیە پۆژیک سووھا زۆر بەئاشكرایی
 بەیاسرى گووت: دەمەھوئیت شووت پیبکەم، گەر قایل بیت من زۆر خوئشحال
 دەبم، یاسر قایل بوو، بەراستی ھاوسەرگیریشیان ئەجامدا، بەتیپەربوونى كات
 سووھا زۆر دەترسا لەوہى یاسر لەدەست بدات و لەگەئیدا ھەموو ئەو شتانەش
 لەدەست بدات كە خوئى دەوین و ھەزى لییانە، ھەولئى دەدا ھەمیشە لەگەلى
 دابیت جا لەسەر ئیشكردندا بیت یان لەمال و سەفەر، جارێكىیان داواى لەیاسر
 كرد یەككە لەكارمەندەكانى دەركات بەلام پەتى كردهوہ و داواى لیكرد دەست
 وەرنەداتە نیو كاروبارەكانیەوہ، تەنھا ئەوہ بەدەست یاسرەوہمايەوہ كەبە
 سووھا بلیت: وازبێنە لەئیش كردن و بپۆ لەمالەوہ دانیشە، ئەمەش زیاتر
 سوھای نیگەرانتەر كرد و توشى نەخوئى دەروونى ھات و سەردانى پزیشكى
 دەروونى دەكرد و دەرمانى ھیوركارەوہى وەردەگرت، ھۆكارى سەرەكى
 نیگەرانییەكەى ئەوہى دۆزیبووہ كە كورتیەكانى پى پربكاتەوہ و دەترسا لەوہى
 لەدەستى بدات بۆیە دووچارى نەخوئى دەروونى بوویەوہ!! چونكە یاسرى
 بەسەرچاوہى بەدیھینەرى خەونەكانى دەبینى و واى ھەست دەكرد ئیستابۆتە
 جیگەى نیگەرانى، بۆیە یاسرى كرددبووہ پالەوانى چیرۆكە ئازارایەكەى و
 تەنھا لۆمەى ئەوى دەكرد.

ھۆكارى دووہم: ئەوہى وا لەكەسك دەكات لۆمەى ئەوانى دیکە بكات

بپروابرونە بەوہى ئەوان ھۆكارى ئەو ناسۆریانەن كە تیپكەوتووہ:

*ئەحمەد گەنجىكى بیست سالان بوو لەكۆمپانیايەكى پتروئندا كارى دەكرد و
 زۆر دلئى بە ئیشەكەى خوئى بوو، بەلام نەیدەویبست راستەوخو لەگەل

سەرۆکهکهیدا کاریکات چونکه داواکاری زۆری هه‌بوو، قایل نه‌ده‌بوو به‌هیچ
کاریکی نه‌حمه‌د، بۆیه نه‌حمه‌د ب‌پ‌ریاریدا واز له‌و نیشه‌ی به‌ئینیت که‌زۆری چه‌ز
لی‌بوو، چ‌ی‌رۆکی نازاربه‌خشی به‌پ‌شتیوانی به‌پ‌نوه‌به‌ره‌که‌ی دا‌رشته‌وه‌و نه‌وی
کرده‌ ج‌ی‌گه‌ی سه‌رزه‌نش‌ت و لۆمه‌کردن. بۆه‌موو نه‌وانه‌ی ده‌گ‌پ‌رایه‌وه‌ که‌ گو‌ی‌یان
بۆی ده‌گ‌رت، نه‌مه‌ش وای ل‌ی‌کرد پ‌اش شه‌ش مانگ چ‌ی‌رۆکه‌که‌ی به‌ه‌ی‌زتر بوو
به‌جۆریک له‌ گ‌پ‌رانه‌وه‌یدا کاریده‌کرده‌ سه‌ر ده‌روونی خۆی و، به‌مه‌ش دوو‌چاری
خه‌مۆکی بوو به‌ب‌ی‌ حه‌پی ه‌ی‌ورکاره‌وه‌ و خه‌وینهر نه‌یده‌توانی بنو‌یت.!!

هۆکاری سی‌یه‌م: نه‌م که‌سه‌ ده‌گه‌پ‌ته‌وه‌ بۆ‌پ‌ا‌بردوو، هه‌مو و نه‌و ش‌تانه‌ی
پ‌ی‌ش‌تر نه‌نجامی دا‌ون ده‌یکاته‌ خوو و دوو‌چاری ژ‌یانی ده‌کاته‌وه‌ :
*سامیه‌ له‌نوس‌ینگه‌ی ر‌او‌ی‌ژ‌کردنم به‌ ق‌ول‌پ ده‌گ‌ریا، هۆکاری نه‌م هه‌موو
گ‌ریانه‌م ل‌ی‌پ‌رسی ؟ نه‌ویش گووتی: هه‌موو ژ‌یانم خه‌م و په‌ژاره‌بووه‌، م‌ی‌رده‌که‌م
تا ک‌ات‌ب‌م‌ی‌ریکی دره‌نگان کاری ده‌کرد و خۆم له‌ماله‌وه‌ ده‌مامه‌وه‌ و سی
منداله‌که‌م په‌روه‌رده‌ ده‌کرد به‌ب‌ی‌ یارمه‌تی ه‌ی‌چ که‌سیک، دایکم هه‌رکه‌ هه‌لیکی
بۆ‌ره‌خ‌سابا گ‌الته‌ی پ‌ی‌ده‌کردم!! له‌نیوان من و باوک‌مدا په‌یوه‌ندییه‌کی ر‌استه‌قینه‌
نییه‌، ک‌ی‌شم زیادی کردو ته‌ندروستیم ت‌ی‌ک‌چ‌وو، دواتر گووتی: ه‌ی‌چ مانایه‌ک
له‌مه‌دا نابینم، مانایه‌ک له‌ژ‌یانمدا نابینم!! دواتر دا‌رووخایه‌ نیو گ‌ریانه‌وه‌و
گووتی : من ئ‌ی‌ستا به‌پ‌شت به‌ستن به‌ ده‌رمانی نارامبه‌خش ده‌توانم ب‌ژ‌یم و
به‌رگه‌ی نه‌م هه‌موو خه‌م و ناسۆریانه‌م ب‌گ‌رم.!!

هۆکاری چ‌واره‌م: نه‌وه‌ی وا له‌مرۆ‌ه‌ ده‌کات چ‌ی‌رۆکی نازاربه‌خش به‌کاربه‌ئینیت
بریتیه‌ له‌: ر‌اک‌ردن له‌کرده‌وه‌کان و پ‌ابه‌ند پ‌نوه‌ نه‌بوونیان :
*له‌به‌رنامه‌ی ه‌ی‌زی خۆیه‌تیدا که‌له‌ ل‌ویزینای ویلایه‌ته‌ یه‌ک‌گ‌رتووه‌کانی
نه‌م‌ریکا وانهم ده‌گووته‌وه‌ ت‌ی‌ش‌کم ده‌خسته‌سه‌ر ج‌گه‌ره‌ک‌ی‌شان و هاوبه‌ش‌کاری
گیانی یان ته‌ندروستی یان که‌سیتی یان ته‌نانه‌ت مادیی، پ‌یاویکی سی سالانم
بینی که‌سیکی چ‌وارشانه‌ و که‌له‌گه‌ت بوو، له‌خه‌لکی ئ‌اسیا ده‌چ‌وو، پ‌اش

کوٹایى هاتنى بهرنامه که لیم نریک بووه، لیمی پرسیم : دکتور هرگیز جگهره ت
 کیشاوه؟ ناویم لیمی پرسى : گووتى من مايکل م له کوریای باکوره وه هاتووم و
 له ته مهنى ده سالانه وه له نه مهریکا ده ژیم. وه لام دایه وه گووتم: نه خیر مايکل
 من هرگیز له ژیانمدا سیگارم نه کیشاوه، چونکه هیچ سوودیکم لینه بینیه،
 هر له مندالیشمدا هانى خهک و هاوری و ناسراوه کانم دها بو وازهینان
 له جگهره کیشان. مايکل پینی گووتم : دکتور هی نه وه یه هیشتاکه نازانیت
 له ژیانى خه لکانیکدا چهنده گرنگه، جگهره بوته به شیکی دانه برای من،
 به شیکه له چالاکیهکانی پوژانه م. لیم پرسى: هرگیز پیشتتر هه ولتداوه وازی
 لیبینیت؟ وه لامى دامه وه : هه ولتداوه به لام زور گرانه و نازاری زوره و هه ولی
 زوری دهویت، دواتر زیده باری کردو گووتى: هوکاره که ی برا گه وره که مه و
 له سهریهک جگهره ده کیشینت، هر نه ویش بوو فیبری کردم.

لیم پرسى ده تهویت واز نه جگهره کیشان بینیت؟ گووتى: به لى بیگومان،
 به لام نه مهش هه ولیکی زوری دهوی و منیش له وجوره که سانه نیم که بتوانیت
 ماوهیهکی زور له سهر شتیك بهردهوام بیت، ته نانهت په یوه ندیم له گهل خه لکدا
 بو ماوهیهکی کورته...!!

وهک ده بینیت مايکل لومه ی برا که ی کرد و خوی بیتاوان دهرباز کرد.

هوکاری پینجه م: پاراستنى خوده له پووبه پروو بوونه وه ی راستیهکان:
 زور ناسانه که سیك بتوانیت چیروکیك بنافرینیت و نهوانی دیکه ی پی
 تاوانباتر بکات و خوشی وهک نه سپی بهیان تیى ته قینیت و بوی دهرچیت،
 چونکه گووتنى راستیهکان نازاری دهادت و بهرگه ی ناگریت بویه به ناچارى
 په ناده باته بهر درووست کردنى چیروک و بو هه مووانی دی راده گه یه نیت،
 بوئه وه ی خوی له بارودوخه که پرگار و دهرباز بکات.

*سه میر گهنجیکی بیست سالان بوو، زور له خویندن و کارى هاوینه یدا
 سهرکه وتوو بوو، تا نهو ده مه ی چه ند که سیکی به دپره وشتى ناسی و پینان
 ناشنابوو، شتگه لیکی وه ایان لیوه فیروو که پیشتتر ته نانهت بیریشی

لینە کردبوو، دەستی دایە کیشانی تلیاک تاوێ کو خوی پیوه گرت!! ژیانى له هیمنییه وه گۆرا بو ژیده توپهیی و هه لچوون، تهواو بووبه که سیکی نامۆ. خیزانه که ی بریاریندا سەردانی پزیشکی پیبکه ن به لام سه میر به مه قایل نه بوو، چونکه ده ترسا به تلیاک کیشانه که ی بزائن و خه جاله تی لای دایک و بابی نه بیئت. به رده وام بوو له سه ر ئه وه تاوێ کو سالیکی تیپه پرکرد، جاریکیان بیهوش کهوت و پفانیدیان بو فریا کهوتنی نه غزخانه ی شاره که یان، له ویدا هه مووان ناشنای کاره خراپه کانی و هوگر بوونی به تریا که وه بوون، دایکی لیی پرسى بوچی؟ گووتی: چونکه ئه وه ی ده مو یست ئیوه پیمتان نه ده به خشی و گرنگی ته واوتان پینه ده دام و، بو هه موو ئامانجه کانم به دیهینه ره کانیم له ده ره وه ده بینى. سه میر بریاریدا لومه ی دایک و باوکی بکات له برى ئه وه ی پووبه پرووی راستیه کان بیته وه و دانى پیدابنیئت!!!.

له راستیدا زۆر کهس هه ن له قوناغیکی ژیانیا ندا ئه م جوړه چیرۆکه ئازار او یانه یان به کاره ینا وه به کار ده یینن، تانه و کاته ی بوته به شیکی په یوه سستی ژیان و په فتاریان، زۆر که سی دیکه ش هه ن به ره وه هه لدیری خو کوشتنیان ده بات یان هه ولی تو له کردنه وه ده دن له و که سانه ی لومه ی ده که ن و برویان وایه که سه رچا وه ی نه هه مه تیه کانی ژیانیا نه.!!.

ئىستاش با لیت پپرسم :

ئىستا هوکاره کانی لومه کردنی خه لکانت بو ده رکه وت؟

له مانای راسته قینه ی چیرۆکی لومه و ئازار به خشی تیگه شتی؟

چیرۆکیکت هه یه هیشتاکه به کارت نه هینا بیئت؟

کاتی ئه وه نه هاتوو وه واز له لومه کردن بی نیئت و گرنگی به ئامانجه کانت به دیت؟

کاتی ئه وه نه هاتوو وه چیرۆکه ئازار به خشیه کان له به رژه وه ندى خو تدا بو کاری

ئه ریی به کار بی نیئت؟

کاتی لیبور دن و پشت به ستن به خوا نه هاتوو وه؟

بيرورات چييه ؟ هيشتا كاتي نه هاتووه ؟

نهم ستراتيزيانهش بويارمه تي داني تويه بو دووركه وتنه وه له لومه كاري و

چيروكي نازاربه خش:

۱- هه ستردن:

- نهو كيشه يه ي خوت بنوسه وه كه ئيستا دوو چارته و ناوي نهو كه سهش

بنوسه كه بروات وايه سه رچاوه ي كيشه كه ته.

- سي هوكار بنوسه كه بووني نهم كيشه يه له ژياندا سه لمينن؟

- نهو چيروكه بنوسه وه كه بو لومه كردني كه سيك بوخه لكي ده گيريته وه؟

- نهو ههسته بنوسه وه كه له كاتي گيرانه وه ي چيروكه كه تدا ههستي پيده كه يت

؟

۲- بهرپرسياريتي:

بهرپرسياريتي ته واوه ه لگروه بيرله چاره كردن بكه ره وه وه به ته واوه تي

دووربكه وه له لومه كردن.

۳- سي جار به قولی هه ناسه بده بوئه وه ي ههست به ئاسووده ي جهسته يي

بكه يت.

۴- بيرت بگيره وه دواوه نه زمونه كه يادي خوت بخه وه و هه ولى سوود

ليوه رگرتني بده بو كاري نيري ي و باشت.

به ته واوه تي له كه سه كه خوش به چونكه، ليخوشبوون يارمه تيت دهكات بو

دووركه وتنه وه له توپي و پق و كينه و خه م و بيروكه ي يه ق كردنه وه.

نه وه شت له بير بيت خواي گه وه و به سوز، ليبورده ي گه وه ره يه و ليبوردين

كاراني خوش دهويت. گه ره له كه سيك خوشبيت نه وا خواش ليت ده بووريت -

به پشتيواني خوا.

هه‌میشه له‌بیرت بیټ :

تۆ ناوی خۆت نیت ناوی خیزانه‌کەشت نیت،

تۆهسته‌کانت نیت ره‌فتاره‌کانیشت نیت،

تۆنه‌خۆش و ئازارنیت ؟

تۆ ئه‌وه‌نیت که‌خه‌لکی ده‌یلین،

قوربانی ئه‌م به‌رنامه‌یه‌ش مه‌به که‌ بۆت ناگونجیت..

تۆ باشترین و به‌پرزترین بوونه‌وه‌ری خوایت بۆیه‌ لۆمه‌ی که‌س مه‌که‌ و ژیا‌نی

خۆت بۆئه‌وه‌ ته‌رخان مه‌که‌، چونکه‌ ره‌نگه‌ ئه‌و کاته‌ی لۆمه‌ی ئه‌و که‌سه‌ ده‌که‌یت

دواساتی ژیا‌نت بیټ، ئه‌و کاته‌ش زۆر گرنگه‌ و نابیټ به‌شتی واوه‌ خۆت خه‌ریک

بکه‌یت.

هه‌ربۆیه...

هه‌موو ساتیک و هه‌ا بژی که‌ دوا ساتی ژیا‌نته‌،

به‌خۆشه‌ویستی خواوه‌ بژی - که‌وره‌و به‌ده‌سته‌لات - به‌سروشتی

په‌وشت و ئاکاری په‌یامبه‌ر(د.خ)، به‌نه‌به‌ردی و زانسته‌وه‌ بژی، به‌

کارکرده‌و پا‌به‌ندییه‌وه‌بژی، بژی به‌ ئارامگری و نه‌رمونیانی، بژی

به‌خۆشه‌ویستی،

پرز له‌ به‌های ژیا‌ن بگره‌.

۸- ئەم ئاماژانە سى جارى دووبارە بىكەرەو:

((من لەخۆم دىنىام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۇخوا))

۹- چاوەكانت بىكەرەو

۱۰- تاقىکردنەو:

بىر لەخۆت بىكەرەو بەوشىوئەيە لەدانئاتوودا ھەمان كىشەت دوچار دەبىتەو، ببىنە چۆن ھەستەكانت يارمەتى دەرت دەبن بۇ زالبوون بەسەرىدا.

ھەنگاوى يەكەم بنوسەو ھەرئىستا جىبەجىي بىكە....

لەدواوئەي خۆت مەروانە، مەھىلە ھىچ شتىك لە ئەنجامدانى كارەكەت دوورت بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو مېھرەبان - دىنيا بە لەم گووتەيەي خوا: ﴿ئەوئەي كارى چاكە بىكات پادا شتەكەي وون ناكەين﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہ بریتتیه لە:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجام داوہ:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپرو ئەنجام داوہ بریتتیه لە:

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴

(۴) چاکسازی:

پاش خەملاندنى ئەۋەي ئەنجامت داۋە، ئەۋەي بەشياۋى دەزانىت چاكسازىي

تىندا ئەنجامى بەدە :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىي، خۆت بېينەۋە لەۋەي ستراتېژىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەۋدەمەشدا تۆ بەتەۋاۋى ھاۋسەنگىت. سەيرى پىشتەۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەۋە، پىشت بەخۋا بېستە - خۋاى تاك و تەنھا - دۇنيا بە لەم گوۋتەيەي خۋا: ﴿پاداشتى چاكەكارن وون ناكەين﴾.

"ئەۋەي بەئازار ديارە دەبىنىت ھىۋر كارە،

ئەۋەي بەخەمۆك ديارە دەبىنىت ئاسودە كارە،

ئەۋەي بەگران ديارە دەبىنىت ئاسان كارە،

ئەۋەي بەشكست ديارە دەبىنىت سەر كەۋتنكارە،

ئەۋەي بەتارىك ديارە دەبىنىت پۇشنىكارە،

بۆيە فيربوم له پروو خساره وه له شته كان نه پروانم"

"نه وهى به نازار دياره ده بينيت هيوركاره
نه وهى به خه مژك دياره ده بينيت ناسود-كاره
نه وهى به گران دياره ده بينيت ناسان كاره
نه وهى به شكست دياره ده بينيت سهركه وتنكاره،
نه وهى به تاريك دياره ده بينيت پو شنكاره،
بۆيە فيربوم له پروو خساره وه له شته كان نه پروانم"

ناياده گونجيت مروؤ له شتيك تيبكات به واتايهكى دياريكراو دواتر
به تيبه ربوونى كات مانايهكى ترى بكات ؟
نايا ده گونجيت مروؤ له شكسته وه فيربيت و بيگوريت بو سهركه وتن؟
نايا ده گونجيت شتيك به گرانى ببينيت به لام دواتر زور ناسان بيت؟
ناياده گونجيت خه م بيته سه رچا وهى پيشكه وتن و گه شه و دواتر يش خوشى
و دلشادى؟

نايا ده گونجيت نه وهى به لاي ژن و ميرديكه وه كيشه نى نيوانيان بيت بيته
هوكارى دلخوشى و شادى هينه ر بوئه و ژن و ميرده؟
نايا ده گونجيت فيرى نه و شتانه بين كه وامان نه ده بينين و هه ستمان
پينه ده كردن؟

له راستيدا نه و كيشانهى له ژياناندا ده بينين كيشه بو به رييدا پويشتنمان
دروست ناكات، به لام يارمه تيمان ده دات بو گوپينى رپره وو ناراسته كانمان،
ئامانجه كه شى رپگرتنمان نييه بو خوش ژيانى به لكو ناراستهى رپگه يه كمان
دهكات بو به خته وه ربوون.

*نه و ده مهى له چادرگهى وه رزشى بووم سه روكى گروپه كه كردينى به چه ند

پۆلیکەوێه که هەرگروهو له شهش کهس پیکدهات، داوای لیکردین هەرگروه و دابهشی سی دهستی تر بین بۆئهمهش بووین به دوو کهس، کهسی یه کهم دهبوو چاوی به پارچه پهڕویهک ببهستایه و وهکو کویر خۆی پیشاندابا و ئهوی دیکهش بهبی ئهوهی دهستی لیبدات تهنها له پریگهی قسه کردنهوه دهبوو بدشوینی مه پستی : یاندبا.

یاریهکه دهستی پیکرد و پیاوه نابیناکه به گۆچانیکهوه و بهیارمهتی وشهانی ئهوی دی بهرهو جیگهی مه بهست دهکوته پیکردن و جوله، ئهوی تر پیی دهگوت: ئاگادار به نهکیشتیت بهوداره دا نهختیک پیت بهرزکهروه ئهوهش چاله سهرت دابخه ئهوه لقه داره نهچیته چاوتدا دووهنگاو بۆپیشهوه و دواتر بهرهو لای دهسته راست نا بهرهو لای دهسته چهپت، نهکه ویتته چاله کهوه ئاگادار به بهلام ههرکهوته چاله کهوه !! ههستهوهو بیست مهتر به پریکی برۆ واگه یشتنینه ئامانجهکه !!.

له ژيانماندا دهیینین خوای تاک و تهنه پینومایی ههریهکه له ئیمه دهکات بۆئهوهی بهجی و ئامانجی مه بهست بگهین، بهلام له پریگه دا دوو چاری ههندیك کیشو گرفت ده بینهوه، چونکه ئهم له مپه رانه هیزمان پیده به خشن و پالنه رمان ده بیئت بۆ بهردهوامی دان و گه یشتن به ئامانجی مه بهست.

ده بینین ده رگایهک له پیشماندا داخراوه و ناتوانین برۆینه ژوورهوه و ههست به دارووخاوی ده کهین و ده ترسین یان غه مبار و توپه ده بین، بهلام هه موو ئه مانه یارمه تیمان نادهن بۆ چوونه ژوورهوه لهو ده رگایهوه و ناتوانین له پریگه یانهوه بره و به ژیانمان بدهین بۆیه باشترا یه بهو راستینه یه قایل بین که تییداین و بیر به ینه وه. به شیوازی جیاواز و هزره کانمان به کار بیین بۆ دۆزینه وهی چاره گه لیك که پیشتر ته نانهت له خه ونیشماندا نه بووه، بۆیه ده پرسین : ئهم بیروکانه مان له کوپوه بۆهات ؟ وه لاسه کهش به ساکاری به یارمه تی خواوه ند بووه.

" ئه وده مه ی خوای به توانا ده رگایه کت له سه ر داده خات ئه و ده روازه یه کی زۆر له وه به رفراوان و گه وره تر ت له پیشدا و الاده کات، به لام هه ندیک کهس له ده رگا داخراوه که ده روان و تیبینی ده روازه کراوه که ناکه ن."

* نەبىل گەنجىكى سى سالانەو بۇماوھى پىنج سالە لەكۇمپانىياھەكى ھاوردە و ھەناردەكردن ئىش دەكات، لەئىشەكەيدا-بەپىئەبەرى فرۇش-بوو، دەبوو بۇكاترئىمىرنىكى زۇر ئىش بىكەت بەبى ھىچ زىدەپارەيەك سەربارى ئەوھش پەيوەندىيەكانى لەگەل سەرۇكى كۇمپانىياكەدا خراپ بوو بەرادەيەك ھەمىشە سكالای لەم پەيوەندىيە دەكرد كە بۆتە جىگەى نىگەرانى و خەم پىبەخشىنى، پۇژىكىيان بەپىئەبەرەكە پىنى پراگەياند كە دەركرائى!! نەبىل توشى شوكبوون ھات و نەيدەزانى چى بە ژنەكەى بلىت ؟ ئەى بەچى خىزانەكەى بژىنىت؟ نەبىل راستەوخۇ دەستى دايە گەران بەدوو ئىش و بىگومان لەكۇمپانىياھەكى دلىنبايى ژياندا كاريكى دۇزىيەو و وەكو يارىدەدەرى بەپىئەبەر دامەزرا و كاتەكانى ئىش كەردنى كەمتر و ئاساتر و پارەكەشى زىدەتر بوو.

دەبوو نەبىل بەم كارە نوييەى دل شاد ببوايە بەلام ھەمىشە باسى كارە كۇنەكەى دەكرد و بەم ھۆيەشەو پتر نىگەرانتەر دەبوو، باسى ئەوھى دەكرد چۇن بە زوولم لىكرائى دەركرائى ؟ !! پۇژگار تىپەرى و بەھۆى زۇرى قسەكردن و خەم پىبەخشىنى ھەمووانەو كاركىپى ئەو كۇمپانىياھە بىرياريدا لەئىشكردى بوەستىنىت، بۆيە نەبىل بى ئىش و كاربوو، بەم شىئەيە نەبىل لەپشتى ديوارى بەندىخانەى يادگاربيە تالەكانى و بىئىشىدا زىندانى كرابوو!! پاش وەرگرتنى دەرمان بەھەمووچۇرىكى نەبىل بىرياريدا پىگايەكى نويى تاقىبكاتەو بۇرژگاربوون لەم كىشانەى، ھۇكارەكانى دەركردى نوسىيەو و بۆئەمەش ئەو خالە نەرىنباھەى لەخۆى كەمكردەو و بەدوى ئىشىكى نويدا گەرا، پاش دوومانگ لەگەران لە كۇمپانىياھەكى ھىنان و بردنى شمەكدا وەك كارمەندى بەشى فرۇش دامەزرا بە مووچەيەكى زۇر. لەم كاتەو نەبىل بەو پەرى، ژىرىيەو كارى دەكرد تائەو دەمەى بەپىئەبەرى كۇمپانىياكە بىرياريدا پلەى بەرزبكاتەو بۇ جىگرى بارپىئەبەرى بەشى بازاركارى و لەسارەى كەمتر لەمانگىكدا نەبىل بووبە بەپىئەبەرى ئەو بەشە. نەبىل پىدەكەنى بەوھى لەكۇمپانىياھەكەمدا چى لىبەسەرھاتوو ھەرەھا لەكۇمپانىياھە دووھمىش، نەبىل بۆى دەرکەوت ئەوھى بەخەمى دەبىنى دلشادكاربوو، ئەوھى بەتارىكى دەبىنى پۇشنىكاربوو، فىرى

ئەوھش بوو تەنھا لە پروو خسارەوھ لە شتەکان نە پروانیت.

* سالم تاکە هیوایەکی ھەبوو ئەویش وەرگرتنی بوو لە کۆلیجی پزیشکی و بوون بوو بە پزیشکی تایبەتی مۆخ و دەماربەلام کۆی نمرەکانی لە دواسالی ئامادەیییدا وەری نەگرت بۆیە بپارییدا بچیتە بەشی بازرگانی، ھەرلەیەکەم پوژی خویندنیەوھ ناقایلی خۆی دەردەبەری لەم بەشە ی کە ئاواتی خۆی نییە. سالم لەبەری ئەوھ ی خۆی ماندووبکات و بخوینیت و دەربچیت کەچی خۆی بە بەراوردکردنی پزیشکی و بازرگانییەوھ خەریک دەکرت بۆیە ئەوسالە پاسب بوو نەیتوانی دەربچیت ئەمەش توشی خەموکییەکی توندی کرد. پوژیکیان لەتەفریونی دەروانی و دیتی کەسیکی کەم ئەندام باس لەچوینیتی کەمەندام بوونی خۆی دەکات، ھەرۆھە باس لەوھش دەکات کە ئەم کەم ئەندابوونەوھ ی چۆن بۆتە خالی گۆردەری سەرەکی ژیانی و بەھۆیەوھ بۆتە نوسەریکی بالۆ ناودار. سالم بپارییدا شتیک بوخۆی بکات و نەختیک بیر لەم بارودۆخەبکاتەوھ کەتییادیە، بۆیە بپارییدا بخوینیت و دواتر بەپلە ی زۆرباشە دەرچوو، سەرکەوتنەکانی بەردەوام بوو تاوھکو بەپلە ی نایاب لە زانکو وھکو موعید وەرگیرایەوھ و دواتر بپروانامە ی ماجستیر و پاشان دکتۆرای وەرگرت و وھک دکتۆر لەو زانکوئیەدا وەرگیرایەوھ و دواتر دکتۆرە سھامی مارەکرد...

سالم سەرکەوتن گەلیکی تومارکرد کە بەمیشک و ئاوەزی ھیچ کەسیکدا نەدەھات بۆیە گووتی: ئەگەر شکستم نەھینابا لەو وەرگرتنم لە کۆلیجی پزیشکی ئەدی چلۆن دەمتوانی ئەم سەرکەوتنە بئافرینم و بگەم بەم ئاستە ی ئیستا و چۆن دەمتوانی ئەم دکتۆرە سوھامەش بناسم و ھاوسەرگیری ئەگەلدا بکەم !! زۆرجار مەوۆ شتیک بەشیوازیک دەبینیت بەلام دواتر بۆی دەردەکەویت گەر ئەو شتە نەبوایە ئەوا نەدەگەیشت بەم باری سەرکەوتنە ی ئیستای و فیرنەدەبوو ئەوھ ی دەیەویت چۆنی بەدەست بەینیت.

* ئەحمەدی ھاوڕیم کە لەسالی ۱۹۸۰ لەمۆنتریال لە ئوتیلی میریدیان ناسیم لەبەشی خواردەمەنییدا وھکو کاپتن کاری دەکرد و ژەمی فەرەنسی پێشەکەش دەکرد، ئەحمەد گەنجیکی زیرەک و بەھرەدار و بەئەمەک بوو بۆئیشەکەشی.

ھەموو شتېك لە دەرهو ھە باش دياربوو بەلام لەناو ھو بەرپۆ ھەر ھەرھەنسپە تەمەن
 سى سالانەكەى زۆرى رىق لە ھەر ھەب بوو ئەوپەرى ھەولى دەدا بۆئە ھەوى
 كېشەيەكى بۆدروست بىكات، بۆيە ئەو پۆژەھات و ئەحمەدىان دەكرد بەبىيانووى
 ئەو ھەى خاوو خلىچكە بۆيە ئەحمەد توشى داپووخا ووييەكى گەورەى دەروونى
 بوويە ھە. نەيدەزانى چىبىكات توانا و لىھاتوو ھەيەكانى ھەرئەو ھەندەى گەنجە
 كەنەدییەكانى دىكەبوو، ئەحمەد ھەرلە نۆى بەيانىيە ھە تاو ھەكو نۆى شەو
 بەدووى ئىشدا دەگەرا، ئەمەش مانگ و نيوپكى خاياند بەلام ھەرگىز نەيتوانى
 لەو ماو ھەدا كارىك بۆخۆى بدۆزىتە ھە. پۆژىكىيان بەرپۆ ھەبەرى خواردن و
 خواردنە ھەى ئوتىلى ھىلتۆن لەمۆنتريال داواى لىكردبوو ھەكو كارمەندىكى
 ئاسايى لە كافترىاكەيدا كارىكات، كەبە كافترىاي ئالتوون ناسراو بوو. ئەحمەد
 قايل بوو راستەخۆ دەستى داى ھە ئىشكردن و لەماو ھەى كەمتر لەسى مانگدا
 بووبە كاپتن و دواترىش خەلاتى باشترىن كاركەرى ئوتىلەكەى پىبەخشا و
 ھەمووان پىنى سەرسام بوون. لەسالى ۱۹۸۴دا ئەحمەد بووبە يارمەتى دەرى
 سەرەكى بەرپۆ ھەبەرى گشتى ھوتىل ھىلتۆن لەمۆنتريال بە مووچەى ھەفتاھزار
 دۆلار لەسالىكدا سەربارى يارمەتییەكانى دىكە.

پۆژىكىيان لە كۆبوونە ھەيەكى ژوورى بازىرگانى مۆنتريالدا چاوم پىكەوتە ھە و
 دەنگوباسىم پرسى : ئەوئىش چرۆكى خۆى بۆگىرپامە ھەو گووتى : ئەگەر ئەو ھەم
 لىبەسەر نەھاتبا ئەوا بەم بارەى ئىستام نەدەگەيشتم، ئەگەر دەرنەكرا بام و
 ھەستم بەخەم و پەژارە نەكردايە ئەوا چۆن فىرى زمانى ئىنگلىزى و ئىسپانى
 دەبووم، چۆن دەبوومە كەسىكى لىھاتوو لەفرۆش و پەيوەندى و
 رىككەوتنەكاندا، چۆن دەبووم بەم كەسە بلىمەتەى ئىستاي بوارى بەكارھىنانى
 كۆمپىوتەر!!! دواتر گووتى : ئىبراھىم خواى ئىمە گەورەو بەخشندەى
 دەرگايەكت لىدادەخات بۆئە ھەى دەرازەيەكى زۆر لەو فراوانترت بۆ بىكاتە ھە.

*لەكتىبى (ھوكمە ھەلسەفەيەكاندا) چىرۆكى پىاويكى پەنجاسالانم
 خويندە ھە، كەناوى ((مارك)) بوو، دووچارى چەندىن بارى نەخوازراوى يەك
 بەدووى يەكدا ھاتبوو!! شوكى يەكەم مردنى ھاوسەر كەى بەنەخوشى

شیرپه نجه بوو، پاش سالیکی دیکه شوکی دووهم پرووی تیکرد ئه ویش مردنی تاکه کوپه کهی بوو له پرووداویکی ئوتومبیلدا !! نهیتوانی بهرگهی ئه م هه موو خه مه بگریت بویه بیهوش بوو دوو چاری وهستانی دل هات وبه و باره وهی گواستیانه وه بۆ نه خوشخانه، ئه مه ش به وه هوی ئیفلج کردنی دهستی راستی، شوکی سییه میش ده رکردنی بوو له ئیشه کهی وه کو پاسه وان، ئه وهی هه یبوو ته نها سه د دۆلار بوو، له و بره ش ده بوو هه شتا دۆلاری به کری خانوودابا، بیست دۆلاریش بۆ کاره با !! مارک نهیده زانی چی بکات بویه پۆشته ده ره وه تا وه کو هه ستی به برسیتی کرد و بینی ئه وه چیشتخانه یه که و خواردنی خیرا پیئشکه ش ده کات به نرخیکی که م، مارک به ره و چیشتخانه که که وته پری و ئافره تیکی بینی له پیش چیشتخانه که دا وه ستا وه ده گریت، بویه لینی نزیك بووه و لینی پرسى: بۆچی ده گریت؟ ئه ویش گووتی: کوپم بپروا ده کهیت سی پۆژه هیچم نه خواردوه !! بویه مارک راسته وخۆ پۆشته ژووره وه و داوای خوراکى بۆ کرد به نرخى سى دۆلار و باقى سه د دۆلاره که شى داب ئافره ته هه ژاره که. ئافره ته که پۆشت و به خوای سپارد. مارک خه ریک بوو به ره و ماله وه ده گه پرایه وه بیستی که سیک له داوهی هاواری لیده کات و ده لیت بووه سته، کاتیک بینی زانی خاوه ن چیشتخانه که یه وسوپاسی ده کات و داوای لیده کات له چیشتخانه که یه کاربکات و مارکیش پیی گووت: من هیچ شتیک له باره ی ئیش کردن له چیشتخانه کاندانا زانم، پیاوه که ش گووتی له ماوه یه کی زۆر که مدا فیرت ده که م - به پشتیوانی خوا - مارک قایل بوو، راسته وخۆ دهستی دایه کارکردن و پیاوه که له سه ر له ئیواره دا دووسه د دۆلاری پیبه خشی وه کو به شیک له و هه زار دۆلاری مانگانه یه ی که له سه ری ریک که وتبوون، سه رباری ئه و به خشیشانه ی له کریاره کانی چیشتخانه که ی وه رده گریت.

مارک به دل خوشیه وه گه پرایه وه ماله وه و هه موو قه رزه کانی دایه وه و بریکى باش پاره شى له ده ستدا بوو، به م کاره ی هه موو خه مه کانی ره وینه وه. مارک سووجه ی زوو له خه و راپه ری و به ره و ئیشه که ی پۆشت و دیتی پیره ژنه که مردووه و له ویدا نامه یه کی بۆ به جی هیشتوو و تییدا نوسراوه:

((بۇ ئەو پىاۋەي كە بەخشندەبوو، كە لەكىشەكان پزگارى كردم و نەيھىشت بەبرسىتى بمرم، بەلىنى ئەوئەت پىدەدەم كە خواۋەند ئەوئەندەت پىدەبەخشىت كەھەرگىز خەونىشت پىۋەنەبىنىۋە و ئەوئەندە دەرگاي پۇزىت بۇوالادەكات كە بەژمارە ئەژمارناكرىت، ئەي پىاۋە باش و بەسۆز و مېھرەبانەكە بەخوات دەسپىرمەۋە و رېزو خۆشەۋىستىم بۇت ھەيە)).

مارك بەگرىاندە نامەكەي خويندەۋەۋەسوپاسى غواي دەكرد و دواتر دەستى دايەۋە كاركردن.

پۇژگار و مانگان تىپەرى و مارك لەئىشكەيدا لىھاتوو بوو، زۇرىش بەئەمەك بوو بۇئىش و خاۋەن ئىشەكەش، پۇژىكيان خاۋەن چىشتخانەكە داۋاي لىكرد بىتتە ھاۋبەشى كارى و ھەرچىەكيان ھات ۋەكو يەك دابەشى بكن، ماركىش بەمە قايل بوو بوون بە دوو ھاۋبەشى كار.

پۇژگار تىپەرى و خاۋەن چىشتخانەكە مردو لە ۋەسىەتنامەكەيدا بەشەكەي ماركى دىارى كردبوو، سەربارى ئەۋەي بەشەكەي خۆشى پىشكەشى ئەو كردبوو!! بەم شىۋەيەش مارك بوۋبە غارن چىشتخانەكە !! مارك دانىشت و بىرى لەخۆي دەكردەۋە و بەدەنگى بەرز و پىكەنىنەۋە دەيگوت: گەر ئەو ھەموو تەنگەژە و ناسۇرىانەم بەسەردا نەھاتبا ئايا دەمتوانى بىمە ئەم كەسە سەركەۋتوۋەي ئىستا!!

"بىگومان ھەرشتىك كەلەژيانى مروڭدا پرودەدات ھۆكارىكى ھەيە و مروڭ نايزانىت جگە لەخوا، دواتر بۆي دەردەكەۋىت كەئەۋەي پرويداۋە تەنھا سەرەتاي دەست پىكردنى رېرەۋىكى نويبوۋە بەرەۋ سەركەۋتن، رېگەي پاست بوۋە بەرەۋ ژيانىكى باشترا".

ئىستاش بالىت بېرىم:

ھەرگىز شتىكى ھاوشىۋەت بەسەرھاتوۋە؟

ئايا دەگونجىت كەسىك كە ھاوسەرھەكەي بەجىي ھىشتىبىت بللىت: پىكەۋە
كاتىكى زۆر خوشمان بەسەر دەبرد، دەبوو تا دواساتى ژيانمان پىكەۋە
بوويناھ!!

يان كەسىك، كەھەموو مال و دارايىيەكەي لەپروژەيەكى شكستەنىدا
بەكارخستىبىت، بللىت: گەر پلانم بەشىۋەيەكى ستراتىجتىر داپرىژايە ئەوا
شكستم نەدەھىنا و بارودۇخىشم باشتردەبوو، ھىوايەكى زۆرم بەم پروژەيەم
ھەبوو!!

يان خاتونىك بۆمردنى داكى دەلىت: ھەرگىز بەوشىۋەيە نام كەبووم،
خوشى لەژيانمدا نابىنم، مانايەك لەژياندا نابىنم!

كىشە لەویدا ئەۋەيە كە ھەموو ئەوانە بەرىگەي ھەلەدا دەپۇن!!
چارەسەر كەش زۆر ئاسانە ئەۋىش پۇشتنە بە ئاراستەيەكى پىچەۋانەي رىگە
كۆنەكەدا. چونكە گەر بەردەوام بىت لەسەر پۇشتن بەو رىپرەۋەدا ئەوا لە
تەراۋىلكەي رابردوودا وون دەبىت ھەموو ئەۋىشتانەي تىيدايە تەنھا ناسۇرى و
نەھامەتى و خەم و پەژارە و ئەۋىشتانەيە كە خوت ناتەۋىت لەرپىيەۋە خزمەتى
ژيانى پىبكەيت.

"ئەۋەي بەئازار ديارە دەبىنيت ھىوركارە
ئەۋەي بەخەمۆك ديارە دەبىنيت ئاسودەكارە
ئەۋەي بەگران ديارە دەبىنيت ئاسان كارە
ئەۋەي بەشكست ديارە دەبىنيت سەرکەوتنكارە،
ئەۋەي بەتاريك ديارە دەبىنيت رۆشنكارە،
بۆيەفېربوم لەرووخسارەۋە لەشتەكان نەپروانم"

لەو رېڭەيە خۆت بەدووربگرە كە خزمەتت ناكات و لەئامانجەكەت
دوورت دەخاتەۋە، پەندىكى چىنى ھەيە دەئىت: "ئەگەر بەردەوام بىت
لەسەرکردنى ھەمان شت، ھەمان ئەنجام بەدەست دىنيتەۋە".

ھەربۆيە لەو رېڭەيە دووربگەۋە كە پارزەي ئارمانجى تە ناكات،
۱۱۱۱ لەكۆتايى ھەر رېڭايەكدا ئەم ھىمايە ھەيە، ئەۋىش ماناي ئەۋەيە چىتر
رېڭەي تر بوونى نىيە و ھىچ ھەلبژاردىكى دىكەت لەپىشدا نىيە تەنھا
دووركەوتنەۋە نەبىت لەم رېڭەيە و گەپان بەدووى رېڭەيەكى تردا كەبە
ئامانجەكەت بگەيەنيت.

ئىستاش بېرىاربدەو خۆت بخەرە سەر رېڭاكە و بەرەو ئامانجەكەت ھەنگاوبىنى
و پشت تەنھا بەخواۋەند بېستە كە گەرەترىن يارمەتى دەرت دەبىت بۆ
گەياندىت بە مەرامەكەت.

بەرېڭەيەكى دىكەدا بېرۆ، لەپىشى خۆت بېروانەۋەو لەدواۋە مەنوارە،
پابەندبە بە ئامانجەكەتەۋەو نەرم بە لەرقتاردا، دەبىنيت دەرگايەكى فراوان
لەپىشتدا كراۋەيە - بەپشتىۋانى خۋاي بەسۆز..

بەلام ئايا ئىستا تۆ ئامادەي گۆرانكارىت ؟

ئايا دەزانىت ۋەلامدانەۋەي ئەم پىرسىارە تەنھا چىركەيەكت لىدەبات ؟
ئايادەزانىت بۆئەۋەي گۆرانكارى پروبىدات دەبىت بىر بگەيتەۋە
بەتېڭرىنىكى ئەرئىيى و نوى و ھەموو ھەۋلىكى خۆت بدەيت و ئارامى
لەبەرېگرىت و چاۋەپروان بىت؟

پهنديكى زاناي چيني "لاتسو" هيه كه دهليت: "نايا نهوهنده نارامگريت هيه كه بتوانيت رابوهستيت تاوهكو بيرت جيگردهبيت و ناوهكesh پاك دهبيتوه؟ دهتوانيت بهنارامي بمينيتهوه و نهجوليت تاوهكو شيوازي راستهقينه ياد دهگريت؟"

نهگر به مهرايمكي پاكهوه دهتهويت گوران لهژيانندا بهدي بينيت هه موو هوكاريك لهپيش چاوبگره و ههستهكانت هه موو بهكاربينه لهبينين و بيستن و بون و چهشتن و، پشت بهخوا ببهسته و مهيله هيچ شت و كهسيك بهتهواوتي ببنه لهمپهري ريگا و گهشهت، نهوده مهه ريگه ريگه پاست دهگريت دنيا به لهوهي دهركاي كراوه دهبينيتهوه - بهپشتيواني خوا - دهركا گهليك كه پيشتر چاوه پروانيت نهكردوه.

بهلام نايا بهراستي نهه دهروازانه لهواقيعدا بووني هه بووه؟
ولهامهكesh بهلي يه، چونكه نيستا والهپيش چاوماندايه!
كهواته بوچي پيشتر نه مان بيني بوو؟

ولهامهكesh نهوهيه كه نامادهي بينيني نه بووين لهو كاتانهدا، چونكه دهبوو بهو ريگهيه شدا تيبهرين بو تهواوكردي تهشتي ژيانمان و دواتر بگهين بهم ريگه نارام بهخشانهي كه بهره مهه كاره كانماني تيدا دهبينين.

تهنها لهو جيگهيهي كه زور پيوستمانه دهتوانين دهروازه كراوه كانني پيش چاوانمان بينين و، ههستمان بهوهش كرد نيستا كاتي جيبه جيكردي خهون و نارمانجه كانمانه، كاتي بهخه بهره اته وهيه لهو خهوه ناخوشه، بويه دهبيت هه ميشه نهه پهنده مان لهبيربيت:

"نهوهي به نازار دياره دهبينيت هيوركاره

نهوهي به خه موك دياره دهبينيت ناسوده كاره

نهوهي به گران دياره دهبينيت ناسان كاره

نهوهي به شكست دياره دهبينيت سهركه وتنكاره،

نهوهي به تاريك دياره دهبينيت پوشنكاره،

بويه فيربوم له پرووخساره وه له شته كان نه پروانم"

که واته نهی مروؤ فیربه و تهنه شتهکان له پوو خساردا مه بینه و مه ناسه وه.
نه وهشت له بیربیت که: هه موو ساتیک وه ها بژی که دوا ساتی ژیانته،
به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره و بده سته لات - به سروشتی
په وشت و ئاکاری په یامبه (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به
کارکرده و پا به ندییه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی
به خوشه ویستی،

ریز له به های ژیان بگره.

۸- ئەم ناماژانە سى جار دووبارە بکەرەو:

((من له خۆم دانیام، من تهواو هاوسهنگم، سوپاس بوخوا))

۹- چاوه کانت بکەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر له خۆت بکەرەو، بدوشیۆهیهی له داداتوردا هه مان کیشتهت دوچار ده بیتهو، ببینه چۆن ههسته کانت یارمهتی دهرت ده بن بو زالبوون به سه ریدا.

ههنگاوی یه کهم بنوسه و هه رنیستا جیبه جیی بکه....

له دواوهی خۆت مه روانه، مه هیله هیچ شتیك له نهجامدانی کاره کهت دوورت بخاتهوه، پشت به خوا ببهسته - گه و رهو میهره بان - دانیابه له م گووته یه ی خوا: ﴿ نهوهی کاری چاکه بکات پاداشته کهی وون ناکهین ﴾

ستراتیژی ته تی کار

پوژی دووه

کاری ستراتیژی

(۱) نه مپو چیت کردووه بینوسه وه:

نه وهی نه مپو کردووه بریتیه له:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) نه وهی نه پو نه نجامت داوه بینوسه وه:

نه وهی نه مپو نه نجام داوه:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) نه وهی نه مپو نه نجامت داوه بیخه ملینه :

خه ملاندنی من بو نهو کارانهی نه مپو نه نجام داون بریتیه له:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خه ملاندنی نه وهی نه نجامت داوه، نه وهی به شیاوی ده زانیت چاکسازی

تیدا نهجامی بده :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاکسازیی، خۆت ببینهوه لهوهی ستراتیژییهتی خۆت بهکاردههینیت و لهودهمهشدا تۆ بهتهواوتی هاوسهنگیت. سهیری پشتهوهت مهکه، مههیله هیچ کهس و شتیك لهنامانجی کارهکهت بهدوورت بخاتهوه، پشت بهخوا ببهسته - خوای تاک و تهنها - دلنیا به لهم گووتهیهی خوا: ﴿پاداشتی چاکهکارن وون ناکهین﴾.

"ئهودهمهی هیوامان نامینیت ئارهزوش لهدهست ددهین،

ئهودهمهی ئارهزوو لهدهست ددهین بینینیش لهدهست ددهین،

کاتیك بینیمان نامینیت ژیانیش لهدهست ددهین،

ئهودهمهش بهژیانیکی بیمانا له تهراویلکهی ئازاردا دهژین."

"ئەودەمەي ھىوامان نامىنىت ئارەزۈش لەدەست دەدەين،
ئەودەمەي ئارەزۈ لەدەست دەدەين بىننىش لەدەست دەدەين،
كاتىك بىننىمان نامىنىت ژيانىش لەدەست دەدەين،
لەودەمەشدا بەژيانىكى بىمانا لە تەراويلكەي ئازاردا دەژين".

"ئەگەر ھىوافراوان نەبوايە ژيان تەنگ دەبوو".

ئەمە يەكەمىن پەندبوو لەژياندا كەلە تەمەنى دە سالاندا بىستىم، ئەودەمەي
لەقاھىرەبووم و سەرقالى يارى پالەوانىتى تىنسى سەر مېزبووم، لە محمد
حەدىدى كاپتىم پرسى : كاپتى دەبىت پۇژىك لەپۇژان لەگەل گروپى مىللى
دەولەتى مىسردا لەدەرەوہ يارى بىكەم ؟ بە سەرسورپانەوہ لىي پوانىم و
گووتى: ئىستا لەسەر ئاستى مىسردا چەندەمى؟ گووتم لەتەمەنى خۇمدا
يەكەم، گووتى ھىوات ھەيە بەوہى تاوہكو گەرەش دەبىت ھەريەكەم بىت؟
گووتم: بىگومان - گەر ويستى خواي لەسەربىت، پىي گووتم: ئايا گەر تەمەنت
ھەژدەي تىپەركرد و بەشدارى پالەوانىتى مىسرت كرد، دەتەويت يەكەم بىت؟
گووتم نازانم بەلام ئومىدىكم ھەيە - بەپشتىوانى خوا - كاپتى حەدىدى لىم نزيك
كەوتەوہو دەستى خستەسەرشانم و پىي گوتم: ئىبراھىم ئەم ئومىدانەت
لەدەست نەدەيت چونكە ئارەزۈوي گەرگرتوو دەئافرىنىت و بىرۆكەي پوونترو
بەھىزترت بۇ دىنىتە بوونەوہ، چونكە :

"ئەگەر ھىوا بەرفراوان نەبوايە ژيان تەنگ دەبوو".

ۋشەكان بەسن بۇ پىناسەكردنى ئومىد؟ دەتوانىن بەبى ئەو بژىن؟

گەرتوانىمان بەبى ۋى بژىن، دەتوانىن بەردەوام بىن؟

كەۋاتە با لەپوانگەي گيانكارى و مادىيەتەۋە لەماناي ھىۋاۋ ئومىد تىبگەين.

۱- لەپوانگەي گيانكارىيەۋە لەفەرھەنگى گيانكارى (پىكەر) دا ھاتوۋە كە:

"ئومىد ماناي متمانەيە، چاۋەپروانىيە بە متمانەۋە بۇئەۋەي شتىك پروۋىدات،

بېرواۋبىۋونى تەۋاۋە بەۋەي شتىك پروۋىدات، ئارەزۋۋە بۇ دەستكەۋتنى

شتىك".

بەلام لەپوانگەي زانستى و مادىيەتەۋە لە فەرھەنگى ئەمريكى (نوا ۋىبستىرى

چاپى سانى ۱۸۲۸) دا ھاتوۋە كە: " ئومىد ئارەزۋۋەكردنى شتىكى باشە،

پىشېبىنى پروۋىدانىشى لەگەلدايە، بېرواي تەۋاۋ ھەيە لە بەدەست ھىنانىدا".

بەبېرواي تايبەتى خۇم وانا زمانم بتوانرىت پىناسەيەكى تەۋاۋ بۇ ھىۋا يان

ئومىدبكرىت، چونكە ۋشەيەكى فەلسەفىيە و ھەرىكە و بېروپاي تايبەتى خۇي

ھەيە لەبارەيەۋە و بەبى ئومىد ژيان نابىت، ئايا مەرۋۋە دەتوانىت بەبى

پىداۋىستىە سەرەككەكانى خۇي بژىت كە خوا بۇي دابىنكردۋە، ۋەكو ھەۋاۋ و

ئاۋ و خۇراك ؟ بىنگومان نەخىر، ھىچ بوۋنەۋەرىك بەبى ئەم پىداۋىستىە

بىنچىنەيىانە ناتوانىت بژىت. رىك ۋەكو ئومىد كە خۇاي تاك و بەتەنھا

ئافراندىۋىيەتى بۇئەۋەي مەرۋۋە لەرىگەيەۋە بەسەر ھەموو كىشەكانىدا زالبىت و

بتوانىت ھىزەناۋەزى و جەستەيىەكانى كۆبكاتەۋە و ئامانجەكانى بەدى بىنىت.

ئايا دەگونجىت خويندكارىك دە كاترئىمىر لەشەۋەۋە پۇرژىكدا بخوئىنىت و ھىچ

ھىۋايەكى نەبىت بۇئەۋەي بچىتە زانكو؟

ئايا دەگونجىت كەسىك ھەرچى پارەي ھەيە بىخاتە پۇرژەيەكەۋە بەبى ئەۋەي

ھىچ ھىۋايەكى بە سەرکەۋتنى پۇرژەكەي ھەبىت؟

ئايا دەگونجىت يارىزانىك ھەموو كاتەكانى خۇي بۇ پراھىنان تەرخان بكات

بەبى ئەۋەي بىھۋىت بىتتە يەكەم يان سەربكەۋىت ؟

بەسەر ئەو كۆسپانەى تىيدا لەدايك بووم" بەم شىئوھىيە دكتور زەكى عوسمانى نابينا و ئىفلىج لەبەرنامەى تەلەفزیونى "چاوپىنكەوتن لەگەل كەسايەتییەكى سەرکەوتوو" لەگەلمدا دەستى پىنکرد...

پىدەكەنى، هینم و نارام بوو، زۆرى بېروابەخۆھەبوو، خواپەرەستى و ئاین پەرودەرى لەسەر پووتمەتى دەدرەوشایەود. با... لەسەرەتای ژيانى کردو گووتى: سوپاس و ستایش تەنھا شایەنى خوانە، كاتىك ھاتمە دوونیاوہ گۆج و ئىفلىج بووم نەم دەتوانى نەبجولیم و نەببینم، واتە من لە بىدەنگى تارىكىدا بووم!! باوكم بېرىدا دوومامۇستام بۇ بەینىتە مالمەوہو ئەوہى دەبوو فىزى بىم فىز بووم، گوینىستى رادوى دەبووم و لەرینگەيەوہ زمانى ئىنگلیزىم یادگرت و پىش تەمەنى چواردەسالى ھەموو قورئانم لەبەرکرد و دەمتوانى بەچەندىن دەنگىش بىخوینم، من لەسەربانى مالمەماندا دادەنىشتم و سورەتىكى قورئان یان سررتىكى نایىنیم دەگووت و ھەستم دەکرد خەلکىكى زۆر بەلایانەوہ پەسەندە، ئومىدىكى زۆرم بەخوا ھەبوو بەوہى بىمە رامۇستای یاسای ئىسلامى لەزانكۆى ئەزھەر، بىگومان پەيوەندىم بەئەزھەرەوہکرد و لەبەرئەوہى قورئانم لەبەرکردبوو راستەوخۆ خستميانە خویندنگەى نامادەيى و گەشتىكى پەرلەخۆشى بوو بۆمن و توانیم بگەم بەنامانجەكەم، لەلایەكى تریشەوہ زۆر نازارو بەدبەختى و ناسۆرىم چەشت!!

دواتر دكتور زەكى عوسمانى گووتى: پۆژىكى زستانى سارد با بەھەوہسى خۆى وەكو پارچە كارتونىك بەملاو ئەولادا دەبىردم یان دەيجولاندم، پیاوینكى پۆلیس ھاتە نزىكمەوہو باوہشى پىداکردم و خستميە نىو ئەو پاسەوہى كە بۇ زانكۆى ئەزھەرى دەبىردم و داواى لەشوفىرەكە کرد زۆر ناگادارم بىت، ھەرواش بوو. پۆژگار تىپەرى و گەورەبووم و توشى چەندىن كىشە و ناسۆرى چاوەپروان كراو بووم، بەلام بەپشتیوانى خوا توانیم بەسەریاندا زالبم و توانیم پلەى دكتورا بەدەست بىنم و بەپلەى نایاب بروم بە دكتور لە زانكۆى ئەزھەر.

*ھەردوو كەسايەتى ناودار" دكتور ولىام فىشەر و دكتور جىمس ماكدونالد"

پىڭكەۋە خەرىكى خواردىنى نانى بەيانى بوون، كە دوپسپۇرى بواری چاره سەركردنى نەخۇشى شىرپەنچەن لە نەخۇشخانەى تكساسى ويلايەتە يەكگرتوۋەكانى ئەمەرىكادا، ھەردووكيان باسيان لە پۇژانى خویندىنيان دەكرد و باسى چۇنىقتى زالبوونيان دەكرد بەسەر لەمپەر و كۇسپەكاندا، تاۋەكو گەيشتوون بەم ئاستەى ئىستای.

دواتر دكتور ماكدونالد نە دكتور فيشەرى پرسى: ھاوپرى لەھەمان زانكو خویندىنمان تەواوكردوۋە لەھەمان نەخۇشخانەش دەوام دەكەين و ھەمان پىبازى چاره سەركردن بەكاردينين و بەھەمان بېرو خشتەى چاره سەركردنەۋە، كەچى چاره سەركردنى من لە ۲۰٪ تىپەرى نەكردوۋە لەكاتىكدا تۇ ۸۰٪ بەرەو سەرەۋو سەركەوتوۋ دەبىت... بۇچى؟ دكتور فيشەر بە پىڭەننەۋە ۋەلامى دايەۋە گووتى: ھاوپىكەم چونكە تۇ تەنھا شىۋازى زانستى پووت بەكاردينين و بەس.

دكتور ماكدونالد لىنى پرسى: ھىچ شتىكى دىك ھەيە نىمەى پزىشكان بتوانين بەنەخۇشانى ببەخشين؟ پاش نەختىك لەبىدەنگ بوون دكتور فيشەر پىنى گووت: بەلى ھاوپرى گيان شتىكى زۇر گرنگ ھەيە كە من بەنەخۇشەكانى دەبەخشم و تۇ نايزانىت، ھەنەو شتەشە وامان لىدەكات من زياتر لەتۇ سەركەوتوۋ تىرەم... دكتور ماكدونالد بە ھەسەرەتەۋە لىنى پرسى: چىە ئەو شتەى ۋاى كرددوۋە جىاۋازى نىۋان من و تۇ ۵۰٪ پتر تر بىت؟

دكتور فيشەر ۋەلامى دايەۋە گووتى: ھىۋاۋ ئومىدە!! پىۋىستە لەپىشدا ئومىدى چاكبوۋنەۋە لەناخى نەخۇشەكاندا بچىنىت دواتر دەرمان بەكاربىنىت، بۇيە ھاوپىگيان لەم پۇ بەداۋە تۇش ئەو پىڭەيە بەكاربىنەۋە بزانه پىزەى سەركەوتنت دەگاتە چەند؟

بۇ پۇژى دواتر دكتور ماكدونالد ھاتەۋە بۇ سەردانى نەخۇشەكان و كچىكى بچكۇلانەى بىنى بەناۋى ناتالى كە پىنچ سال دەبوۋ بەھۇى چاۋدىرى پزىشك و دەرمانەۋە مابوۋە، دايكىشى ھەموو پۇژىك لەكاترۇمىر ۹-۱۱ ى سەرلەبەيانى لەلاى دەبىت و ھەمىشە قسەى بۇدەكات ۋەكو ئەۋەى بەتەۋاۋ بەھۇش بىت.

دكتور ماكدونالد له نافرته ته كه نزيك بؤوه و ليني پرسى: داده گيان خوت باش
دهزانيت كه كچه كهي تو ژيانى بهنده بهم نامير و دهرزى و دهرمانانوه كه به بي
نه مانه كچه كهت دهرنيت باشه بۇچى خوتى پينوه سهرقال ده كه يت و ماوه يه كى
زور زوره هه موو پۇژنيك ديتته سهردانى؟ نافرته ته كه ليني پوانى و گووتى: دكتور
تو ته نها پنگه ي زانستى و پزيشكى دهزانيت و ههرئه وهش به كاردينيت به لام من
پنگه ي باوه ر و نوميد بوون به خوا به كاردينم بۇ چاره كردنى ئەم كيزؤله يه م،
دنياشم خواى تاك و ته نها خه جاله تم ناكات و بهم نزيك نه كچه كه م بۇ
ده گيرن ته وه، دكتور ئەو كات دهزانيت وايه يان نا... دكتور ماكدونالد زور
كارى گه ربوو به وته كانى ئەم نافرته ته ي ئەمپۇ و قسه ي هاوپى دكتوره كهي
دوينيى.

پۇژگار تنيه پى و ديتى فيشه رى هاو لى به ره و لاي ديت و بانگى ده كات: وه ره
هاوپى ببينه چ خوشييه كه !! دكتور ماكدونالد ته نانه ت يهك وشه شى نه گووت و
له گه ليدا پۇشت بۇ ژوره كه ي ناتالى و بينى ساغ بۇته وه و له باوشى دايكي دايه،
به رواى نه ده كرد شتى و اووي داييت، دايكه كه ليني پوانى و گووتى: دكتور پينم
نه گووتى ته نها خوا چاره كار و شفا به خشه؟! هيج شتىكى نه گووت و له ناتالى
نزيك بؤوه و ته واوى پشكنينى بۇنه جامداو ديتى ته واو ساغ و سه لامه ته. له و
پۇژه به داوه دكتور ماكدونالد به هيزترين دكتورى پينبه خشينى چاره سه ره
به پنگاي په ناگرتنه خوا... نوميد بوون به چاره سه ر لاي خوا.

ئه مه يه هيزى نوميد و باشيه كه ي، هيزنكه له پنگه ي باوه په وه كار ده كات و
پيوستى به بينگومانى هيه به رامبه ر خوا له وه ي چاره كار و شيفابه خشه،
خاوه نى دهر و دهرمانه، هۇكار و چاره سه ر هه ر لاي خويه تى، به ره رشتيك
بليت ببه ده بيت. نه وكاته ي هۇكارنك ده گريته به ر دنيا به له به روا بوون به خاوه ن
هۇكاره كه...

له م پۇ به داوه مه هيله نيگه رانى له ژيانى تۇدا جينگه يه كى هه بيت، چونكه:
"ئه وه مه ي هيوامان نا اينيت ناره زووش له ده ست ده ده ين، نه وه مه ي
ناره زوو له ده ست ده ده ين بينينيش له ده ست ده ده ين، كاتيك بينينمان نامينيت

ژیانیش له دهست ددهین، نهوده مهش به ژیانیکی بیمانا له تهراویلکه ی نازاردا
دهژین."

هموو ساتیک وهها بژی که دوا ساتی ژیانته،

به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره و به دهسته لات - به سروشتی
په وشت و ئاکاری په یامبهر (د.خ)، به نه بهردی و زانسته وه بژی، به
کارکرده و پابه ندییه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی
به خوشه ویستی،

پینزه به های ژیان بگره.

ستراتیژی ته تی کار

پوژی یه که م :

ههستکردن و کاری نیوخویی

۱- په نده که بخوینه وه و به باشی لینی تی بگه.

۲- نه و انه یه ی لینی فیروویت به شیوازی تایبه تی خوت بینوسه وه
وانه که بریتیه له

.....:

۲- نه و بریاره بنوسه وه که داو ته
بریاره که بریتیه

..... له:

۴- نه و کاره بنوسه وه که مېرؤ نه جامی ده دیت
کاره که بریتیه

..... له:

۵- به شیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

۴ ژماره ی هه ناسه وه رگرتنه، ۲ هیشتنه وه ی ئوکسجینه، ۸ ژماره ی دانه وه ی
هه وای هه ناو ته بؤده ره وه). تاوه کو هه ناسه دانه وه ت له هه ناسه وه رگرتن
زیده تربیت نه و زیاتر هه ست به هه سانه وه ی جهسته ی ده که ییت.

۶- چاوه کانت دابخه و خوت له نیو نه و ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت
به یاریده ی نه وه ی فیرو بویت نه جامی بده ییت.

۷- وینه یه کی خوت بونیات بنی له وه ی تو به به کاره ی نانی وانه کان متمانه ی
ته ووت به خوت هه یه، وینه که با لیوه ت نزیک وگوره بییت و هه ست به هیزه که ی
بکه و له هه ناویدا سی جار هه ناسه بده تانه و ده مه ی ده بیینیت له سه رووی خوت
و ده ورو به رتدا هه لده قولیت.

۸- نه م ناماژانه سی جار دووباره بکه ره وه:

((من له خۆم دانیام، من ته و او هاوسه نگم، سوپاس بوخوا))

۹- چاوه کانت بکهره وه

۱۰- تاقیکردنه وه:

بیر له خۆت بکهره وهی بهوشیوهیهی له داها توودا هه مان کیشتهت دووچار
دهبیته وه، ببینه چون ههسته کانت یارمهتی دهرت دهبن بو زالبوون به سه رییدا.

ههنگاوی یه کهم بنوسه وه و هه رنیستا جیبه جیی بکه....

له دوا وهی خۆت مه پروانه، مه هیله هیچ شتیك له نه جامدانی کاره کهت دوورت
بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - گه وره و میهره بان - دنیابه له م گووته یه ی
خوا: ﴿ نه وهی کاری چاکه بکات پاداشته کهی وون ناکه یین ﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہم بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجامم داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپرو ئەنجامم داون بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاکسازی:

پاش خەملاڭدنى ئەۋەي ئەنجامت داۋە، ئەۋەي بەشياۋى دەزانىت چاكسازىي

تىدا ئەنجامى بدە :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىي، خۆت بېينەۋە لەۋەي ستراتىژىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەۋدەمەشدا تۆ بەتەۋاۋتى ھاۋسەنگىت. سەيرى پىشتەۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەۋە، پىشت بەخۋا بېستە - خۋاى تاك و تەنھا - دۇنيابە لەم گوۋتەيەي خۋا: ﴿پاداشتى چاكەكارن وون ناكەين﴾.

" كار كردن بەبى ھىۋا دەبىتەھۆي لەدەستدانى كارەكە،

ھىۋاش بەبى كار دەبىتەھۆي بىئومىدى،

خۆشى كار لەئومىد بوندايە،

چىژى ئومىدېش لەكاردايە "

" کارکردن به بی هیوا ده بیته هوی له ده ستدانی کاره که، هیواش به بی کار
ده بیته هوی بی نومیدی، خوشی کار له نومید بوندایه، چیژی نومیدیش له کاردایه
"

نایا خویندکاریک ده توانیت ته نها به نومید سهرکه ویت ؟
نایا بیکاریک ده توانیت ته نها به نومید کار په یدابکات ؟
نایا ده گونجیت ته نها به نومید نه خوش چاره بیت ؟
نایا ده گونجیت پزیشکیک ته نها به هیوا نه شته رگه ریه که ی سهرکه و توو بیت ؟
نایا ده گونجیت که سیک هونه ری لیخو رین نه زانیت و ته نها له به ره وه ی
نومیدی هه یه ئو تومبیل لیخو ریت ؟

نایا ده گونجیت که سیک که چهل به هیوا پرچی بو په یدابیت !! ؟
نایا هیوا به ته نها به سه بوئه وه ی هه موو شتیک بو مروؤ به دی بی نییت ؟
وه لامه کان به روونی ساکارییه وه بریتییه له ... نه خیر.

نومید یان هیوا به ته نها هیزیکی گیانکارییه و له پروابون به خواوه
هه لده قولیت، بنچینه ی پالنهر و پابه ندی و سووربوون و هیواکانه جا بارودوخ و
کیشه و کارتیکاره کان هه رچیه ک بن. به لام پیویستی به کاریش هه یه، بویه خوی
گه وره و میهره بان له خوینراوه ی پیروزدا ده فهرمویت : ﴿ ده سا وه کارکه ون کاری
ئیوه به زوویه کی زوولای خوا و نیردراو و موسولمانانیش دیارنه دات، به و زوانه
نه برینه وه بولای زانای دیار و نادیار، نه وسا ناگاداری پو ده کات که چلون
کاریکتان کردوه ﴾ (التوبه نایه تی ۱۰۵)، دواتر له سورته تی نه حل له نایه تی
(۲۲) دا دیسانه وه خواوه ندی نه رز و ناسمانه کان ده فهرمویت : ﴿ برونه به هه شته
له بهر نه و کارانه ی نه نجامتان داوه ﴾، که واته کارکردن فاکته ری سهره کی نومید
پیبه خشینی ژیانه و به بی کارکردنیش نومید له جیگه ی خوی وه ستاو ده بیت و
ناجولیت و هیچ چیژیکیش نابه خشیت ...

دوون کلوس له کتیبی هیزی نومیددا ده نوییت : " کارکردن مانایه کی نابیت

تهنھا به ئومیدوه نه بیټ، ههردووکیان دو هیژی یه کتر ته و اوکارن".

دین گرافت له کتیبی "به رکه وتنی ئومید" دا ده لیت :

"ئومید له هه ناوی هه ریه که ماندا هه یه و پیو یستمان به دۆزینه وهی نییه، پیو یستمان به ناساندنی هه یه. به بی ئومیدیش هیژ مانایه کی نابیت".

ئومید و پینج پیو یستیه کانی

ئاره زوو ئومید ئاراسته بینین کارکردن

ئومید و پینج پید او یستیه که ی

۱- ئومید :

بریتیه له و ناوهنده سه ره که یه که له هه ناوی هه ست و سروشته گیانیه کاندایه یه و، تیشک ده خاته سه ر باوهر- به خوای تاک و تهنها- به های بالای پیو یستی ژیان ده نوینیت به لام به تهنها هیچ مانایه کی نابیت !!.

۲- بینین: ئه وه یه که مروژ ده یه ویت پیی بگات له ریگه ی به دیهینانی ئامانجه کانیه وه، ئه وه یه که مروژ خو ی به سه رکه و تووی له اهاتوودا ده بینیت وه، له کاتی که گرنگی دان و هیو بوون به خوا زیاتر بیت ئه و له م کاته دا بینین زیاتر تیشک ده خاته سه ر ئه و ئه نجامانه ی که سی که ده یه ویت به دهستی بینیت، به لام هه رچه نده بینین و هزره کان پوون و دیاری کراو بن ناتوانن تهنها له گه ل هیوادا هه موو شتی که به دی بینن !!.

۳- ئاره زوو: سوته مه نی سه ره کی بزوی نه ری مروژه بو گه یشتن به هزر و بینین و به بی ئه مه ش مروژ ناتوانیت ئامانجه کانی بیکی ت و ناشتوانیت به بیرکردنه وه و بینینی ئامانجه کانی بگات.

ئاره زوو بو مروژ وه کو سوته مه نی ئوتومبیل وایه، ئه گه ر ئوتومبیلی کی ته و او تایبته مه ندمان هه بی ت و به نزی نی تیدانه بی ت بو ئه وه ی بجولیت بو یه ده بینیت هه می شه ئه و ئوتومبیل هه ر له جیگه ی خویدا ده بی ت ...

هه مان شتی ش بو ئاره زوو وایه به بی ئه و ناتوانیت بجولیت له جیگه یه که وه

بۇ جىڭگە يەكى دى ھەرچەند ئومىد ت زۆرىيىت و بىننە كانىشت پوونى !!

۴-ئاراستە: بوەستە بالىت پىرسم: ئەگەر بىننە كانىكى پوون و ئارەزوويەكى لەرادە بەدەر و ئومىدىكى زۆرمان ھەبىت ئايا ئەمانە بەتەنھا بەسن بوئەوھى بەئامانجەكان بگەين؟

وہ لآمەكە : نہ خیرہ !! بۆچى !! چونكە پىويستە ئەو ئاراستە يەش بزائن كە دەيگىرنەبەر بۆگە يىشتن بە بىننە كانمان. پىويستى ئاراستە وەكو ھەموو پىداويستىەكانى دىكە وايەو بەبى ئەو مروؤ سەرگەردان دەبىت و دەكەويىتە سەر پىگە يەك كە نازانىت راستە يان ھەلە...

۵-كارگردن: ئەگەر ئومىدىكى گەورە و بىننە كانىكى پوون و ئارەزوويەكى بلىسەدار و ئاراستە كەشمان بزائىن ئايا بەواوھتى خۇمان پىرچەك كىردووە بۇ گە يىشتن بە ئامانجەكە؟ نہ خیر !! بۆچى !! چونكە پىويستە بەھەرىەكە لەمانە كاربكرىت، ھەركار كىردنىشە ژيانىان پىدە بەخشىت.

* لە دالاسى وىلايەتە يەكگرتووەكانى ئەمىرىكا پىاويكى بالابەرز و بەژن پىكى تەمەن چل سالم ناسى، زۆر خەمبار دىاربوو، پاش تەواوبوونى بەرنامەكەم "دە كىلى سەر كەوتن" لىم نىك بوو و بەدلبوونى بەرنامەكەمى پىراگە ياندم و خوى پىناساندم كەناوى ستىف بوو.

پىرسىارى ئەو خەمەم لىكرد كە چاوانى داپوشى بوو؟ گووتى: دكتور ئىبراھىم ھەرچىەك لە دەست ھات كىردم بو سەر كەوتنى پروژەكەم (فروشتنى ئوتومبىل) بەلام بەشكستىكى گەورەو دەستەم لىھەلگرت و قەرزارى پارەيەكى زۆرىش بووم نازانم بۆچى؟ ھەستام بە ھەلمەتلىكى بەرفراوانى فروشتن بەلام ھىچ سوودىكى نەبوو! دواتر ستىف لى پىرسىمەوہ : دەتوانىت يارمەتىم بەدەيت بوئەوھى بزائىم چىم لىبەسەرھاتووە و دووبارە خۆم بگرمەوہ؟ گووتم بەخوشحالىيەوہ و لىم پىرسى: ئايا بەراستى تۆ بەدىارى كراوى دەتزانى چىت لەو پروژەيە دەويست؟ گووتى بەلى. پولى كىرپارانى ئوتومبىلەكەت دىارى كىردبوو؟ گووتى: بەلى. لىم پىرسى: ئارەزوويەكى زۆرت ھەبوو بو سەر كەوتنى پروژەكەت؟ گووتى: بەدلىيايەوہ. لىم پىرسى : ئاراستەى سەر كەكى سەر كەوتنى خوتت دەزانى؟

گووتی: بیگومان دکتور، هه موو شتیکم له باره ی خزمهت گوزاری و بازارکارییه وه ئاماده کردبوو. گووتم زورباشه ستیف ئیستاش بالیت پیرسم: بپروات به خوای تاك و تهنها ههیه ؟ گووتی: بهلی، بهلام هیچ نویتیک ناکه م و کاردانه وه ی گیانگاریشم نییه !! لیم پرسى : ئایا ئومیدیکی زورت هه بوو به سه رکه وتن ؟ گووتی: دکتور من پیاوی کارم و زور بپروام به م شتانه نییه و هه رچییه کم له دهست هات کردم بۆئه وه ی سه رکه وتوویم، به لام شکستم هیئا.!!

ئه مه نمونه یه که له و شیوه که سانه ی که هۆکاره کان و هه رده گرن به بی پنهان بدهنه بهر ریکخار و ئاراسته کاری هۆکاره کان، ماده که ده بهن و بپروایان به بونی خاوهن ماده که نییه، بپروایان به کارکردن هه یه به لام نازانن ئومید چییه، بۆیه ئه نجامه که شی له دهستدانی کاره که ی ده بیئت.!!

" کارکردن به بی هیوا ده بیته هۆی له دهستدانی کاره که، هیواش به بی کار ده بیته هۆی بیئومیدی، خوشی کار له ئومید بوندایه، چیژی ئومیدیش له کاردایه "

*سه فا ئافره تیکی سی و پینج سالان بوو، وه کو سکر تییره له کۆمپانیا یه کی ده رماندا کاری ده کرد، زور دلخوش بوو به کاره که ی تا وه کو به ریوه به ره که ی نامه ی ده رکردنی بۆنارد به هۆی که مبوونه وه ی توانا دارایی کۆمپانیا که وه و به لینی ئه وه ی پيدا که ئه گه ر پئویستیان پیی بوویه وه جاریکی دیکه بانگه یشتی بکه نه وه. سه فا چاوه پروانی ئه و شته ی نه ده کرد و به گریان وه تا وه کو مال پوخته وه و دایکی لیی پرسى : کچم ئه م هه موو گریانه ت له پای چی؟ ئه ویش گووتی: له کاره که م ده ریان کردووم، دواتر راسته وخو پوخته ژوره وه و ده رگا که ی له سه ر خو ی داخست.

سه فا به م شیوه یه به رده وام بوو، به هیواش بوو له وه ی جاریکی دیکه به ریوه به ره که ی بانگه یشتی بکاته وه. مانگان تیپه ری و نزیکه ی سالیکی خایاند به لام سه فا هیچ هه نگاویکی نه دهنه بۆئه وه ی ئیشیکی نوی بدوزیته وه و هه ر

چاوه پروانی زهنگی ته له فۆنه کهی بوو، به وهی به پړیوه به ره کهی تیلی بۆ بکاته وه و بانگیشتی سه رکاره کهی خوی بکاته وه.

زۆری چاوه پری کرد تا وه کو دوو چاری نه خوشتی دهروونی و خراپ بوویه وه، به رده وام دهیگوت: هه میسه به هیوا بووم جاریکی دیکه به پړیوه به ره کهم تیلیکم بۆ بکات و بانگیشتی سه رکاره کهم بکاته وه !!.

ئه مهش نمونه یه کی دیکه ی ئه و جوړه مروڤانه یه که وا دهزانن هیوا یان ئومید به ته نها به سن بۆ ئه وهی مروڤه بتوانییت به نامانجه کانی بگات، بۆیه ئه نجامه کهشیان وون بوون ده بییت له گیژا و تاریکی بیئومیدیدا... هۆنهر و فهیله سووفی ئه لمانی گوته، ده بییژیت: " ئه وهی ئومید ه کانی له سه ر ئه ندیشه بوونیات بنییت ده بیینییت له خه وه کانییدا به دیدینییت".

ئه گهر سه فا به و باره قایل بوایه که تییدا بوو و به دووی کاریکی نویتردا گه رابایه ئه وا بیگومان هیوا و ئیشکردنی یه کیان ده گرت و وای لیبه سه ر نه ده هات. ئه وهی ستیف به کاری هینا بوو کارکردن بوو به بی ئومید، بۆیه ئه نجامه کهشی... له ده ستدانی کاره کهی بوو.

به لام سه فا ته نها ئومیدی وه رگرت بوو به بی کارکردن بۆیه هیچ سویدیکی بۆ نه بوو، ئه نجامه کهشی بیئومید بوون بوو.

ئىستاكانىش باليت پيرسم :

ھىزى ئومىد دەبىنىت ؟

ھىزى كارىش دەبىنىت ؟

ئايا دەگونجىت تەنھا ئومىد بەبى كارکردن بەكاربىنن؟ يان تەنھا كاربەين و
ھىچ ئومىدىكىمان نەبىت؟ بىگومان نەخىر.

خەلىل مەتران دەلېت: " نەگەر ئاواتى ژيانىكى گەورە و سەرکەوتوو
دەخوازىت ئەوا بەكارى گەورە پىنى دەگەيت."

لا تسۆى داناي چىنى بە خوئندكارەكانى دەگوت: " ژيان بەبى ئومىد
مانايەكى نىيە... ئومىد بەبى ژيان مانايەكى نىيە."

يەكىك لە خوئندكارەكانى لەبارەى گرنكى ئەم پەندەوہ لىنى پرسى و ئەوئىش
گووتى: " نەگەر ئومىدمان نەبىت بەوہى بەژيانىكى شىاوبژىن كەواتە بۇچى
بژىن و سوودى ئومىدىش چىيە ؟

نەگەر لەپىناو بەدەھىننى ئەمەدا نەژىن كەواتە بۇچى داواى ئومىدبەين؟ "
ھەرلەيەكەم پۇژەوہ قەلاى زانستت بەھىزبەكە و بېروات بە ئومىد بەرفراوانتربەكە
و خوت بخرە جىكارەكەوہو مەكەوہ ژىركارىگەرى ئەوانى دىكە وتىپروانىنى
كەسە ونەكان با كارنەكەنە سەرت.

ھەمىشە لەبىرت بىت :

" كارکردن بەبى ھىوا دەبىتەھۆى لەدەستدانى كارەكە،

ھىواش بەبى كار دەبىتەھۆى بىنومىدى،

خۆشى كار لەئومىدبوندایە،

چىژى ئومىدىش لەكاردايە."

هه موو ساتيک وهها بژي که دوا ساتي ژيانته،

به خوشه ويستي خواوه بژي - گه وره و به دهسته لات - به سروشتي

ره وشت و ئاکاري په يامبه (د.خ)، به نه به ردي و زانسته وه بژي، به

کارکرده و پا به ندييه وه بژي، بژي به ئارامگري و نه رمونياني، بژي

به خوشه ويستي،

پيژله به هاي ژيان بگره.

ستراتیژییه‌تی کار

پوژنی یه‌که م :

هه‌ستکردن و کاری نیوخویی

۱- په‌نده‌که بخوینه‌وه و به‌باشی لینی تیڭگه.

۲- نه و وانه‌یه‌ی لینی فیروویت به شیوازی تایبه‌تی خوت بینوسه‌وه

وانه‌که بریتیه له

.....

۳- نه و بریاره بنوسه‌وه که داوته

بریاره‌که بریتیه

..... له :

۴- نه و کاره بنوسه‌وه که نه‌مرو ئه‌نجامی ده‌ده‌یت

کاره‌که بریتیه

..... له :

۵- به‌شیوازی (۴، ۲، ۸) هه‌ناسه بده

(۴ ژماره‌ی هه‌ناسه‌وه‌رگرتنه، ۲ هیشتنه‌وه‌ی ئوکسجینه، ۸ ژماره‌ی دانه‌وه‌ی

هه‌وای هه‌ناوته بۆده‌ره‌وه). تاوه‌کو هه‌ناسه‌دانه‌وت له هه‌ناسه‌وه‌رگرتن

زیده‌ترییت ئه‌وا زیاتر هه‌ست به‌هه‌سانه‌وه‌ی جهسته‌ی ده‌که‌یت.

۶- چاوه‌کانت داخه و خوت له‌نیو نه و ئیشه‌دا ببینه‌وه که ده‌ته‌ویت

به‌یاریده‌ی ئه‌وه‌ی فیروی بوویت ئه‌نجامی بده‌یت.

۷- وینه‌یه‌کی خوت بونیات بنی له‌وه‌ی تو به به‌کاره‌ینانی وانه‌کان متمانه‌ی

ته‌واوت به‌خوت هه‌یه، وینه‌که با لیوت نزیك وگه‌وره‌بییت و هه‌ست به‌هیزه‌که‌ی

بکه و له هه‌ناویدا سی جار هه‌ناسه‌بده تائه و ده‌مه‌ی ده‌بینیت له‌سه‌رووی خوت

و دەور بەرتدا ھەندە قولییت.

۸- ئەم ئاماژانە سیّ جار دووبارە بکەرەو:

((من لەخۆم دانیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەو

۱۰- تاقیکردنەو:

بیر لەخۆت بکەرەو بەوشیوەیە لەداھاتوودا ھەمان کیشەت دووچار

دەبیئتەو، ببینە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەكەم بنوسەو ھەرئیستا جیبەجیی بکە....

لەدواوەی خۆت مەپوانە، مەھیڵە هیچ شتیک لە ئەنجامدانی کارەکت دوورت

بخاتەو، پشت بە خوا ببەستە - گەرەو میھرەبان - دنیابە لەم گووتەیی

خوا: ﴿ ئەوێ کاری چاکە بکات پاداشتەکی وون ناکەین﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجام داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینہ :

خەملاندنی من بو ئەو کارانہی ئەمپرو ئەنجام داوہ بریتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

۴) چاكسازى:

پاش خەملاڭدىنى ئەۋەي ئەنجامت داۋە، ئەۋەي بەشياۋى دەزانىت چاكسازى

تېدا ئەنجامى بده :

۱-

۲-

۳-

۴-

پاش چاكسازى، خۆت بېينەۋە لەۋەي ستراتىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەۋدەمەشدا تۆ بەتەۋاۋتى ھاۋسەنگىت. سەيرى پىشتەۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەۋە، پىشت بەخۋا بېستە - خۋاى تاك و تەنھا - دۇنيا بە لەم گوۋتەيەي خۋا: ﴿پاداشتى چاكەكارن وون ناكەين﴾.

" ئەۋەي لەدەلما دەژىت،

لەرەگ و خۋىنما ھاتوچۋىەتى،

زالە بەسەر بىر و وىژدانما،

پىۋىستە بۆژيان بدركىنرىت "

" ئەو ھى لەدلىمدا دەژىت، لەرەگ و خوينمدا ھاتووچۆيەتى، زالەبەسەر بىر و
ويژدانمدا، پيويستە بوژيان بدركىنریت "

((ژيان بەبى نامانچ ئەو نەھامەتيانە ناھينيت كە بەسەرماندا ديت))

ئەم رستەيە ئەلبيرت ئەنیشتاين چەند خولەكيك پيش مردنى بەدكتورەكەى
گووتبوو!. ئەگەر لەناوەرۆكى ماناي ئەم دپرە بنوارين دەبينين مانايەكى قولى
فەلسەفى ھەيە، چونكە ئەو ژيانەى كەسيك بەبى نامانچ تييدا دەژيت ھيچ
مانايەكى نابيت و لەتاريكى و سيبەرى ئەوانى تردا دەژيت.

پەنديكى ھندى ھەيە دەليت: " ئەگەر مانا بوونى نەبيت ئەوا خەونەكانيش
وون دەبوون، ئەگەر خەونەكانيش وون بن ئەوا مروۆفانى دەبيت."

* " سىر ھيلرى ئادمون ((يەكەمىن پياو بوو كەبەسەر چياى ئەقەرستدا
سەرکەوت، لەسالى ۱۹۵۲ و، يەكەمىن ھەولى دەستى پيكرد و لەسەرەتاو زور
بەخراپى برينداربوو و وەخت بوو بمریت، پاش چەند ھەفتەيەك لە ژوورى
بازرگانى لەندەندا چەند خانم و پياويك ميواندرىتيان كرد بەھوى ئەو ھەولانەى
داويەتى بووسەرکەوتن بەسەر بەرزترين چيادا، سەرۆكى ژوورى بازرگانى
بەھەموانى ناساندو داواى ليكرد بيتەسەر شانوو چيروكەى خوى بويان
بگيريتەو، ھيلر مايكەكەى گرتە دەستەووە بەھيواشى بەرەو سەكووى
قسەکردن ھەنگاوى نا و ويستى قسەبكات، ئاوپرى داىەو دەيتى وينەيەكى
گەرەى چياى ئەقەرستيان لەپيشدا داناو، ھيلر لە مەنەسەكە دووركەوتەووە
بەرەو وينەى چياكە رۆشت و گووتى - وەكو ئەو ھى لەگەل چياكەدا بدويت - ئەى
چياى ئەقەرست تو گەيشتويته بە لوتكەى گەشەت، بەلام منيش لەگەشە
بەردەوام دەبم تاوہكو بەسەرتدا سەردەكەوم، يەكەم جار تو شكستت پى ھينام
بەلام ليترە بەدواوہ ناتوانيت بىم بەزينيت، دواتر بەدەنگيكي ھەژينەرەوہ
گووتى: " بەم زوانە شكستت پيدينم... چاوەروانم بە... بەم زوانە شكستت

له ۲۳ مایو ۱۹۵۲ دا سیر هیلر نامون توانی به سهر نهو چیا زه به لاحدا
 سهرکه ویت که بهرزیه که ی ۲۹۰۰۰ پی ده بیت، نهو ده مه ی گه یشته لوتکه
 گووتی: نامانجه که م پیکا، نامانجه که م به دیهینا، توانیم بگه که لوتکه که ی.
 نهو ده مه ی هاته خواره وه زوریک له ده زگاکانی راگه یانندن له ده وری خریوونه وه
 بوئه وه ی رای وهرگرن له باره ی نه م نه زمونه ناوازه وه ی. هیلیر گووتی: هر
 له مندالیه وه نه م بیروکه یه م هه بوو، وا له خووم ده پروانی سهرکه و تووم به سهر نه م
 چیا یه دا، نهو کاته ی نه م خه ونه ی خووم بو هاوری و دوسته کانم گپرایه وه
 هه مووان گالته یان پیده کردم، به لام من هر کوئم له بیروکه که م نه دا، تائه و کاته ی
 به ته واوه تی بالی به سهرمدا کیشا و جگه له باسکردنی نهو چیا یه هیچی دیکه م
 نه ده گووت، نه مه ش بوو هوکاری سهرکه و تنم.

پوژنامه وانیک لی پرسی: سیر هیلر ناموژگاریت بوخه لکی چیه؟

وه لامی دایه وه و گووتی: ناموژگاریم بو نه و مروفانه یه ده یانه ویت به ژیانیکی
 بالابژین ده بیت کاری بالاً نه انجامده ن؟ چونکه مروف زور له وه گه وره تره که
 ههستی پیده کات، ده بیت پلانمان هه بیت بو به دیهینانی نامانجه کانمان و دواتر
 کاری پیبکه یین و هیچ که سیش ناتوانیت به دزینی خه ونی که سیکی تر له م سهر
 زه مینه به ته واوه تی سهریکه ویت.

* سیر وینستون چیرچل خویندکاریکی نمونه یی نه بوو، به لکو زور ته مبه ل و
 ته وه زل بوو تاوه کو توانی پروانامه ی ناوه ندی به ده ست بینیت و زوریش
 له وانه ی زمانه ی ئینگلیزی ته وه زل بوو!! سهر له وه دابوو پاش تیپه ربوونی
 چه ند سالیک زانکو ی ئوکسفورد بانگیشتی کرد بوئه وه ی و ته یه کیان بویدات.
 ویسنستون چیرچل گه یشته شوینی مه به ست به شیوه ناسراوه که ی و
 جگاره که ی لاده میه وه و گوچانیکیشی به ده سته وه بوو کلاویکی ره شیشی
 له سهر کردبوو!! هه مووان به خیرها تنیکی هه وره تریشقه ناسایان کرد و به و په ری
 نارامیه وه گوئیستی و ته کان ی بوون، چیرچل ته نها پینج خوله ک قسه ی کرد
 به لام به ناماده بووانی راگه یانند که:

ھەرگىز خۇتۇن بەدەستە مەدەن، ھەرگىز خۇتۇن بەدەستە مەدەن.
 دواتر شانۇكەي جىھىشت و بەرەو لای جەماوهرى ئامادەبووی ھەنگاوی ناو
 پىنى گووتن: ھەرگىز خۇتۇن بەدەستە مەدەن بارودۇخەكە ھەرچىيەك بیئت.
 كورتترین وانە بوو كە تائەوكات خویندكارانى ئەو زانكۆیە گوئیستی ببوون،
 بەلام زۆرتترین کاریگەرى لەسەریان ھەبوو.
 ئەلیكسەندەر گراھام بیل دەلیت: " ئەم ھیزە چىیە ؟ ناتوانم قسەبکەم،
 ئەوھى ئەیزانم ئەوھىە لەھەناوماندايە، تەنھا لەوكاتانەشدا ھەيە كە مرؤف
 لەبارىكى تەواوی ئاوەز و ھۆشداریدا دەبیئت و واى لیدەكات ھەست بەو شتە
 بكات كە دەیەویت، پىوھى پابەندەو وازی لیناھینیت با ئاریشەكان ھەرچىەك
 بن؟".

ئىستاش بالیت پېرسم :

بەپرای تۆ ژيان مانای چىیە ؟

وەلامدانەوھى تۆ بو ئەم پېرسىارە ئامازەيە بۆبەھا و گرنگی ژيان لەپروانگەي
 تۆو، ھەر ئەو بەھانەشن كە مرؤف ژيانى لەدەوروپشتیدا بوونیات دەنیئت.
 لەپراستیدا ھەرچەندە قسەبکەيت و بىرکەيتەوھ ئەوا مانای ژيانت زۆر لەوھ
 دوورتەر دەبیئت كەبىرى لیدەكەيتەوھ!! دوورتەرە لە دەستھاتەكانت بەھەموو
 جۆرەكانیەوھ، دوورتەرە لەداھاتوو و پىشەكەت، لە خیزان و پەيوەندیەكانت،
 لە مال و دارايیەكانت، لەوھى بەدەستی دینیت، لە بپروا نامە و پىسپۆریەكانت،
 لە ئاسوودەيى دەروون و ئاوەزت، لەخۆشبەختیتیش دوورتەرە!!

مانای راستەقىنەي ژيان لەخۆشويستنى خواوھ سەرچاوھ دەگریت لەگەل

پىوھ پەيوەست بوونى.

خواى تاك و تەنھا لەپەراوھ پىرۆزەكەيدا دەفەر مویت: ﴿ جنى و ئادەمىمان
 تەنھا بو خواپەرەستى ئافراندووه﴾. ھەريەكە لەئىمە بو خوا پەرەستن
 ئافرىنراوھ، ھەرلەبەرئەوھ دروست كراوين و لەبەرئەوھشە ھەموو ھەول و
 تىكۆشانىكمان، ھەرئەويشە تاكە سەرچاوھو پىشت پىبەستراومان.

لەپىنگەى مېژووى لىكۆلىنەوھى ماناى ژيانەوھ دەبىنىت زۆر زانا و دانا و
فەيلەسووفان داماوى دەستى ماناى وشەى ژيانن، بۇچى ؟ چونكە لەشوينى
ھەلەوھ دەستيان پىكردبوو نەوئىش گەران بوو بەدووى خوددا، پرسىارى
لىكۆلىنەوھكانيان ھەمىشە لەدەوروخولى :

من كىم؟ چىم دەوئىت؟ ئامانج و مەرام و خەونەكانم چىن؟ چۆنىان بەدەست
بەئىنم؟ چۆن داھاتووم بوونىات بنىم؟ چۆن ھەست بە نارامى بكەم؟ چۆن لەرووى
مادىيەوھ ناسوودەبم؟ پەيوەندىيەكانم چۆن بەھىزتردەبن؟ ئەمانەدا
دەخولايەوھ.

ئەنجامى ئەم لىكۆلىنەوانە شوئىنكەوتنى ئامانجەكان و بەدبەئىنانى بوو،
لەپراستىدا خۆشم لەنىو ئەم گىژاوەدا بووم و توانىم زۆر نازناو بەدەست بىنم و
ئاوبانگى دەربكەم و تەنانەت لەجىھاندا بەنافە و دەنگ بووم و پارەيەكى زۆرىشم
دەستكەوت!! بەلام بەتئىپەربوونى كات بۆم دەركەوت ئەم بەدەستھاتووانە ھەموو
شتىك نىن بۆم و ھەستم بە كەمو كورتى دەكرد بۆيە گەرام و دىتم زۆرىك
لەدەولەمەندانى جىھان دووچارى نەخۆشى شىرپەنچە بوونەتەوھ!! بۇچى ؟
سەربارى ئەوھى خاوەن توانايەكى زۆرى دارايسى و سىياسى و كەسى ناسراون؟
!! بۇچى كەسىكى ئاوا توشى خەمۇكى دەبىت؟

پاش ماوھەيەكى زۆر بۆم دەركەوت ھەموو ئەو كەسانە لەجىگەى ھەلەدا
گەراون بۆيە ئەنجامى خراپىيان دەستكەوتووه!!

ئەو پەندەى كەدەئىت: " ئەوھى لەئەمدا دەئىت، لەپەرگ و خوينمدا
ھاتووچۆيەتى، زالەبەسەر بىر و وىژدانمدا، پىئويستە بۆژيان بىدركىنرئىت"
كارىگەرىيەكى گەورەى ھەبوو بەسەر ھەموو ئەو كەسانەى توانىويانە
سەربكەون، كە دەتوانىن سوود لە ھەلەپىشىنەكانى ئەو كەسە سەركەوتووانە
دەربگرىن بۇ ئەوھى ئىمەش وەكو ئەوان سەربكەوين.

بەلام ئامانجى من لىرەدا زۆر دوورە لەوھى تۆ ئىستا بىرت لىدەكردەوھ،
چونكە من ھەولى خۆپەيوەست كردن دەدەم بەخواوھندى گەورەو بىھاوتاوھ
كەچى پەنگە تۆ بىر لەبەكارھىنانى ئەم پەندە بكەيتەوھ بۆمەبەستىكى ماددى

يان تەكنەلوژى، نا نەخىر تەنھا مادە و تەكنەلوژىا ھۆكارى سەرکەوتنى مروۋە نىن. بۇيە دەبىنن زۆرىك لەوانەى كە سەرکەوتون و بېرويان بەخاوەند نىيە ھەمىشە لەكۆتادا دووچارى نەخۆشى دەروونى و خەمۆكى دەبنەوہ.!!

بەلام ئەگەر بەباشى لەوہ تىگەشتىبىت كەخوای تاك و بەتوانا توى دروست كردهو ھەربۆلاى ئەویش دەگەرپىتەوہ و، ھەموو شتىكىش راست و چەپ و ژىر و بان و بىنراو و نەبىنراو بەويست و پەزى ئەو دروست بوو، ئەوا بىگومان دەتوانىت خۆت لەزۆرىك لەو كىشە دەروونى و خەمۆكىانە بىپارىزىت كە دووچارى كەسانى ھاوشىوہى تو دەبنەوہ.

تەنھا لىرەدا مانابوژيان دەبىنىت،

تەنھا لىرەدا لەماناتىدەگەيت و بوونت لەژياندا دەبىنىت،

تەنھا لىرەدا خۆشى لەژيان دەبىنىت..

كەواتە وەرە باپىكەوہو سەرلەنوئى لەماناى ئەم پەندە تىبگەين:

لەبەشى يەكەمدا دەلىت: " ئەوہى لەدلمدا دەژىت "

كەواتە ئەوہى لەدلدایە خواش تەنھا ئەوہى بەلاوہ گرنگە.. ھىزى پالنهى بىرخارەوہى ئەقل و پلاندانان و جەستە بزوينەرە بەرەو جىبەجى كردن. ئەگەر دل ئارەزووى مادىيەتى زۆر بوو ئەوا پەفتارەكانىش مادىى دەبن، ئەگەر دل ئارەزووى پۇحانىيەتى بەسەردا زالبوو ئەوا پەفتارىش پۇحانى دەبىت.

چى لەدلتدا دەژىت؟

چى لەھەناوتدایە و لەگەلتدا ھەناسە دەدات و لەگەل ھەر ترپەيەكى دلدا

دەجولپتەوہ و لەھەموو شتىك زياتر لەژياندا ئارەزووى دەكەيت ؟

لەبەشى دووہمدا ھاتووە كە: " لەرەگ و خوینمدا ھاتووچۆيەتى "

ئەو شتە چىيە كە لەرەگ و خوینتدا ھاتووچۆ دەكات ؟

گرىمان ماریك مروۋفىكى گەست، چاوەروانى پرودانى چى دەكرىت؟ بىگومان

ژەھرەكەى دەپراتە نىو خوین و رەگى مروۋقەكەوہو ھاتووچۆ دەكات و پەنگە

بيكوڙيٽ. به لام ٿايا گهستني مروڙهه كه له لايهن ماره كه وه هيشتي ٺه و مروڙه
بمريت يان ڙهه ره كه هوڪاري مردنه كه بوو؟
بيگومان ڙهه ره كه، چونكه نه گهر مار ڙهه ري نه بوايه ٺه و به هيچ شيوه يه
ڪاري له مروڙه نه ده ڪرد.

كه واته ٺه وهي له خوين و په گدا پروده دات هر ٺه و شته يه كه له دلوه
سه رچاوه ده گريٽ، نه گهر دل پريٽ له قينه ده بينيت خوينيش به هه مان شيوه
ڪارده ڪاته سهر مروڙه و په فتار و ناراسته ڪاني.

به شيڪي تري په نده كه ٺه وهيه كه: "زاله به سهر بير و ويژداندا"
له ڪتبي "هيڙي بير ڪردنه وه مدا" باسم له هيڙي بير ڪردنه وه و ڪاري گهريه ڪاني
ڪردوه له سهر هه موو شتيڪي ڙيانمان ڪردوه. بير ڪارده ڪاته سهر هه ست و
سوڙه ڪان و له ش و په فتاره ڪان و دياريكاري ده رنه نجام و راستينه يه.
بير ڪردنه وه ديواري ڪات ده بريٽ ده توانيت بير له رابردو و بكه يته وه يان داهاتو.
بير ڪردنه وه حساب بوډو وريش ناکات له هر جيگه يه ڪي جيهاندا بيت. بوډا
ده ليٽ: "ٺه وهي مروڙه بير ليده ڪاته وه له گه ليدايه".

هه ربويه ٺه وهي له دلدايه ٺه و ده مه ي زالده بيت به سهر بير ڪردنه وه ڪاندا
ده بيته هيڙيڪ و ده جوليت به هه موو ناراسته يه ڪدا و ڪار له هه موو لايه ڪي ڙيان
ده ڪات، چونكه بير له هر چيه ڪ بكه يته وه بو ماوه يه ڪي زور ٺه و دلنيا به له وهي
ٺه و بيروكه يه به سهر ٺه قلندا زالده بيت و، ٺه قلشست هه موو هه ست و سوڙ و
په له ڪاني جهه ستهت به ره و ٺه و جيگه يه ناراسته ده ڪات.

دواتر ٺه م به شه ديٽ، كه ڪوٽا به شه و ده ليٽ: "پيوسته بوڙيان بدر ڪي نريٽ"
ريڪ وه ڪو ٺاوله مه وايه كه پاش ته و او ڪردني واده ي خوي پيوسته له سڪي
دايڪي بيته ده ره و له سهر پروي ٺه م زهوييه ٺه و ماوه يه ته و او بڪات كه بو ي
دياري ڪراوه. وه ڪ چون به ها ڪان له دلدا ڙياون و به خويندا هاتو و چوي ده ڪرد و
زالبو و به سهر بير و ويژداندا، به هه مان شيوه پيوسته بيروكه ڪهت بيته ده ره وه
بو ٺه وهي بڙيٽ.

ئامانچىكت ھەيە و بتەويىت لەژيانندا پىش لەھەمووشتىك ئەو بەدەست
بەينىت؟

ئامانچىكت ھەيە كە، لەبەدەيھىنانىدا ئارمانجت زياتر نزيك كەوتنە و بەيىت
لەخو و يارمەتى دانى زۇرتىن خەلك بيىت ؟

ئامانچەكەت لەدلتدايە و ەگەل ھەموو لىدانىكى دلتدا ھەستى پىدەكەيت؟
ھەست دەكەيت لە خوینتدا ھاتوچۆدەكات؟

ئەو ەندە بەگوروتىنەو ھەستى پىدەكەيت كە زۇرچار بەھۆيەو ە خەوت
لىناكەويىت؟

و ەلامى تو بۇ ئەم پىرسىارانە چىيە؟ ئەگەر ەلامەكانت "بەلى" بوو بۇ ئەم
پىرسانە ئەو موژدەبيىت تۆلەسەر ريگەي راستىت - بەپشتىوانى خواو ەند -
دلتىابە لەو ەي ئامانچەكەت ئامادەي دەرچوونە بۇژيان.

و ەرە بالەپىگەماندا جىاوازي نيوان و ابىنين يان خەون و ئامانچ و ئارەزوو و
مەبەست تىبگەين، بۇ ئەو ەي بتوانىت ئەو بەژيان بەخشىت كە ئەو ەي
لەدلتدايە زياتر بەخواو ەت بىستىتەو ە.

۱- خەون : كۆتايى پىگاي ئەو شتەيە كە لە دلتدايە، ئامانچى بەردەوامتە
لەوكاتەي تىيدا دەژىت، ئەو ئامانچەيە كۆتايى نىيە و ناپچرىت تاو ەكو
دەمرىت، كەواتە خەونى تو چىيە ؟

ھەرچىەكە بىنوسەو ەو بىخوینەو ەو بىرى لىبكەرەو ەو ھەستى پىبىكە لەجولانى
خوینتدا. بەردەوام بە لەخویندەنەو ەي ھەموو پۇژىك بەتايبەتى پىش لەخەوتن
تاو ەكو دەبيىتە راستىەك و تىيدا دەژىت.

۲- مەبەست: پەيوەستەيەكى تەواو ە بەخواو ە و ناتەويىت ھىچ شتىكت بۇ
بەدى بيىت گەر ويستى خوای لەسەر نەبيىت.

ئەو ھىزى گيانكارىيەيە كە پالئەرت دەبيىت بۇ برەودان بە بەدەيھىنانى
خەونەكانت.

به‌های بالای دهوری خه‌ونه‌کانتته بۆئه‌وه‌ی پیت و فه‌ری پیببه‌خشیت.
مه‌به‌سته وات لی‌ده‌کات ریگه‌ی راست بگریت - به‌یارمه‌تی خوا-ناهیلت
خواربیته‌وه به‌ره‌و وونیتی دوونیا و نازاره‌کانی و، ناشه‌یلت دووچاری لووت
به‌رزی بیته‌وه گهر ئامانجه‌که‌ت پیکا و به‌دیها‌ت.
که‌واته هه‌رئیستامه‌به‌سته‌که‌ت به‌روونی بنوسه‌وه، دواتر وه‌ره‌وه خه‌ون و
مه‌به‌سته‌کانت پیکه‌وه بنوسه‌وه. ئیستاش خه‌ون و مه‌به‌سته‌که‌ت پیکه‌وه
بخوینه‌وه و ده‌بینیت نه‌ختیک هه‌ست به‌به‌هیزی ده‌که‌یت وه‌ک له‌پیشتر و هه‌ست
به‌مانای ژیانده‌که‌یت.

۳- ناره‌زوو: نه‌و سوته‌مه‌نییه‌یه که وزه به خه‌ون ده‌به‌خشیت و ده‌یکاته هیژیک
که‌به‌هیچ شتیکی تر کاریگر نابیت. ناره‌زوویه‌کی داگیرساو بیروکه‌یه‌کی به‌هیز
به‌رجه‌سته‌ده‌کات و هه‌سته‌کانت زی‌ده‌ترده‌کات و مرو‌قه له‌قوناغیکه‌وه بو
قوناغیکی دیکه ده‌جولینیت و به‌هوی له‌مپه‌ره‌وه له‌کارناکه‌ویت.

بۆنمونه گهر که‌سیک چهند روژیک هیچ شتیکی نه‌خواردی‌ت ته‌نها یه‌ک شت
ده‌بینیت، نه‌ویش خورا‌که! بوچی؟ چونکه له‌وکاته‌دا نه‌وه تاکه ناره‌زوو و
پیوستیه‌تی بۆمانه‌وه. چی له‌پشت هه‌موو نه‌م شتانه‌وه بوو؟ ناره‌زوویه‌کی
داگیرساو که هه‌موو هیژ و توانایه‌کی پیببه‌خشی بوو بۆئه‌وه‌ی هه‌ولی
به‌دیھینانی ئارمانجه‌که‌ی بدات. خه‌ونه‌یش به‌هه‌مان شیوه به‌ته‌نها هیژیکی
گه‌وره به‌مرو‌قه ده‌به‌خشیت و ئومیدی بو‌په‌یدا ده‌کات و هانی به‌ره‌و پیشچوونی
ده‌دات، نه‌و ده‌مه‌ی هاوگه‌ل ده‌بی‌ت له‌گه‌ل قایلکردنی خواوه‌نددا هیژه‌که‌ی
چه‌سپیوده‌بی‌ت له‌ددا و ژیان ناره‌زوو ده‌به‌خشیت و مرو‌قه ناره‌زووی به‌دیھینانی
خه‌ونه‌کانی ده‌کات بۆئه‌وه‌ی زیاتر له‌خواوه نزیک بکه‌ویتته‌وه، دواتر ناره‌زووی
به‌دیھینانی شته‌مادیی و تایبه‌تیه‌کان ده‌کات نه‌مه‌ش لای خو‌یه‌وه پتر خه‌ونه‌کان
به‌هیزترده‌کات و هانی جو‌له و بزاونت ده‌دات

خەون

ئامانجى چوارەم

ئامانجى سىيەم

ئامانجى دووھم

ئامانجى يەكەم

ئارەزووى داگىرساۋ

ئىستاش با پىرسىم :

پىژھى ئارەزوۋەكەت بۆبەدەيھىنانى خەونەكەت چەندە؟

ئەو شتانه چىن كە ئارەزووى داگىرساۋت بۆبەدەيھىنانى خەونەكەت

پىشكەشى دەكات؟

باشتر دەبىت لەپەيوەندى بەستىن لەگەل خواۋەنددا ؟

تەندروسىت باشتر دەبىت ؟ كەسايەت باشتر دەبىت ؟ پەيوەندىيە خىزانى

ۋ كۆمەلەيەتەكانت باشتر دەبىت؟

۴-ئامانج :

ئامانج چىيە ؟ مەۋقە دەيەۋىت چى پىيىكىت ؟

بۆنمونه گەر بتەۋىت ئۆتۆمبىلىك بىكرىت ئەۋا دەبىت بەۋپەرى تۋاناۋە

كارىكەيت بۆ پەيداكرىن ۋ كۆكرىنەۋەى پارەۋ دۋاتر كرىنى ۋ، پاشان ھەست

بەخۆشى دەكەيت ۋ بە تىپەربوۋنى كاتىكى كەم بەسەر كرىنىدا ئەۋ ھەستەت

كەم دەبىتەۋەۋ ۋەكۋىيەكەم جار ھەست ناكەيت. ئەمە بارى ئامانجە ؟ چۈنكە

پەيوەست نىيە بە بارىكى گيانكارىيەۋە ئەمەش بەھۋى ئەۋەۋەيە كە دەبىتە

شۋىنكەۋتەى خەون ۋ مەبەست ۋ مەرامىكى ھەيە كەناھىلىت بەكار تىكرىنى

كار تىكارە مادىيەكان بىرىت يان كاتى نابت. ئامانج لىرەدا ئەۋ ھەنگاۋانەن

كە بەرەۋ خەون ئاراستەمان دەكەن ۋ خزمەتى مەبەست دەكەن، ھەموۋ

ئارمانجىك پازھى ئەۋ ئامانجەى ترەكات كەپاش خۆى دىت ۋ، زىدەتر نىزىكت

دەكاتهو لە خەون و مەبەست.

ئامانج سى جۆرى سەرەكى ھەيە :

۱- ئامانجى ماوەكورت: ماوەكەى لەكاتژمىرنكەوہ بۆ شەش مانگە.

۲- ئامانجى ماوە ناوەنجى: ماوەكەى لەشەش مانگەوہ بۆ پىنج سالا.

۳- ئامانجى دوورمەودا: ماوەكەى لە پىنج سالاوہ دەست پىدەكات تاوہكو

بىست و پىنج سال.

وہك دەبىنىت ئامانج پىلەكانەى گەيەنەرى خەونەكانە و خزمەتى مەبەست

دەكات و ھەموو ئەمانەش دىسانەوہ دەبنەوہ بنچىنە بۆئەو ئامانجەى پاش

خۆى دىت، بەمشىوہيە بەردەوام دەبىت تاوہكو دەگاتە چەسپاندنى خەونەكەى

و لەھەرھەنگاويكىشدا بېروابوون بەخوا زياتر دەبىت..

ئىستاش بالىت بېرسەم :

بەروونى بۆت روون بوويەوہ ماناى خەون و ھىزى مەبەست ؟ خوئشى

ئارەزووى داگىرساوت بۆدەرکەوت؟

ئاسۆت فراوانترکرد لەتىگەيشتن لەماناى راستەقىنەى ئامانج؟

ئىستاش ئامانجى ماوەكورت و ناوەنجى و دوورمەودات بنوسەوہو بە خەون

و مەبەستەوہ پىكەوہيان ببەستەوہو تىبىنى ھىزى ئارەوووشت بکە.

ئىستاش پاش ئەوہى وىنەيەكى تەواوت لايە بۆ بەدەيھىنانى خەونەكەت-

بەپشتىوانى خوا-كەواتە مەكەوہ ژىر كاريگەرى ھىچ كارتىكەرىكەوہو تەنانەت

مردنىش بۆخۆت مەكە بەكىشە.

ئىستاش با ستراتىژىيەتىكى دىكەت پىشكەش بکەم كە دەتوانىت ھەرنىستا

بەكارى بىنىت بۆئەوہى گەشتى بەدەيھىنانى خەونەكانت و زىادبوونى ھىزى

پەيوەستەيىت بەخواوہ دەست پىبكات.

ئەمەش خالەكانى ستراتىژىيەتەكەن بۆ بەدەيھىنانى خەونەكەت:

۱- ئەو خەونانەت بنوسەوہ كەدەتەويت بەدى بىنىت.

۲- مەبەستەكەت بنوسەوہ و چۆنىتى بەدەيھىنانى خەونەكەشت بەيارمەتى

خوا بنوسەوہ.

۳- نهو مه به سته شت بنوسه وه كه ده ته ویت له پینا ویدا خه ونه كه ت به دی بهینیت، پویه له م كاته دا پیویسته هر هوت پایه كانی ژیانته جیگیر بن، نه وانیش: " گیانکاری، ته ندروستی، كه سییتی، خیزانی، كومه لایه تی، پیشه یی، مادی".

نه وه ش بزانه چون ده توانیت سوود له هه ریه كه له م پایانه وه ر بگریته و ببنه یارمه تی دهرت بو گه یشتن به خه ونه كه ت و په یوه ست بوونی ته واوت به خواوه.

۴- نه وه ی نه مپرو ده ته ویت نه نجامی بدهیت بینوسه وه بو نه وه ی خوت له خه ونه سه ره تاییه كه ت نزیك بكه یته وه.

۵- نیستاش به قولی سی جار هه ناسیه بدهو چاوه كانت دابخه و وینه یه کی خوت بنا فرینه به و شیوه یه ی توانیوته خه ن و مه به سته كه ت بییكیت.

۶- بگه پیره بو نه م كاته ی نیستا.

له م پروه خه ونه كانت پروون بكه ره وه وه هموو پوژیک لی بنواپه و تیشك بخه ره سه ر نارمانجت تاوه كو ده بییكیت و هه رگیز له دواوه ت مه نواپه و گو بیستی قینه له دلان مه به و مه كه وه ژیر کاریگه ری كه سه وون و فانیه كانه وه. پابه ندبه به خه ون و مه به سته كانه وه وه ره فتار شیرینیش به. به ته واوه تی پشت بوخوا ببه سته.

په یامبه ری مه زن ده فهرمویت: (گه ر مردن هاته پیشه وه ت و کاریك له نیو ده ستدابوو نه نجامی بده پیش له وه ی به ته واوه تی بمریت).

نه وه شت له بیربیت كه: هموو ساتیک وها بژی كه دوا ساتی ژیانته، به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره وه به ده سته لات - به سروشتی ره وشت و ئاكار ی په یامبه ر (د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به كاركرده و پابه ندیه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی به خوشه ویستی،

پرز له به های ژیان بگه ره.

ستراتیژیەتی کار

پۆژی یەكەم :

هەستکردن و کاری نیوخۆیی

۱- پەندەكە بخوینەوه و بەباشی لیی تیبگە.

۲- ئەو وانەیهی لیی فیرووویت بە شیوازی تایبەتی خۆت بینوسەوه

وانەكە بریتیه له

.....

۳- ئەو بریاره بنوسەوه كه داووته

بریارهكە بریتیه

له: .....

۴- ئەو كارە بنوسەوه كه ئەمڕۆ ئەنجامی دەدەیت

كارەكە بریتیه

له: .....

۵- بەشیوازی (۴، ۲، ۸) هەناسە بدە

(۴ ژمارەى هەناسە وەرگرتنە، ۲ هیشتنە وەى ئۆكسجینە، ۸ ژمارەى دانە وەى

هەواى هەناوتە بۆدەرەوه). تاوهكو هەناسە دانەوت له هەناسە وەرگرتن

زیدەتریی ئەوا زیاتر هەست بە هەسانە وەى جەستەى دەكەیت.

۶- چاوهكانت دابخه و خۆت له نیو ئەو ئیشەدا ببینەوه كه دەتەویت

بەیاریدەى ئەوهى فیرووویت ئەنجامی بدەیت.

۷- وینەیهكى خۆت بونیات بنی لەوهى تو بە بەكارهینانی وانەكان متمانەى

تەواوت بەخۆت هەیه، وینەكە با لیووت نزیك وگەرەبییت و هەست بە هیزەكەى

بكه و له هەناویدا سى جار هەناسە بدە تائەو دەمەى دەبینیت لهسەر ووی خۆت

و دەور و بەرتدا هەلدەقولییت.

۸- ئەم ناماژانە سى جار دووبارە بکەرەوہ:

((من لەخۆم دانیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەوہ

۱۰- تاقیکردنەوہ:

بیر لەخۆت بکەرەوہی بەوشیۆەییە لەداھاتوودا ھەمان کیشەت دووچار دەبیئەوہ، ببینە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەكەم بنوسەوہو ھەرئێستا جیبەجیی بکە....

لەدواوہی خۆت مەروانە، مەھیئە ھیچ شتێک لە ئەنجامدانی کارەکەت دوورت بخاتەوہ، پشت بە خوا ببەستە -گەرەو میھرەبان- دانیابە لەم گووتەییە
خوا: ﴿ئەوہی کاری چاکە بکات پاداشتەکەى وون ناکەین﴾

ستراتېژىيە تى كار

پۇژى دووھم

كارى ستراتېژى

(۱) ئەمپۇ چىت كىر دووھ بىنوسەوھ:

ئەوھى ئەمپۇ كىر دووھم بىرىتىيە لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوھى ئەمپۇ ئەنجامتداوھ بىنوسەوھ:

ئەوھى ئەمپۇ ئەنجام داوھ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوھى ئەمپۇ ئەنجامت داوھ بىخەملىنە:

خەملىندىنى من بۇ ئەو كارانەى ئەمپۇ ئەنجامت داون بىرىتىيە لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۴) چاكسازىي:

پاش خەملاڧندى ئەۋەى ئەنجامت داۋە، ئەۋەى بەشیاۋى دەزانىت چاكسازىى

تىدا ئەنجامى بەه :

-۱

-۲

-۳

-۴

پاش چاكسازىى، خۆت ببىنەۋە لەۋەى ستراتىزىيەتى خۆت بەكار دەھىنىت و لەۋ دەمەشدا تۆ بەتەۋاۋتى ھاۋسەنگىت. سەىرى پىشتەۋەت مەكە، مەھىلە ھىچ كەس و شتىك لەئامانجى كارەكەت بەدوورت بخاتەۋە، پىشت بەخوا ببەستە - خۋاى تاك و تەنھا - دۇنيا بە لەم گوۋتەيەى خوا: ﴿پاداشتى چاكەكارن وون ناكەىن﴾.

" ئەۋەى بە دەستى دىنىت "

تەنھا ئەۋەى بە پىرىارت داۋە ببەخشىت "

✓ "ئەوھى دەيچىنيت ھەرئەوھش دەدورىتەوھ"

يەكەمىن پەندە كەلە كىتېبى فەلسەفى (تاو)ى چىنىدا فىرى بووم، زۆرىش لەمانا قولەكەى فىر بووم. دواتر كىتېب گەلىكى زۆرى پەندى فەلسەفى و گيانكارى و ھەرۈھە پەرچووبەندم خويندەوھ و ماناى زۆر تىگەيشتم لەم دىپرەى كەزۆر ساكار ديارە.

* ئەمەش چىرۆكى ئەو باوكەم بىردەخاتەوھ كە سامى كورپى لەگەل خۇيدا بردبوو بۇ گەشتى بىننى چىاو باخچەكان، ئەو دەمەى گەيشتبونە جەى يە مەبەست باوكەكە خەرىكى ئامادەكارى بوو بۇ مانەوھ، لەو كاتەشدا سامى بەرەو چىاكە پۇشت و دواتر ھاوارى لىبەرزبوويەوھ بە "باوكە..باوكە" و بەراكردەنەوھ گەپرايەوھ، بابىشى بەرەو لای سامى پۇشت و لەئامىزى گرت و گووتى: كورم چى پرويداوھ؟ سامى بەھەللەرزىنەوھ گووتى: باوكە كانىك پۇشتە نىو چىاكەوھ ھەرچىيەكم دەگووت لەشوينمەوھ دووبارەى دەكردەوھ. باوكى داواى لىكرد لەگەل خۇيدا بىبات و بىرواتە نىو چىاكەوھ دواتر گووتى سامى ئەو پىاوھ كو؟ نازانم بەلام ھەرچىيەكم دەگووت دووبارەى دەكردەوھ. باوكى داواى لىكرد بەدەنگى بەرز قسەبكات، سامى گووتى: سلاو، دەنگەكەش دووبارە گووتى سلاو، سامى ترساو بەباوكى گووتى: باوكە نابىنى كەسىك لىرەدا خۇى ھەشارداوھ دەيەوئىت بىم تۇقىننىت. باوكى پىكەنى و بەسامى گووت: بەتورىيەوھ قسەبكە، ئەوئىش واى كرد، گووتى: ئەمجارەيان بە دەنگىكى نەرم و ئەدەبەوھ قسەبكە، ئەوئىش واى كرد و دىتى دەنگەكە لەشرىننىەوھ دووبارەى دەكاتەوھ !! باوكى گووتى: كورم ئەمە هنگى ژيانەو چى بنىرئىت بۇ جىهان ھەر ئەوھت پىشكەش دەكاتەوھ، وەك چۆن خۆت بىننىت كە بەدەنگى بەرز قسەبكەئىت

دەنگى بەرزت پووبەپو دەپپتەو، بەھىمنى بدوئىت ھىمنىت دوچار دەپپتەو.

سامى لەباوكى پرسى: باوكە دەزانم تۆشت گەلىكم فىردەكەيت كە پىشتەر نەم زانىو، بەلام بەتەواوئەتى لىت ناگەم، تكايە زياترم فىربكە. باوكى پىكەنى و خوشحال بوو بەوھى كورەكەى زانست خوازە و لەسامى پرسى: كورم ئەگەر بتەوئىت سىو بچىنىت چى دەكەيت؟ سامى وەلامى دايەو و گووتى: تۆوى سىو لەخاكيكى گونجاو دەئاخنى و ئاوى دەدەيت و گرنكى تەواوئىشى پىدەدەيت.

باوكى گووتى: كە ھەموو ئەم شتانەمان كرد چىمان دەست دەكەوئىت؟ سامى گووتى: باوكە سىومان دەست دەكەوئىت. باوكى لىي پرسى: كورم دەگونجىت دارسىو بچىنىت و ترىمان دەست بكەوئىت؟ سامى پىكەنى و گووتى: بىگومان نەخىر. باوكى لىي پرسىيەو: بوچى نا؟ سامى گووتى: چونكە دارسىومان چاندوو بەئى بەرى سىومان دەست دەكەوئىت. باوكى پىكەنى و كورەكەى لەباوئەش گرت و گووتى: كورم ئەمە ھەمىشە لەگەل ژياندا پوودەدات، ھەر چىيەك بچىنىت ئەو دەدورىتەو بوئ دەگەرپتەو.

ئەوھى بە لىبور دەي دەيچىنىت لىبور دەي دەست دەكەوئىتەو، ئەوھى دەيبەخشىت پىت دەبەخشەو و ئەو رقەى دەيبەخشىت بوئ دەگەرپتەو و ئەو تورەيبەى دەرى دەبرىت بوئ پەوانە دەكرىتەو و ئىرەيى بەكى بەرىت ئىرەيىت پى دەبەنەو.

كورم گەر ويستت خەلكى خوشتيان بوئت خوشيانت بوئ، گەر ويستت خەلكى رىزت بگرن رىزى خەلكى بگرە، دواتر باوكى لەكورەكە نزيك بوو و گووتى: سامى ئەمرو چى فىربوئىت؟ سامى وەلامى دايەو و گووتى:

" ئەوھى دەيچىنىت ھەرئەو دەدورىتەو بەھەمان جوور و برەو،

ناتوانىت ھىچت دەست بكەوئىت گەر ھىچ نەچىنىت...

گەر خوشەويستىت ويست، خوشەويستى بچىنە،

بەختەوئەرىت ويست، بەختەوئەرى بچىنە.

كەواتە چى بچىنم ھەرچى و جوورىك بىت ھەرئەو دەچىنمەو."

"ئەوھى دەينىرىت بۇ جىھان جا ئەرىيى بىت يان نەرىيى تەنانەت گىيانىش
بىت، ھەمان شت بەھەمان ھىزەوھ بۆت دەگەرىتەوھ".

لەبەرخاترى خوا خوشم ئەويىت (لەبەرخاترى خوا خوشم ئەويىت)

" ئەوھى دەستت دەكەويىتەوھ

تەنھا ئەوھىيە كەبرىارت داوھ بىبەخشىت "

ياساى گەرانەوھ:

ياساىھكى گىيانبازىي گىشتگىرەو تايبەتە بەھەموو مروقىك، ياساھكەش
دەلىت:

" ئەوھى دەينىرىت دەخولیتەوھ بەھەمان جوړەوھ بۆت دەگەرىتەوھ چونكە
خۆت سەرچاوەكەيت، ئەوھى بۆسەرەوھى دەھاوئىثىت بەھەمان خىرايىھەوھ
بەسەرتدا دەكەويىتەوھ چونكە تۆھاويشتوتە".

* ئەم ياساىھ ئەو ماوھ ناخۆشەم بىردەخاتەوھ كە بەسەرمدا ھات، ئەو دەمەى
بەپىوھبەرى گىشتى ئوتىلىكى پىنج ئەستىرەيى بووم، لەوكاتەدا ھەموو پارەو
مال و دارايىھەكانى خۆم خستە نىو ئوتىلەكەوھ بەلام دواتر ئەوانى دى ھەموو
پارەكانىان پاكىشاىھەوھ بەپىي ياساىھك كە پىي دەگوترىت ياساى بىپارەكردن،
بۆيە تەنھا ھەزار دۆلارم مايەوھ، تەنانەت ئۆتۆمبىلەكەشم لەدەست دا!! ئەو
پۆژە پەمەزان بوو، پۆژى ھەينىش بوو پروم كرده خانەى خوا(مژگەوت) و دە
ركات نويزم ئەجامدا، داواى يارمەتىم لەخواكرد، بپرواى تەواوم بەوھ ھەبوو
كە يارمەتىم دەكات.

گويم لىبوو وتارىبىژى مزگەوتەكە شىخ خالد داواى لە نويز خوينان كرد كە
پاش نويز بۇ چەند خولەكىك چاوەپى بكنەن ونەپۆنەوھ، شىخ خالد گووتى: "

ئىمە لەمانگى رەمەزاندان، مانگىكى پەرلە پىت و فەرە دەمانەوئىت بەرنامەيەكى رادىئويىمان ھەبىت بۆئەوھى يارمەتى موسولمانانى پىيدەين، دواتر گووتى: بەپشتىوانى خوائى تاك و تەنھا توانىومانە بىرىكى باش پارەى بۆ كۆبەينەوھ تەنھا ھەزار دۆلارمان كەمە بۆئەوھى بەرنامەكامان پىشكەش بەكەين و ئەگىنا گىرئەستەكەمان لەدەست دەدەين، ھەستم كرد خوائى تاك و تەنھا بەمە تاقىم دەكاتەوھ، چونكە شىخ خالد داواى ھەزار دۆلارى كردوھو منىش ھەزار دۆلارەكەم پىيە، بۆيە بەشىخەكەم بەخشى و پىم گووت: نزاى باشەم بۆيكە مامۇستاگيان، ئەوئىش گووتى: خوا پاداشتى چاكەكاران وون ناكات..

بەو پەرى خوشحالىەوھ لە مزگەوت پۆشتەم دەرەوھ، كاتىك گەرامە مائەوھ ھاوسەرەكەم پىي گووتم: بەرئوھبەرى كۆمپانىيەكى گەرە دەيەوئىت لەگەل تۆدا قسەبكات، بۆيە منىش پۆشتەم بۆ بىنىنى، پەشوكام لەوھى داواى لىكرد كە مەشق بەگروپى كارەكەى بەكەم بە بودجەى دە ھەزار دۆلار، بەئىنى زىادكردنى پىدام لەداھاتوودا !! زۆر دلخوش بووم نەك تەنھا لەبەرئەوھى كارم دەست كەوتتەوھ بەلكو لەبەرئەوھى خوائى گەرەو مېھربان منى لەبىر بووھ.

پۆزگار تىنپەرى و گروپى كارەكەم فىرى فەلسەفەى فروشتن كرد، دواتر زۆرم پى سەير بوو كە بەرئوھبەرى گشتى كۆمپانىيەكە داواى لىكردم وەكو پراوئىزكارى پراھىنەرانى كۆمپانىيەكە بۆماوھى يەك سال بە مووچەى مانگانەى دەھەزار دۆلار كارى لەگەلدا بەكەم!! واتە كۆى داھاتى سالانەم دەكاتە سەد و بىست ھەزار دۆلار، بۆيە گەرامەوھ مائەوھو نوئىژم دابەست و دە پكات نوئىژم كرد وەك سوپاسىك بۆ خواوھند و دواتر گەشتى گەشەپىدانى مروئىم دەستى پىكرد و بەرەو سەرکەوتنى زىاتر ھەنگاوم نا و لەھەموو جىھاندا كارم كرد و فىرى ھەموو زانستىك بووم، ئەوھش فىربووم كە پەگى چىم داكوتا بەرى ئەوھم وەر گرتەوھ.

ئەمەش ياساى گەرانەوھىە..

" ئەۋەى دەيچىنىت ھەمان شت دەدورىتەۋە،

ئەۋەى دەيبەخشىت ۋەرى دەگرىتەۋە،

ئەۋە بۇئەۋانى دىكە بىكە كە دەتەۋىت بۇتى بىكەن،

ئەۋە بۇئەۋانى تر مەكە كە ناتەۋىت بۇخۇتى بىكەن،

سۇزت بۇخەلكى دى ھەبىت سۇزىان بۇت دەبىت،

خەلكت خۇشبوۋىت خۇشيان دەۋىت."

" ئەۋەى دەستت دەكەۋىتەۋە

تەنھا ئەۋەىە كەبىرىارت داۋە بىبەخشىت"

*مىرىم لە تەمەنى سى سالىدا دوچارى تەۋىكى قورس ھات و بەھۋىەۋە توشى ئىفلىجى تەۋاۋى لەشى ھات و تەنھا سەرى ئىشى دەکرد، نەيدەتۋانى بىجولتەۋەۋە يارى بىكات ۋبەتەنھا دەمايەۋە. سال تىپەرى و مىرەم بوۋبە ھەۋت سالان و بەھەمان شىۋاز دەژيا و پۇژ لەداۋى پۇژ خەمۇكى زىاتر دەبوۋ. باۋكى بىرىارىدا شتىك بۇ كچەكەى بىكات بۇيە بردى بۇ مزگەۋت بۇ نوۋىژى ھەينى و وتارەكەش لەسەر بەخشىن بوۋ و وتارىبىژەكە زۇر كارىكرەدە سەر مىرىم.

پاش نوۋىژ خويىندن مىرىم داۋاى لە باۋكى كرد بىباتە لاي وتارخويىنەكە بۇئەۋەى پرسىارى بەخشىنى لىبىكات؟ بىگومان باۋكى بردىە لاي مامۇستاكە و ئەۋىش بەخىرھاتنىكى زۇر گەرم و گورى لىكرد، مىرىم لىى پرسى: مامۇستا من چۇن دەتۋانم بەم حالەۋە بىبەخشىم كە ناتۋانم خۇم بىجولتەم ؟ مامۇستاكە گۋوتى: دەتۋانىت بە بەخشىنى خۇشەۋىستى و كاتەكانت بىبەخشىت، لەم پۇۋە دەس پىبىكە.

مىرەم داۋاى لە باۋكى كرد بىبات بۇ نەخۇشخانەيەكى گەۋرەسالان، كە ھىچ كەس گىرنگى پىنەدەدان. باۋكى ھەندىك شىرىنى بۇ مىرەم كرى بۇئەۋەى بەسەر نەخۇشەكاندا بىبەخشىتەۋە، لەۋىدا كچەكەى بەملى ئامازەى دەکرد و باۋكىشى شىرىنىەكەى دەبەخشىە نەخۇشەكە، مىرەم زۇر ھەستى بەخۇشى

دەکرد، بەجۆریك پيشتەر ئەم جۆره هەستەي بەخۆوه نەبيني بوو، مريەم پووي
 كرده ژووري ئافرهتيكي بەسالاچوو كه لەسەر نوينهكەي پراكشابوو و دەگريا،
 مريەم چوو نزيكيەوهو ليني پرسی: خاتوونەكەم بۆچی دەگریت؟ ئافرهتە گەورە
 سالەكە گووتی: ئەم رۆ پوژی لەدايك بوونمە و ئيستاش بەتەنهام و كەسيك نيبە
 دياريبەكم پيبەخشيت، بۆيە داواي يارمەتيم لەخوا كردوووە كەيەكيكم بۆ
 بنيريت بۆئەوهي ئەم رۆي لەگەل بەسەر بەرم و ئەودتا تۆي بۆ ناردووم، داواي
 لەباوكي مريەم كرد زياتر ليني نزيك بكاتەوه، دواتر مريەمی لەباوش گرت،
 بەلام لەناكاو شتيكي زۆر سەير پوویدا، مريەم جولایەوه، بەلكانی جولاندهوهو
 ئافرهتەكەي لەباوش گرت، باوكيشي لەخوشيدا دەستی كرده گريان، ئەوهي بۆ
 دەرکەوت كە مريەم لەبری ئەو خوشەويستيهي بەخشيويهتي چارهي لیبەدەست
 هیناوه...

لەراستیدا كاتيک تۆ دەبەخشیت مانای وایە قايليت بەو بەشەي خواوهند پيي
 بەخشيويت، دەبیتە پرديک لەنيوان خوا و مروقهکاندا. ئەگەر دەتەويت بەباشي
 دەرکەويت باش بە و گەر دەتەويت پييت ببەخشن ببەخشە، تاوهكو بەخشيونت
 زياد بکات خوشيشت زیدەتر دەبيت. " زۆر گرنگە ببەخشیت، گرنگتر لەوه
 ئەوهيه تاچەند بەخوشحاليەوه دەبەخشیت ؟ "

بەخشين هيژيکە هەست بە بەختەوهري دەکەيت و کاتيک بە هەست و سۆزەوه
 دەبەخشیت زياتر هەست بە کامەرانی دەکەيت.

کاتيک دیناريک بە هەژاريک دەدەيت، ئەوا:

۱- دینارەكە ببەخشە و چاکەيەكت بۆ دەنوسريت.

۲- بە دەم بەپيکەنينەوه ببەخشە ئەوا چاکەيەكي ديکەت دەست دەکەويت،
 چونکە پەيامبەري خواوهند فەرموويهتي: " پيکەنينت بە دەم براکەتدا چاکەيه "

۳- بە خوشەويستيهوه ببەخشە، چاکەيەكي تەرت دەست دەکەويت،
 پەيامبەري مەزن فەرموويهتي: " لەبەر خاتري خوا خەلکت خوش بویت "

۴- داواي يارمەتي لەخوابكە بۆئەوهي پوزيبهكي باشتري ئەم هەژاره بدات و
 دەروازەيهكي بەرفراواتري ليکاتەوه.

به لآم به دیاری کراوی چی ده به خشین؟

به پای من حوت ده رگاهه یه بو به خشین:

۱- پاره: باشتروایه هرچی هکت هیه بیبه خشیت، گرنگتر له وهیه نه وهیه

بره پاره ی هه بووت کهم و خوشه ویست بیټ.

۲- زانست: فیربه و نهوانی دیکه ش فیربه که به بی به رامبه، نه گدر توانات

هه بوو نهوا یارمه تی دارایی نهوانه ش بده که ناتوانن پاره ی خویدنیان بدن.

۳- کات: وهک ناشکرایه که سیکی ئاسایی له ههفته یه کدا زیاتر له بیست

کاتر میسر سهیری ته له فزیون ده کات، نیوهی ئهم کاته به هه ژاران به خشه

له شیوهی سهردانی نه خوش یان یارمه تیدانی که سیک بو سه رکه وتن.

۴- لیبوردهیی: لیبوردهیی له تایبته مهندی که سه به هیزه کانه و به خشینی که

تو زیده تر له وی دیکه سوودی لیور ده گریته، په یامبه ری مه زن فهرموویه تی:

نه وهی لیبورده نه بیټ لی نابورن."

نه وهی ده ستته ده که ویټ ته نها نه وهیه که پریارت داوه بیبه خشیت

که نالی پیگه یاندنی گیانکاری

ناردن وهرگرتن ناردن وهرگرتن

خه لکی بوټ ده پارینه وه و خواش یارمه تیت ده دات

له خواوه وهرده گریته و یارمه تی خه لکی ش ده ده تیت

۵- هاندان: هانی خه لکی بده بوکاری چاکه، چونکه دواتر نه ویش لای
خویه وه دهبه خشیت، هه ولیده هادانه کهت له دلته وه بییت.

۶- گویگرتن: گویگرتن یارمه تی چاره سه رکردن دهدات و پهنگه که سیک به
ناریشه یه کدا تیپه رییت و پیویستی به که سیک هه بییت گوی لیبگرییت.

۷- دهنگوباس: به وه دهبییت که له خشته ی پوزانه تدا په یوه ندی به چهند
که سیکه وه بکهیت و دهنگوباسیان پیرسیت به بی نه وهی هیچت لییان بویت، تو
به م کارهت دلی نه وان خوش ده کهیت... وه که دهبینیت، کاتیک دهبه خشیت
به هیزیکی به رفراوانتره وه بویت ده که ریته وه. له هر ساتیکی ژیانماندا
هه لبراردنیکی بی شو مارمان هه یه و باشترینیان نه وه لبراردنانه یه که
خوشه ویستی و شادی و کامه رانی دهبه خشنه وه، نه مهش هانت دهدات
بو نه وهی زیاتر و زیاتر به خشیت، پاشانیش له خوی تاک و ته نها نزدیکتر
ده بیته وه و نه ویش به دهسته لاتی خوی پییت دهبه خشیت.

له م پروه وای دابنی نه وهی ده ته وییت به دهستی بینیت هه ربا نه وه بییت
که ده ته وییت بیبه خشیت، دهبینیت ده بیته که نالی گه یاندنی گیان بازی و
له هر کوی بیت باشه ده ته نیته وه.

هه میسه نه وهت له بیر بییت:

هه موو ساتیک وها بژی که دوا ساتی ژیانته،

به خوشه ویستی خواوه بژی - گه وره و به دهسته لات - به سروشتی
په وشت و ئاکاری په یامبه ر(د.خ)، به نه به ردی و زانسته وه بژی، به
کارکرده و پابه ندییه وه بژی، بژی به ئارامگری و نه رمونیانی، بژی
به خوشه ویستی،

پیز له به های ژیان بگره.

ستراتیژییه تی کار

پوژی یه که م :

ههستکردن و کاری نیوخویی

۱- پهنده که بخوینه وه و به باشی لیی تیبگه.

۲- نه و وانیهی لیی فیروویت به شیوازی تایبه تی خوت بینوسه وه

وانه که بریتیه له

.....

۳- نه و بریاره بنوسه وه که داوته

بریاره که بریتیه

..... له :

۴- نه و کاره بنوسه وه که نه مرو ئه نجامی ده دیت

کاره که بریتیه

..... له :

۵- به شیوازی (۴، ۲، ۸) هه ناسه بده

(۴ ژمارهی هه ناسه و هرگرتنه، ۲ هیشتنه وهی ئوکسجینه، ۸ ژمارهی دانه وهی

هه وای هه ناوته بو دهره وه). تاوه کو هه ناسه دانه ووت له هه ناسه و هرگرتن

زیده تربیت نه و زیاتر هه ست به حه سانه وهی جهسته ی ده که یت.

۶- چاوه کانت دابخه و خوت له نیو نه و ئیشه دا ببینه وه که ده ته ویت

به یاریده ی نه وهی فیروی بوویت ئه نجامی بده یت.

۷- وینه یه کی خوت بونیات بنی له وهی تو به به کاره ی نانی وانه کان متمانهی

ته واوت به خوت هه یه، وینه که با لیوت نزیک و گه وره بییت و هه ست به هیزه که ی

بکه و له هه ناویدا سی جار هه ناسه بده تائه و ده مه ی ده بینیت له سه رووی خوت

و ده ورو به رتدا هه لده قولیت.

۸- ئەم ئاماژانە سى ڭار دووبارە بکەرەوہ:

((من لەخۆم دئنیام، من تەواو ھاوسەنگم، سوپاس بۆخوا))

۹- چاوەکانت بکەرەوہ

۱۰- تاقیکردنەوہ:

بیر لەخۆت بکەرەوہی بەوشیوہیە لەداھاتوودا ھەمان کیشەت دوچار دەبیئەوہ، ببینە چۆن ھەستەکانت یارمەتی دەرت دەبن بۆ زالبوون بەسەریدا.

ھەنگاوی یەکەم بنوسەوہو ھەرنیستا جیبەجیبی بکە....

لەدواوہی خۆت مەروانە، مەھیئە ھیچ شتیک لە ئەنجامدانی کارەکەت دوورت بخاتەوہ، پشت بە خوا ببەستە -گەرەو میھرەبان- دئنیابە لەم گووتەییە خوا: ﴿ئەوہی کاری چاکە بکات پاداشتەکە ی وون ناکەین﴾

ستراتیژیەتی کار

پۆژی دووہم

کاری ستراتیژی

(۱) ئەمپرو چیت کردووہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو کردووہمە بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۲) ئەوہی ئەپرو ئەنجامتداوہ بینوسەوہ:

ئەوہی ئەمپرو ئەنجامم داوہ:

-۱

-۲

-۳

-۴

(۳) ئەوہی ئەمپرو ئەنجامت داوہ بیخەملینە :

خەملاندنی من بو ئەو کارانەہی ئەمپرو ئەنجامم داوہ بریتتیه لە:

-۱

-۲

-۳

-۴

۴) چاکسازیی:

پاش خه ملاندنی نه وهی نه نجامت داوه، نه وهی به شیواوی ده زانیت چاکسازیی

تیډا نه نجامی بده :

۱-

۲-

۳-

۴-

پاش چاکسازیی، خوٚت ببینه وه له وهی ستراتیژی هتی خوٚت به کار ده هیئتیت و له وده مه شدا تو به ته واوتی هاوسه نگیت. سهیری پشته وهت مه که، مه هیله هیچ کهس و شتی که له نامانجی کاره کهت به دورت بخاته وه، پشت به خوا ببهسته - خوای تاک و ته نها - دلنیابه له م گووته یه ی خوا: ﴿پاداشتی چاکه کارن وون ناکه یین﴾.

دوا وشه

تۆ به هیزتری له وهی بیرى لیده که یته وه

تۆ به هیزتری له وهی بیرى لیده که یته وه

به م شیوهیه چیرۆکی مامۆستای نعمته له گه ل تامری خویندکاریدا دهستی پیکرد، ئەو دەمهی دیتی وون و ترساوه، پئی گووت: "تامر هەرگیز مه هیله هیچ شت و کهسیک کارت تیبکات، تۆ زۆر له وه به هیزتریت که بیرى لیده که یته وه".

وه کو هه موو مامۆستایه ک نعمته ته ی گه نچ دهستی کرد به ناسینی خویندکاره کانی، له نمره کانی سالی رابردوو یان، که سایه تی و په فتاریان... له نیوان هه موو خویندکاره کانداندا نه عمه ته دۆسیه ی تامری زۆر به لاوه سه یربوو، تامر ته مهنی هه وت سالان بوو، پئیش له وهی دایکی بمریت خویندکاریکی نمونه یی بوو، به لام دواتر به و شیوهیه نه مایه وه. نه عمه ته به هو ی سه رقالی به دۆسیه ی خویندکاره کانی تره وه ئە وهی تامری له بیر چوویه وه. پۆژگار تیپه ری و جیژنه هاته پئیشه وه و خویندکاره کان هه ریبه که و دیارییه کیان به خشیه مامۆستاکه یان، دیاریه کانی هه موویان ساده و ساکار و پئچراو بوون به کاغه ز و په رۆ، ته نها دیارییه که ی تامر نه بیته که بازنیکی مسینی کۆن بوو.

زۆرىك له خويندكاره كان پيى پيگه نين، به لام ماموستا نعمته وهرى گرت و سوپاسى كرد، تامر له ماموستا كهى نزيك كه وته وهو پيى گووت: خوايه گيان بونت چهنده خوشه نه لى بونى دايكمه، بازنگه كانى دايكم له دهستى تودا زورجوانن و دواتر داي له پرمهى گريان، بويه ماموستا كاهش داواى له خويندكاره كان كرد چه پلهى بو لى بدهن و دهست خوشى لى بگهن.

شه و هات و ماموستا نعمته نه يتوانى بنويت، بپرياريدايارمه تى نهو خويندكاره دهروون شكاو يان كه منه ندامانه بكات كه له ويدان، بويه به هه موو شيويه كه له پرووى دهروونى و گيانى و خويندنه وه يارمه تى ده دان، تامر بهم شيويه سهركهوت و توانى كوئمره كان بهرز بكات وه بو ۹۰٪، پلهى سييه مى هه بوو له سه ر ئاستى خويندنگه كهى، خوشحالى ماموستا نيعمه ته له وكاته دا به پاره نه ده كيشرا.

پوژيكيان ماموستا نعمته له مالى خويان بوو، بينى كه سيك په ريه كى له ژير ده رگا كه وه بو خسته ژوره وه و، زانى له تامر وه بوى هاتووه و نه مهى تيدا نوسرابوو:

" ماموستا نيعمه ته هه رچه نده سوپاست بكم ناتوانم مافى خوتت بده مه وه،

له وونيتيه وه پزگارت كردم به ره و مروقى بالا،

يارمه تيت دام بوئه وهى خه مه كانم بپره وينمه وه،

توانيت په ژارهى له دهست دانى دايكمم كه م بكه يته وه،

بپرات پيم هه بوو، به توانا و ليها تووييه كانم،

ماموستا نيعمه ته تو باشترين و چاكترين ماموستاى له ژيانمدا ناسيبيتم،

خوا يارمه تيت بكات و به چا كه پاداشتت بداته وه."

كوپرى خوت: تامر

له كاتى خويندنه وهى نه م نامه يه دا ماموستا كه به حه سره ته وه ده گريا.

نه م شه وه ماموستا نعمته نه يتوانى بنويت به هوى سهركه وتنه كانى تامر وه،

سوپاسى خواى كرد له م به خششهى كه پييدا وه به نرخ ناخه مليئريت و، بويه

بېرارىدا تا دوا ساتى تەمەنى گرنكى تەواو بە تامر بدات...

پوژگار تىپەرى و تامر گەيشته خویندنى ناوہندی و بەپلەى ۹۸٪ پلەى يەكەمى لەسەر خویندنگەكەى بەدەست هینا، كاتىك دياريان پىبەخشى تامر ديارىيەكەى بە نىعمەتە بەخشى وپىى گووت: مامۇستا گەرتۆ نەبوایت ئەوا چۆن دەم توانى ئەم كۆنمرەيە بەدەست بىنم، مامۇستا نىعمەتە لەخۆشيدا گريا و داواى لەتامر كرد لای خۆى ديارىيەكەى ھەلبگرىت بۆئەوہى ھەميشە لىھاتوويەكەى وەبىر بخاتەوہو، بزانیت ئەو زۆر لەوہ گەورەترە كە بېروای پىيەتى، تامر ملوانكەكەى برد و لەژوورەكەى خۆيدا ھەلىواسى و لەژىريدا نوسى: "تۆ لەوہ گەورەترىت كە ھەستى پىدەكەيت".

پوژگار تىپەرى و تامر توانى لە كۆنمرەى دواسالى نامادەييدا ۹۸٪ بەدەست بىنىت و لەكۆلىژى پزىشكى وەربگرىت، بۆيە خەونەكەى بەدەيات لەوہى بىتەپزىشك و يارمەتى زۆرتىن خەلك بدات...

جارىكى دىكە تامر ھەمان نامەى پىشووى بۆ مامۇستاكەى ناردەوہو سوپاسى كردەوہ، دواتر وەكو موعىد لە بەشەكەى خۆيدا وەرگىرايەوہ. پوژىكيان مامۇستا نىعمەتە چەپكە گولپكى وەرگرت كە تىيدا كارتىكى داوت نامەى ھاوسەرگىرى تىدابوو، لەنامەكەدا نوسرابوو: "مامۇستا نىعمەتە ھەرچەندە سوپاست بكم ناتوانم مافى خۆت بەدەمەوہ،

لە وونىتيەوہ پزگارت كردم بەرەو مروقى بالاً،

يارمەتيت دام بۆئەوہى خەمەكانم بېرەوینمەوہ، توانىت پەژارەى لەدەست دانى داىكمم كەم بكمەيتەوہ،

بېروات پىم ھەبوو، بە توانا و لىھاتوويەكانم،

مامۇستا نىعمەتە تۆ باشترىن و چاكتىن مامۇستای لەژيانمدا ناسىبىتم،

خوا يارمەتيت بكات و بە چاكە پاداشتت بداتەوہ".

كوپى خۆت: تامر

دايكة گيانىيە خوشەويستەكەم تكات لىدەكەم وەكو دايكى خۇم وەرە بۇنەم ناھەنگەم و داوھتنامەكەم قبول بىكە، دۇنيابە ھىچ كەسىك ناتوانىت لەسەر كورسى دايكەمدا دابنىشىت جگەلەتۇ، تكات لىدەكەم وەرە. مامۇستا نىعمەتە زۇر گىريا بەگىرانيك پىشتىر نەگىرئابوو، سوپاسى خواى تاك و تەنھاي كرد و بەخۇى گووت: گەلەك سوپاس گوزارى خواوھندم بۇپىبەخشىنم بەم دىارىيەى كە بە پارە و سامان ناخەملىنرىت.

مامۇستا نىعمەتە پۇشت بۇ ناھەنگەكە و دىتى لەدەرەوھى ھۆلەكەدا تامر و دەزگىرانەكەى وەستاون و چاوپروانىن. بەرەو پرووى پۇشت و دىتى بازنگەكانى دايكى لەدەست كردووھ كە پىى بەخشيوھ.

تامر گىرياو گووتى: دايكە نىعمەتە بۇنت كوت و مت وەكو بۇنى دايكەم وەھايە، بازنگەكانىش لەدەستدا زۇر جوانن... دواتر لىى نزيك بوويەوھو گووتى: " مامۇستا نىعمەتە ھەرچەندە سوپاست بىكەم ناتوانم مافى خۇتت بدەمەوھ، لە وونىتتەوھ پزگارت كردم بەرەو مرۇقى بالا،

يارمەتتت دام بۇئەوھى خەمەكانم بپروىنمەوھ، توانىت پەژارەى لەدەست دانى دايكەم كەم بىكەيتەوھ، بپروت پىم ھەبوو، بە توانا و لىھاتووويىەكانم، مامۇستا نىعمەتە تۇ باشترىن و چاكترىن مامۇستاي لەژيانمدا ناسىبىتم، خوا يارمەتتت بىكات و بە چاكە پاداشتت بداتەوھ".

مامۇستا نىعمەت بەفرمىسك ھەلپشتنەوھ گووتى: تامر ئەوھ منم پىويستە سوپاس گوزارت بىم، چونكە فىرت كردم بەھىزتر بىم، باشترىن وانەش كەلە دوونىادا وەرم گرتووھ وانەى خوشەويستىيە، فىرت كردم خوشەويستى بۇ يارمەتى دانى تۇ بەكاربىنم، فىرت كردم خوشەويستى بۇ فىركردن بۇ پەفتار كردن لەگەل خەلكدا بەكاربىنم، زىاتر لەخواوھند نزيك بوومەوھ و خوشىەكانىشم ناخەملىنرىن.

لەپراستىدا خوینەرى ھاوپىم وىستم لەپىگەى ئەو چەند وشەيەى بۇم نوسىويت ھەمان كارى مامۇستا نىعمەتە ئەنجام بدەمەوھ. وشەكانم لەدلەوھ

دەرکردو و ناراسته‌ی دلی تووم کردوون به‌پشتیوانی خوشه‌ویستی و نزاکردن
بوټو، بوټه‌وه‌ی خواوه‌ند هه‌موو پوژیکت خوشتر و باشتربکات. که‌واته له‌بیرت
بیټ :

" هه‌موو ساتیک و هه‌ها بژی که دوا ساتی ژیانته،

به‌خوشه‌ویستی خواوه بژی - گه‌وره و به‌ده‌سته‌لات - به‌سروشستی
په‌وشت و ئاکاری په‌یامبه‌ر (د.خ)، به‌نه‌به‌ردی و زانسته‌وه بژی، به
کارکرده و پا به‌ندییه‌وه بژی، بژی به‌ ئارامگری و نه‌رمونیانی، بژی
به‌خوشه‌ویستی،

پیز له به‌های ژیان بگره "

"گەر دتهوئیت له ساکاری مانای ژیان بگهیت
لهباران بپروانه که دادهکهوئیت
لهبالندهکان که ههئدهفپن
لهمندال که پییدهکهئیت
لهپهنگهکانی پهپوله و سووربوونی میرووله.
لهخۆرو گهرمییهکهی
لهئهستیرهو دهرهوشانهوهی
لهناسمان و جوانیهکهی
لهژیان و پهونهقی.

لیروهه بوئ دهردهکهوئیت که ژیان بهبی هیچ کۆشش و
بیرکردنهوهیهکه دهگوزهریئت.
دهژین وهک ئهوهی ههیه
بهوشیویه ناژین که دهمانهویئت،
نهک بهوشیویهش که تییدا دهژیاين،
بهتهنها لهم ساقهدا دهژین،
بهپشت بهستن بهخوا - پهروهیینی میهرهبان و بهسۆز.

پیرست

۶	پیشکەشە
۷	بالیت پیرسە
۸	بیرمەندی گەوردو پسیپۆری جیهانی دکتۆر ئیبراھیم فەقی لە چەند دیریکدا
۱۱	لەنەرشیزی د. ئیبراھیم فەقی وە
۱۶	چۆن ئەم کتیبە دەخوینیتەو
۱۶	رۆژی یەکەم :
۱۸	رۆژی دووهم :
۱۸	پەیمان بەخۆت بەدە
۳۲	ستراتیژیەتی کار
۳۲	رۆژی یەکەم :
۳۳	هەستکردن و کاری نیوخۆیی
۳۴	رۆژی دووهم
۱۶۳	نومید و پینج پیوستیەکانی
۱۸۱	مەبەست
۲۰۰	دوا وشە

ئەم كىتپە بۇ يەكەم جار لە لايەن پەيجى گەنجىنە كرا بە شىۋەى PDF

بۇ دەست كەوتنى چەندىن كىتپى بەسود و باش
و خويندەنەوى چەندەھا بابەتى بەسود و ھەمەجۇر
و سەرنج راکىش سەردانمان بکەن لە ھەر سى
تۆرى كۆمەلایەتى ئىنستاگرام و سناپ چات و
يوتیوب بەم ناوئىشانەى خوارەو

 Ganjyna

 Ganjyna

 Ganjyna

ئەم كىتپە بنیرە بۇ ھاوړى و خۆشەوستانت
تا ئەوانىش سودى لى بىنن